

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
อำเภอวิเชียรบุรี
ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐
(ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)

สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี
จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของเกษตรจังหวัด
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

โครงการพัฒนาการเกษตรชุมชนอำเภอวิเชียรบุรี เป็นแผนพัฒนาตำบลที่จะมุ่งพัฒนาในทุกๆ ด้าน ซึ่งจัดลำดับความสำคัญไว้ตามความต้องการของชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมจัดทำแผนงานโครงการเสนอความต้องการและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนช่วยกันพัฒนาตำบลของตนเองให้มีความเจริญยิ่งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลายประการคือ เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดแนวทางการพัฒนาตำบลให้อย่างมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน โดยสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน เพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตำบลเพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชุมชนได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้เป็นกลไกในการประสานงานให้การวางแผนส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้เป็นแผนในการกระจายความรับผิดชอบในการพัฒนาระหว่างตำบลกับส่วนราชการและหน่วยงานอื่น ๆ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าโครงการพัฒนาการเกษตรอำเภอวิเชียรบุรีเล่มนี้ คงจะเป็นประโยชน์ต่อตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอันจะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงต่อหมู่บ้านและตำบล

สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี

สิงหาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	
๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๑
๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๔
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๔
๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๕
๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๖
๓ สภาพภูมิอากาศ	๑๒
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๑๒
๓.๒ ฤดูกาล	๑๒
๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน	๑๒
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๑๓
๔ เส้นทางคมนาคม	๑๔
๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๑๔
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๑๔
๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๕
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๑๕
๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	๑๖
๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๖
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๖
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๒๐
๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว	๒๑
๖.๔ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	๒๒
๖.๕ การศึกษา	๒๒
๖.๖ สาธารณสุข	๒๒
- ประเพณีและวัฒนธรรม	๒๒
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๒๓
๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๒๕
๙ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ	๒๗

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี	๓๕
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๓๕
๑.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	๓๕
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๔๔
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๔๖
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๔๖
๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๖๔
๓. การจัดทำ TOWS Matrix	๖๗
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอวิเชียรบุรี	๖๙
๑ แนวทางการพัฒนา	๖๙
๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๖๙
๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๗๐
๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๗๐
๒ สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๗๕
บรรณานุกรม	๘๒
ภาคผนวก	๘๓

สารบัญตาราง

หน้า

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ตารางที่ ๑	แสดงจำนวนหมู่บ้านในเขตของอำเภอวิเชียรบุรี	๒
ตารางที่ ๒	แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอวิเชียรบุรี	๔
ตารางที่ ๓	แสดงความเหมาะสมของกลุ่มชุดดินอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๖
ตารางที่ ๔	แสดงข้อมูลกลุ่มชุดดินในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๑
ตารางที่ ๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยอำเภอวิเชียรบุรี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๖	๑๒
ตารางที่ ๖	แสดงข้อมูลอุณหภูมิสูงสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕ อำเภอวิเชียรบุรี	๑๓
ตารางที่ ๗	แสดงข้อมูลอุณหภูมิต่ำสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕ อำเภอวิเชียรบุรี	๑๔
ตารางที่ ๘	ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอวิเชียรบุรี ปี ๒๕๖๗	๑๗
ตารางที่ ๙	ข้อมูลด้านปศุสัตว์ (มีการเลี้ยงระหว่าง ๑ มกราคม - ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕)	๑๗
ตารางที่ ๑๐	ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๘
ตารางที่ ๑๑	แสดงรายได้และหนี้สินของเกษตรกรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๙
ตารางที่ ๑๒	ผลผลิตเฉลี่ยและราคาด้านการปลูกพืชของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอวิเชียรบุรี	๒๐
ตารางที่ ๑๓	แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด...-..... ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ.-.....	๒๐
ตารางที่ ๑๔	จำนวนประชากรของอำเภอวิเชียรบุรี (ปี พ.ศ. ๒๕๖๓)	๒๑
ตารางที่ ๑๕	การใช้ที่ดินและพื้นที่ถือครองของอำเภอวิเชียรบุรี	๒๓
ตารางที่ ๑๖	การปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๕
ตารางที่ ๑๗	รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๒๗
ตารางที่ ๑๘	จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๘
ตารางที่ ๑๙	ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอวิเชียรบุรี	๒๘
ตารางที่ ๒๐	ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๓๓
ตารางที่ ๒๑	ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอ.....-..... จังหวัด.....-.....	๓๔

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

ตารางที่ ๑	แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๕
ตารางที่ ๒	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๖
ตารางที่ ๓	แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๖
ตารางที่ ๔	แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๗
ตารางที่ ๕	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๘
ตารางที่ ๖	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอวิเชียรบุรี	๓๙
ตารางที่ ๗	แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๐
ตารางที่ ๘	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๑
ตารางที่ ๙	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี	๔๒
ตารางที่ ๑๐	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอวิเชียรบุรี	๔๓
ตารางที่ ๑๑	แสดงทรัพยากรดินอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๔
ตารางที่ ๑๒	แสดงปริมาณการปลูก อ้อยโรงงาน อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๔๘

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๑๑ แสดงทรัพยากรดินอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๔
ตารางที่ ๑๒ แสดงปริมาณการปลูก อ้อยโรงงาน อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๔๘
ตารางที่ ๑๓ แสดงสถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๘
ตารางที่ ๑๔ แสดงต้นทุนการผลิต อ้อยโรงงาน ปี ๒๕๖๕ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๔๙
ตารางที่ ๑๕ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๕๒
ตารางที่ ๑๖ แสดงสถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๕๒
ตารางที่ ๑๗ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๕ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๕๓
ตารางที่ ๑๘ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๕๖
ตารางที่ ๑๙ แสดงสถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๕๖
ตารางที่ ๒๐ แสดงต้นทุนการผลิต มันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๗ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๕๗
ตารางที่ ๒๑ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๖๐
ตารางที่ ๒๒ แสดงสถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๖๐
ตารางที่ ๒๓ แสดงต้นทุนการผลิต ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๗ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๖๑
ตารางที่ ๒๔ แสดง เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๖๓
ตารางที่ ๒๕ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไขประเด็นปัญหา	๖๔
ตารางที่ ๒๖ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๖๗
ตารางที่ ๒๗ สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ	๗๕

สารบัญภาพ

หน้า

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ภาพที่ ๑	แผนที่แสดงขอบเขตตำบล ของอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๒
ภาพที่ ๒	ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอวิเชียรบุรี	๔
ภาพที่ ๓	ภาพแสดงความลาดชันอำเภอวิเชียรบุรี	๕
ภาพที่ ๔	ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๐
ภาพที่ ๕	กราฟแสดงชุดดินอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๑
ภาพที่ ๖	แสดงปริมาณน้ำฝนรวมเฉลี่ย ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๖ อำเภอวิเชียรบุรี	๑๒
ภาพที่ ๗	กราฟแสดงอุณหภูมิสูงสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕ อำเภอวิเชียรบุรี	๑๓
ภาพที่ ๘	กราฟแสดงอุณหภูมิต่ำสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๕ อำเภอวิเชียรบุรี	๑๔
ภาพที่ ๙	แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๑๕
ภาพที่ ๑๐	แหล่งน้ำและระบบชลประทานอำเภอวิเชียรบุรี	๑๖
ภาพที่ ๑๑	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๔
ภาพที่ ๑๒	กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๔
ภาพที่ ๑๓	แผนที่แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๖
ภาพที่ ๑๔	กราฟแสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๖

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

ภาพที่ ๑	แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๕
ภาพที่ ๒	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๖
ภาพที่ ๓	แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๗
ภาพที่ ๔	แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๗
ภาพที่ ๕	แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๔
ภาพที่ ๖	แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๕
ภาพที่ ๗	แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๖
ภาพที่ ๘	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอวิเชียรบุรี	๔๖
ภาพที่ ๙	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน อำเภอวิเชียรบุรี	๔๗
ภาพที่ ๑๐	แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอวิเชียรบุรี	๔๗
ภาพที่ ๑๑	แสดงวิธีการตลาดอ้อยโรงงาน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๕๐
ภาพที่ ๑๒	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอวิเชียรบุรี	๕๐
ภาพที่ ๑๓	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอวิเชียรบุรี	๕๑
ภาพที่ ๑๔	แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอวิเชียรบุรี	๕๑
ภาพที่ ๑๕	แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๕๔
ภาพที่ ๑๖	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอวิเชียรบุรี	๕๔
ภาพที่ ๑๗	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอวิเชียรบุรี	๕๕
ภาพที่ ๑๘	แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอวิเชียรบุรี	๕๕

สารบัญภาพ (ต่อ)

หน้า

ภาพที่ ๒๒	แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์	๕๘
ภาพที่ ๒๓	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพด อำเภอยะบوري	๕๘
ภาพที่ ๒๔	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอยะบوري	๕๙
ภาพที่ ๒๕	แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอยะบوري	๕๙
ภาพที่ ๒๗	แสดงวิธีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์	๖๒

๑.๓.๒ การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล จำนวน ๒ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๔ แห่ง มีเทศบาล ๒ แห่ง คือ เทศบาลเมืองวิเชียรบุรี มี ๒ ตำบลดังนี้
 ตำบลท่าโรง มีหมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๖,๗,๘,๑๐,๑๑,๑๒,๑๓,๑๕,๑๖ รวม ๑๓ หมู่
 ตำบลสระประดู่ มีหมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๘,๑๐,๑๒ รวม ๗ หมู่
 เทศบาล ตำบลพุเตย มี ๑ ตำบล คือ ตำบลพุเตย มีหมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๕,๑๒ รวม ๖ หมู่บ้าน

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนหมู่บ้านในเขตของอำเภอวิเชียรบุรี

ตำบลน้ำร้อน ๑๒ หมู่บ้าน		ตำบลยางสาว ๑๗ หมู่บ้าน		ตำบลบึงกระจับ ๑๐ หมู่บ้าน		ตำบลวังใหญ่ ๑๐ หมู่บ้าน		ตำบลชัยสมบูรณ์ ๑๐ หมู่บ้าน		ตำบลชัยน้อย ๑๔ หมู่บ้าน		ตำบลภูน้ำหยด ๑๖ หมู่บ้าน	
หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน
๑	น้ำร้อน	๑	ยางสาว	๑	บ้านเกาะบรเพ็ด	๑	วังใหญ่	๑	ชัยสมบูรณ์	๑	ชัยน้อย	๑	ยางสามต้น
๒	น้ำร้อน	๒	โนนสง่า	๒	บ้านเกาะบรเพ็ด	๒	วังน้อย	๒	โพทะเล	๒	ชัยโคก	๒	ลำกระทิง
๓	น้ำร้อน	๓	วังวัด	๓	บ้านโคกปรือ	๓	หนองโป่ง	๓	ไร่อุดม	๓	สระคู	๓	คลองยาง
๔	โคกสำราญ	๔	เขาสูง	๔	บึงกระจับ	๔	ยางตอ	๔	เขาขาด	๔	คลองยางงาม	๔	ชัยดีปสี
๕	คลองปลาไหล	๕	ชัยตะแบก	๕	บึงกระจับ	๕	ไทรงาม	๕	กระทุ่มทอง	๕	ชัยปางช้าง	๕	ชัยมะหาด
๖	ถ้ำมกคลชัย	๖	ชัยกระโษี	๖	วังทอง	๖	หนองปลาไหล	๖	หนองจอก	๖	หินดาด	๖	รวมทรัพย์
๗	คลองบง	๗	น้ำอ้อม	๗	ระนามสวนหมาก	๗	ดาดอุดม	๗	พุยสะแก	๗	ชัยรุ่งเจริญ	๗	พระที่นั่ง
๘	ไทรงาม	๘	โคกกรวด	๘	เตาถ่าน	๘	ชัยตะเคียน	๘	ใหม่ชัยเจริญ	๘	กลุ่มสิงห์	๘	ชัยโอบ
๙	สันติสุข	๙	พุน้ำร้อน	๙	โคกสามัคคี	๙	วังทองสามัคคี	๙	หนองอุดม	๙	คลองแปด	๙	ภูน้ำหยด
๑๐	วังน้ำเย็น	๑๐	โนนสง่า	๑๐	เกาะบรเพ็ด	๑๐	ชัยยาง	๑๐	แสงมณี	๑๐	หนองขาม	๑๐	กลุ่มชัยนาท
๑๑	โคกสำราญ	๑๑	สวนยาใหญ่							๑๑	คลองทราย	๑๑	ชัยม่วง
๑๒	คลองยางพัฒนา	๑๒	ตะเคียนโพรง							๑๒	โคกเศรษฐี	๑๒	ยางจำ
		๑๓	ชัยเจริญ							๑๓	ทรายเพชร	๑๓	หินสามบ่อ
		๑๔	ชัยผุด							๑๔	ชัยสามัคคี	๑๔	พรหมประชาสรรค์
		๑๕	หนองแดง									๑๕	วังลึก
		๑๖	ชัยบาดาล									๑๖	หนองภิรมย์
		๑๗	โคกกรวดเหนือ										

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนหมู่บ้านในเขตของอำเภอวิเชียรบุรี (ต่อ)

ตำบลท่าโรง ๑๘ หมู่บ้าน		ตำบลบ่อรัง ๒๒ หมู่บ้าน		ตำบลสระประดู่ ๑๒ หมู่บ้าน		ตำบลสามแยก ๑๐ หมู่บ้าน		ตำบลโคกปรัง ๑๗ หมู่บ้าน		ตำบลพุขาม ๑๐ หมู่บ้าน		ตำบลพุดเตย ๑๔ หมู่บ้าน	
หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่	ชื่อหมู่บ้าน
๑	ท่าโรง	๑	บ่อรัง	๑	สามแยก	๑	ลำจังหัน	๑	โคกปรัง	๑	พุขาม	๑	พุดเตย
๒	ท่าโรง	๒	บ่อรัง	๒	สระประดู่	๒	กลุ่มอุทัยพัฒนา	๒	โคกปรัง	๒	พุขาม	๒	พุดเตย
๓	ท่าโรง	๓	หนองบัวขาว	๓	คอเลือก	๓	ดงเข้	๓	โคกปรัง	๓	ถนนโค้ง	๓	พุดเตย
๔	กระโทก	๔	หนองบัวขาว	๔	ห้วยชัน	๔	ท่าเกย	๔	เขายางโปรง	๔	พุขาม	๔	พุดเตย
๕	ทุ่งใหญ่	๕	หนองไม้สอ	๕	โคกหนองแจ	๕	โค้งสุพรรณ	๕	ชัยภูมิ	๕	พุขาม	๕	พุดเตย
๖	นาไร่เดียว	๖	วังไผ่	๖	ท่าจรวด	๖	ถิ่นไทยงาม	๖	ชัยสวัสดิ์	๖	หนองสมบุญ	๖	ตะกรุดไผ่
๗	หนองไข่น้ำ	๗	บ้านใหม่	๗	ยางไต่	๗	พรหมยาม	๗	โคกปรัง	๗	โคกสง่า	๗	หนองยาว
๘	บุงกรุด	๘	หนองโป่ง	๘	ลำน้ำรว	๘	ชัยกรทอง	๘	นาสามัคคี	๘	หนองหวาย	๘	หนองคล้า
๙	หนองน้ำไข	๙	หนองสะแก	๙	พันถั่ว	๙	ไร่นาพัฒนา	๙	โคกปรัง	๙	หนองกะทุม	๙	หนองกะทุม
๑๐	นาไร่เดียว	๑๐	ใหม่วิไลวัลย์	๑๐	สามัคคีพัฒนา	๑๐	โป่งนกเป่า	๑๐	ลำเพียร	๑๐	หินดาด	๑๐	วังชะอม
๑๑	นาไร่เดียว	๑๑	หนองบัวทอง	๑๑	ลำน้ำรวพัฒนา			๑๑	วังเตียน			๑๑	วังชะทอง
๑๒	สนามบิน	๑๒	ดงตะเคียน	๑๒	ร่วมใจพัฒนา			๑๒	น้ำเตอด			๑๒	พุดเตย
๑๓	ท่าน้ำ	๑๓	กุดตาบ้อง					๑๓	วังตะพาบ			๑๓	พานทองพัฒนา
๑๔	มาบสมอ	๑๔	หนองเตียน					๑๔	ดอยสวรรค์			๑๔	ไทรงาม
๑๕	หนองไข่น้ำ	๑๕	คลองม่วง					๑๕	ดงน้อยพัฒนา				
๑๖	สนามบิน	๑๖	ใหม่แสงทอง					๑๖	โคกปรัง				
๑๗	เขาน้อยพัฒนา	๑๗	บ่อแร่					๑๗	โคกปรัง				
๑๘	เขามอง	๑๘	โคกโพธิ์พัฒนา										
		๑๙	หนองบงพัฒนา										
		๒๐	บ่อรัง										
		๒๑	กลุ่มสามัคคีพัฒนา										
		๒๒	หนองบัวขาว										

(ที่มา : ที่ว่าการอำเภอวิเชียรบุรี)

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

อำเภอวิเชียรบุรีเป็นพื้นที่ลาดชัน มีพื้นที่ป่าไม้มีแม่น้ำป่าสักเป็นแม่น้ำสายสำคัญ ซึ่งต้นน้ำเกิดจากภูเขาผาลาในจังหวัดเลย มีห้วยลำธารหลายสายจากภูเขาเพชรบูรณ์ แม่น้ำป่าสักไหลผ่านมาถึงอำเภอวิเชียรบุรี

ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชันอำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๑)

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอวิเชียรบุรี มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืช จำนวน กลุ่มชุดดิน ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดิน ความเหมาะสมของดิน และข้อจำกัดของดิน

ตารางที่ ๓ แสดงความเหมาะสมของกลุ่มชุดดินอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

กลุ่มชุดดิน (ระบุ)	ความเหมาะสมของกลุ่มชุดดินสำหรับพืช (ระบุสัญลักษณ์)					
	ข้าว	พืชไร่	ไม้ผล	อ้อย	อื่น ๆ ระบุ	ป่าไม้
๑	๑	๑				
๓	๑	๓d				
๖	๑					
๗	๑					
๒๘,๒๘B,๒๘C,๒๘D,๒๘B/๔๗๓		๑	๑		๑	๑
๔๗,๔๗B,๔๗C,๔๗D/๕๕D,๔๗E						๑q
๔๘		๓q				๑q
๕๔B,๕๔C		๑	๑			
๕๕B	๑s					
๖๒						๑

หมายเหตุ ตัวเลขและตัวอักษรต่าง ๆ ในตารางชั้นความเหมาะสมของกลุ่มชุดดินสำหรับพืชมีความหมาย ดังนี้
ความลาดชัน

B หมายถึง ดินมีความลาดชัน ๒-๕ %

C หมายถึง ดินมีความลาดชัน ๕-๑๒ %

D หมายถึง ดินมีความลาดชัน ๑๒-๒๐ %

ความเหมาะสมของดิน

๑ หมายถึง ชั้นความเหมาะสมที่ ๑ ซึ่งเป็นดินที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชที่กำหนดไว้ในตาราง

๒ หมายถึง ชั้นความเหมาะสมที่ ๒ ซึ่งเป็นดินที่ไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชที่กำหนดไว้ในตาราง

๓ หมายถึง ชั้นความเหมาะสมที่ ๓ ซึ่งเป็นดินที่ไม่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชที่กำหนดไว้ในตาราง
ข้อจำกัดของดิน

s หมายถึง ดินมีเนื้อดินหรือโครงสร้างไม่เหมาะสม

q หมายถึง ดินมีเศษหินหรือลูกรังปะปนมากหรือเป็นดินตื้น

w หมายถึง ดินมีปัญหาขาดน้ำในฤดูเพาะปลูก ถ้าใช้ทำนาหรือปลูกผัก

d หมายถึง ดินมีปัญหาการระบายน้ำไม่ดีหรือระบายน้ำมากเกินไป

t หมายถึง สภาพภูมิประเทศไม่เหมาะสม

f หมายถึง มีปัญหาน้ำท่วมหรือน้ำป่าทำให้เสียหายในฤดูฝน

๒) ความเหมาะสมของดินในการปลูกข้าว

(๑) กลุ่มชุดดินที่มีความเหมาะสมกับการปลูกข้าว แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มชุดดินที่มีความเหมาะสม ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓,๔,๖,๗,๑๕ และ ๒๑ มี ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนาและปลูกพืชฤดูแล้ง บางแห่งยกร่องปลูกไม้ผลและพืชผัก

กลุ่มชุดดินที่มีความเหมาะสมแต่เนื้อดิน หรือโครงสร้างของดินมีปัญหาการระบายน้ำดี ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๑๗ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนาและปลูกพืชฤดูแล้ง

กลุ่มชุดดินที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกข้าว เนื่องจากสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่ มีความลาดชัน ๒-๕ % ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ ๒๘, ๒๘B และปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ในการปลูกพืชไร่และไม้ผล

(๒) พืชไร่

๑) กลุ่มชุดดินที่มีความเหมาะสมกับการปลูกพืชไร่ แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มชุดดินที่มีความเหมาะสม ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๒๘ และ ๒๘B ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ ไม้ผลและพืชผัก

- กลุ่มชุดดินที่มีความเหมาะสมแต่เนื้อดิน หรือโครงสร้างของดินไม่เหมาะสม ได้แก่ กลุ่มชุดดิน ที่ ๓๖B ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนาแต่มีปัญหาสภาพภูมิประเทศไม่เหมาะสม มีความลาดชันของพื้นที่ ๒-๕ %

๒) กลุ่มชุดดินที่มี ไม่ค่อยเหมาะสมกับการปลูกพืชไร่ “ ไม่มี”

๓) กลุ่มชุดดินที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกพืชไร่ เนื่องจากมีปัญหาหน้าท่วมหรือน้ำป่าทำให้เสียหายในฤดูฝน แต่สามารถปลูกพืชไร่ฤดูแล้งได้ คือ กลุ่มชุดดินที่ ๓,๔,๖,๗,๑๕,๑๗ และ ๒๑ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกข้าวฤดูนาปีและปลูกพืชฤดูแล้ง บางแห่งยกร่องปลูกไม้ผลพืชผัก

(๓) ไม้ผล

๑) กลุ่มชุดดินที่มีความเหมาะสมกับการปลูกไม้ผล แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มชุดดินที่มีความเหมาะสม ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๒๘ และ ๒๘B มีพื้นที่รวม ๑,๔๐๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๘๙ ของพื้นที่ทั้งหมด ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ ไม้ผลและพืชผัก

- กลุ่มชุดดินที่มีความเหมาะสมแต่เนื้อดิน หรือโครงสร้างของดินไม่เหมาะสม ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๖B มีพื้นที่ ๕๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๐ ของพื้นที่ตำบล ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนาแต่มีปัญหาสภาพภูมิประเทศไม่เหมาะสม มีความลาดชันของพื้นที่ ๒-๕ %

๒) กลุ่มชุดดินที่มี ไม่ค่อยเหมาะสมกับการปลูกไม้ผล “ ไม่มี”

คำอธิบายหน่วยแผนที่

หน่วยแผนที่หรือกลุ่มดินใหญ่ ๆ จะประกอบด้วยชุดดินต่าง ๆ ที่มีลักษณะและศักยภาพในการใช้ประโยชน์คล้ายคลึงกัน ทั้งประเทศแบ่งออกเป็น ๖๒ หน่วย คำอธิบายหน่วยแผนที่ดินแต่ละหน่วยของอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ดังนี้

หน่วยแผนที่ที่ ๑

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อเป็นพวกเหนียวจัด หน้าดินแตกกระแหว่งเป็นร่องลึกในฤดูแล้ง สีดินส่วนมากจะเป็นสีดำ หรือสีเทาแก่ตลอด อาจมีจุดประสีน้ำตาลและสีเหลืองปะปนอยู่บ้างในดินชั้นบน ส่วนดินชั้นล่างมักมีก้อนปูนปะปน ส่วนใหญ่เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า บริเวณเทือกเขาหินปูนหรือหินภูเขาไฟ สภาพพื้นที่ที่พบจะเป็นที่ราบลุ่ม มักมีน้ำแช่ขังอยู่ในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึก ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง ปฏิกิริยาดินส่วนใหญ่จะเป็นกลางถึงด่างปานกลาง และมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๕ – ๘.๐

ปัญหาหลักในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยพื้นที่นี้ได้แก่ ไถพรวนลำบากเนื่องจากเป็นดินเหนียวจัด ต้องไถพรวนในช่วงระยะเวลาที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ในขณะเดียวกันพืชที่ปลูกอาจขาดแคลนน้ำได้ง่ายเมื่อฝนทิ้งชวงนานกว่าปกติ เนื่องจากน้ำที่ซังอยู่จะซึมหายไปง่าย เมื่อดินเริ่มแห้งและแตกกระแหงเป็นร่องลึก

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา นอกฤดูทำนาบางแห่งใช้ปลูกข้าวไร่ ฝ้าย และถั่วต่าง ๆ ตัวอย่างดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินร่อนแคะ ชุดดินท่าเรือ ชุดดินโคกกระเทียม ชุดดินบ้านหมี่ ชุดดินลพบุรีประเภทที่อยู่บริเวณที่ต่ำ ชุดดินบุรีรัมย์ที่ใช้ทำนา ชุดดินบางเลน ชุดดินวัฒนา และชุดดินบ้านโศด

หน่วยแผนที่ที่ ๕

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีเทาแก่ ดินล่างมีสีน้ำตาลอ่อนหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลและเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้น มักพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสปะปนอยู่ในดินชั้นล่างลึก ๆ อาจพบก้อนปูน กลุ่มดินนี้เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า เป็นดินลึก มีการระบายน้ำเลว พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕ – ๖.๕ แต่ถ้าดินมีก้อนปูนปะปนในดินชั้นล่าง ดินชั้นนี้จะมีปฏิกริยาเป็นด่างอ่อน หรือมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๗.๕ – ๘.๐

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา ในบริเวณที่มีแหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก และยาสูบในช่วงฤดูแล้ง ข้าวที่ปลูกโดยมากให้ผลผลิตค่อนข้างสูง

ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินหางดง ชุดดินพาน ชุดดินละงู

หน่วยแผนที่ที่ ๖

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกเหนียว ดินบนมีสีเทาแก่ ดินล่างมีสีน้ำตาลอ่อนหรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงตลอดชั้นดิน บางแห่งมีสีลาแสงอ่อนหรือสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสปะปนอยู่ด้วย กลุ่มดินนี้เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำเลว พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำหรือค่อนข้างต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ – ๕.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยพื้นที่นี้ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือปลูกพืชล้มลุกในช่วงฤดูแล้ง

ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินบางนรา ชุดดินมโนรมย์ ชุดดินเชียงราย ชุดดินนครพนม ชุดดินปากท่อ ชุดดินสุโขทัย ชุดดินท่าศาลา ชุดดินแก่ง ชุดดินคลองชุด ชุดดินสตูล ชุดดินวังตง

หน่วยแผนที่ที่ ๗

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน กลุ่มดินนี้เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า เป็นดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเลว พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐ – ๗.๐

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนา ถ้าหากมีการชลประทานและการจัดการที่ดีสามารถทำนาได้ ๒ ครั้ง ให้ผลผลิตค่อนข้างสูง

ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินนครปฐม ชุดดินผักกาด ชุดดินอุตรดิตถ์ ชุดดินท่าตูม ชุดดินเดิมบาง ชุดดินสุโขทัย ชุดดินพิจิตร

หน่วยแผนที่ที่ ๘

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวจัด ในชั้นดินล่างลึก ๆ อาจพบชั้นปูนมาร์ล สีดินเป็นสีดำ สีเทาเข้มหรือสีน้ำตาล อาจพบจุดประสีน้ำตาลหรือสีแดงปนน้ำตาล แต่พบเป็นปริมาณเล็กน้อย ในช่วงดินชั้นบน

มีสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ บริเวณเทือกเขาหินปูน หรือพวกหินภูเขาไฟ เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง ปฏิกริยาดินส่วนใหญ่จะเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๗.๐ – ๘.๐

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยพื้นที่นี้ได้แก่ เนื้อดินเหนียวจัด การไถพรวนต้องทำในช่วงที่ดินมีความชื้นพอเหมาะ มิฉะนั้นจะทำให้ดินแน่นทึบ ในช่วงฤดูแล้งมีการหดตัวทำให้ดินแตกระแหงเป็นร่องลึก ส่วนในฤดูฝนจะมีน้ำแช่แข็งง่าย ทำให้พืชชะงักการเจริญเติบโต

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ปลูกพืชไร่ต่าง ๆ เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง ถั่วต่าง ๆ ฝ้าย และไม้ผลบางชนิด

หน่วยแผนที่ที่ ๔๗

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วนที่มีเศษหินปะปนมาก มักพบชั้นหินพื้นต้นกว่า ๕๐ ซม. สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง เกิดจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อละเอียด มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา เป็นดินต้น มีการระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕ – ๗.๐

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยแผนที่นี้ได้แก่ เป็นดินต้น มีการระบายน้ำดี มีเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินเป็นจำนวนมาก ในบริเวณที่มีความลาดชันสูงมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดินอย่างรุนแรง

ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินลี ชุดดินมวกเหล็ก ชุดดินโคกปรือ ชุดดินนครสวรรค์ ชุดดินหินซ้อน ชุดดินท่าลี่ ชุดดินสบปราบ ชุดดินโป่งน้ำร้อน ชุดดินไพสาลี ชุดดินงาว

หน่วยแผนที่ที่ ๔๘

หน่วยพื้นที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินบนส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินปนเศษหินหรือปนกรวด ก้อนกรวดส่วนใหญ่เป็นหินกลมมน ถ้าเป็นดินปนเศษหินมักพบชั้นหินพื้นต้นกว่า ๕๐ ซม. สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง พบบริเวณพื้นที่ที่เป็นลูกคลื่นลอนชันจนถึงเนินเขา เป็นดินต้นมาก มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐ – ๖.๐

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยแผนที่นี้ได้แก่ ดินต้นมาก บริเวณที่มีความลาดชันสูง เกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย นอกจากนั้นดินยังมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำอีกด้วย

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ละเมาะ และทุ่งหญ้าธรรมชาติ บางแห่งใช้ปลูกพืชไร่หรือไม่ไถเรื้อ

ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินท่ายาง ชุดดินแมริม ชุดดินพะเยา ชุดดินน้ำขุ่น ชุดดินนาเฉลียง

หน่วยแผนที่ที่ ๕๔

หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว โดยปกติจะมีก้อนปูนหรือเศษหินที่กำลังผุพังสลายตัวปะปนอยู่ในเนื้อดินด้วย สีดินเป็นสีเทาเข้มหรือสีน้ำตาล หรือน้ำตาลปนแดง ชั้นดินล่างอาจมีจุดประสีเหลือง และสีแดงพบบริเวณพื้นที่ที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชัน เป็นดินลึกปานกลางมีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่างปานกลางมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๕-๘.๐

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยพื้นที่นี้ได้แก่ บริเวณที่พื้นที่มีความลาดชันสูงจะเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง มันสำปะหลัง ปอและถั่ว หรือปลูกไม้ผลบางชนิด ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ได้แก่ ชุดดินสมอทอด ชุดดินลำนารายณ์ ชุดดินลำพญากลาง

หน่วยแผนที่ที่ ๕๕

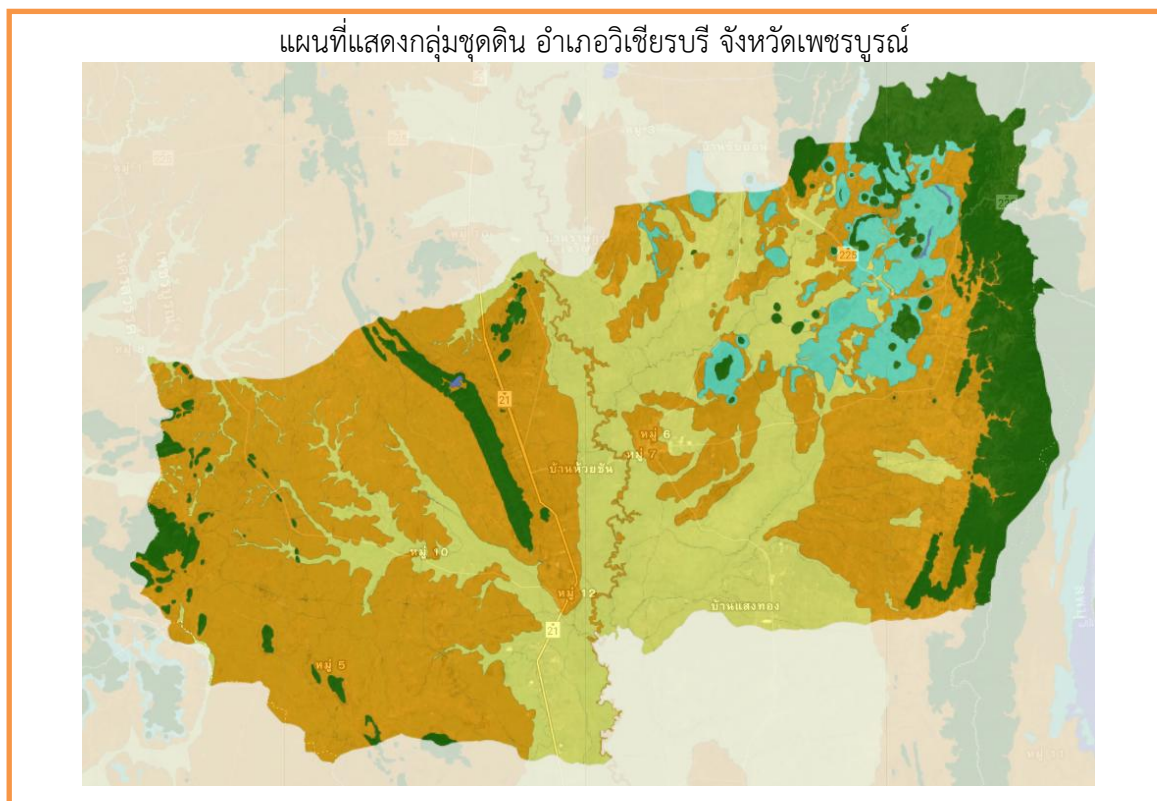
หน่วยแผนที่นี้เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินเหนียว ในดินชั้นล่างระดับความลึกประมาณ ๕๐ – ๑๐๐ ซม. พบชั้นหินฝุ่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหินตะกอนเนื้อละเอียด บางแห่งมีก้อนปูนปะปนอยู่ด้วย สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกหินตะกอนเนื้อละเอียดที่มีปูนปน มีสภาพพื้นที่ชันข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเป็นดินลึกปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงด่างอ่อน มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐ – ๗.๕

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยพื้นที่นี้ ได้แก่ ดินมีโครงสร้างแน่นทึบยากต่อการไถของรากพืช มักเกิดชั้นดานไถพรวนได้ง่ายหากไถพรวนในระยะเวลาที่ไม่เหมาะสม ปัจจุบันดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่บางชนิด เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง ถั่วฝักยาว บางแห่งเป็นป่าละเมาะ หนุ่ยพริกและไม้ ตัวอย่างชุดดินที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ชุดดินวังสะพุง ชุดดินจัตุรัส

หน่วยแผนที่ที่ ๖๒

หน่วยแผนที่นี้เป็นหน่วยแผนที่ที่ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ดินที่พบในบริเวณดังกล่าวมีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไป แล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษก้อนหินหรือหินพื้นผิวที่กระจัดกระจายทั่วไปส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่างๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังหรือป่าดงดิบชื้น หลายแห่งมีการทำไร่เลื่อนลอยโดยปราศจากมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดินจนบางแห่งเหลือแต่หินพื้นผิว

กลุ่มดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรเนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติเพื่อรักษาต้นน้ำลำธาร
หน่วยแผนที่นี้ในแผนที่ดินระดับจังหวัดเรียกว่า ที่ลาดชันเชิงซ้อน

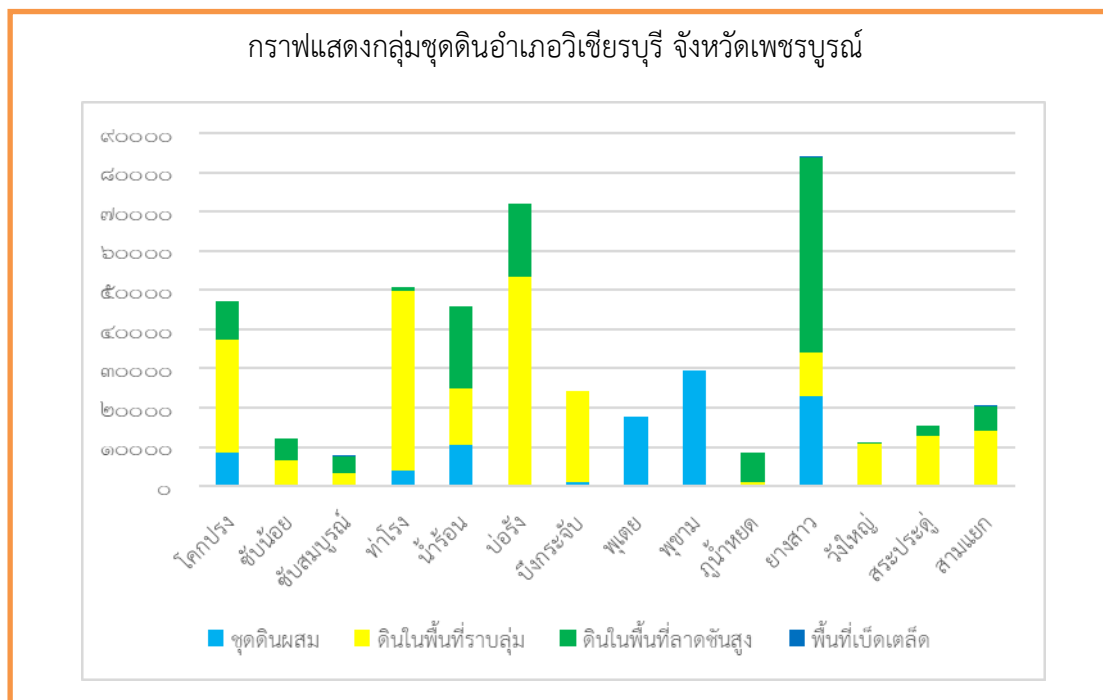

ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอสายบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ (ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๑)

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลกลุ่มชุดดินในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

พื้นที่ตำบล (ไร่)	กลุ่มชุดดิน				
	ชุดดินผสม	ดินในพื้นที่ราบ ลุ่ม	ดินในพื้นที่ลาด ชันสูง	พื้นที่เปิดเตล็ด	ผลรวม
โคกปรัง	๘,๕๖๕.๒๔	๒๘,๖๓๘.๓๐	๙,๘๙๗.๙๘	-	๔๗,๑๐๑.๕๒
ซับน้อย	-	๖,๕๗๓.๔๒	๕,๖๓๖.๓๓	-	๑๒,๒๐๙.๗๕
ซับสมบูรณ์	-	๓,๒๓๑.๘๔	๔,๔๑๖.๐๗	๖๔.๙๒	๗,๗๑๒.๘๓
ท่าโรง	๓,๙๕๔.๑๘	๔๕,๙๖๙.๘๐	๘๐๑.๘๖	-	๕๐,๗๒๕.๘๔
น้ำร้อน	๑๐,๔๙๙.๒๐	๑๔,๓๐๘.๕๐	๒๑,๑๕๖.๙๐	-	๔๕,๙๖๔.๖๐
บ่อรัง	-	๕๓,๔๔๓.๗๐	๑๘,๗๐๗.๕๐	-	๗๒,๑๕๑.๒๐
บึงกระจับ	๑,๐๐๔.๗๒	๒๓,๑๙๕.๒๐	-	-	๒๔,๑๙๙.๙๒
พุเตย	๑๗,๖๙๙.๒๐	-	-	-	๑๗,๖๙๙.๒๐
พุดาม	๒๙,๓๘๖.๖๐	-	-	-	๒๙,๓๘๖.๖๐
ภูน้ำหยด	-	๙๔๘.๗๑	๗,๕๖๐.๔๘	-	๘,๕๐๙.๑๙
ยางสาว	๒๓,๐๐๕.๗๐	๑๐,๙๘๕.๒๐	๔๙,๗๖๔.๘๐	๓๐๗.๕๒	๘๔,๐๖๓.๒๒
วังใหญ่	-	๑๐,๙๑๒.๓๐	๑๗๑.๗๗	-	๑๑,๐๘๔.๐๗
สระประดู่	-	๑๒,๖๗๙.๑๐	๒,๘๘๓.๗๐	-	๑๕,๕๖๒.๘๐
สามแยก	-	๑๔,๐๔๐.๖๐	๖,๑๕๐.๖๘	๑๓๔.๘๓	๒๐,๓๒๖.๑๑

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๑)

ภาพที่ ๕ กราฟแสดงชุดดินอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๑)

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของอำเภวิเชียรบุรีแบบมรสุมเมืองร้อน เนื่องจากได้รับอิทธิพลของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากอ่าวไทยและทะเลจีนใต้และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมรสุมอินเดีย

๓.๒ ฤดูกาล

ฤดูร้อน ตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงเดือนพฤษภาคม
 ฤดูฝน ตั้งแต่ปลายเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม
 ฤดูหนาว ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคมของทุกปี

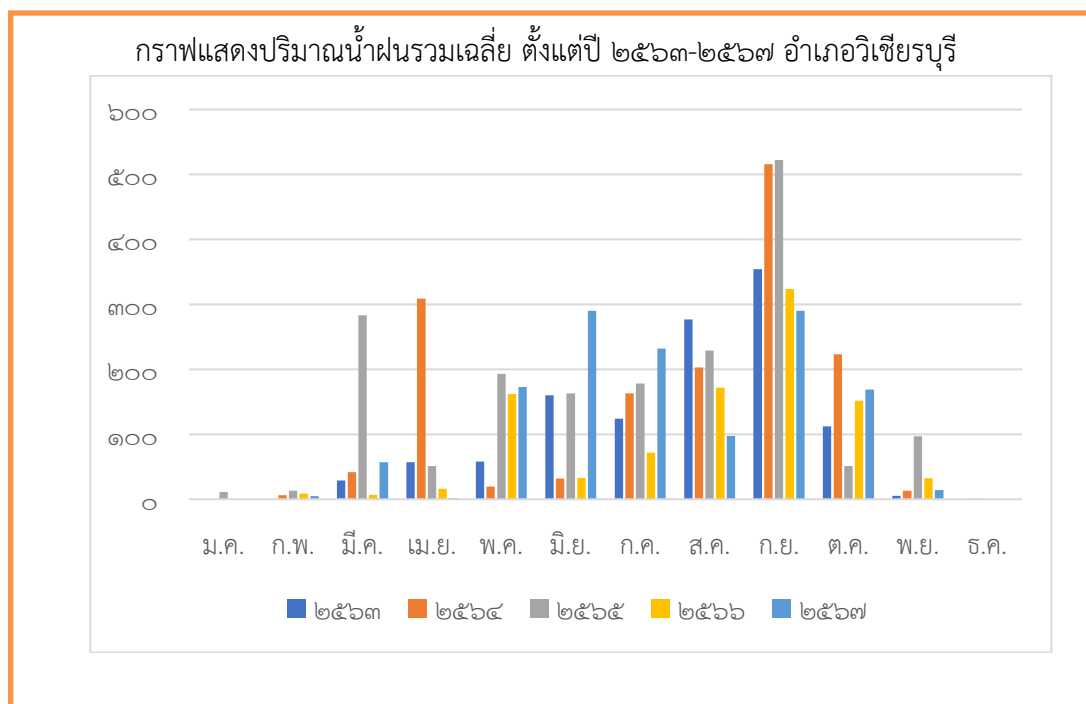
๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

อำเภวิเชียรบุรี มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน(มม.)รวมต่อเดือนของอำเภวิเชียรบุรี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๗

ปี	เดือน												หน่วย : มิลลิเมตร
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
๒๕๖๓	๐	๐	๒๘.๗	๕๗.๑	๕๗.๙	๑๖๐	๑๒๔	๒๗๗	๓๕๔	๑๑๒	๕.๔	๐	
๒๕๖๔	๐	๖.๑	๔๑.๗	๓๐๙	๑๙.๕	๓๑.๗	๑๖๓	๒๐๓	๕๑๖	๒๒๓	๑๓	๑	
๒๕๖๕	๑๑	๑๓	๒๘๓	๕๐.๙	๑๙๓	๑๖๓	๑๗๘	๒๒๙	๕๒๒	๕๑	๙๗	๐	
๒๕๖๖	๐	๘.๗	๖.๕	๑๖.๑	๑๖๒	๓๒.๘	๗๑.๘	๑๗๑.๗	๓๒๓.๕	๑๕๑.๗	๓๒.๕	๐	
๒๕๖๗	๐	๕	๕๗.๑	๑.๘	๑๗๓	๒๙๐	๒๓๒	๙๗.๔	๒๙๐	๑๖๙	๑๓.๙	๐	

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาวิเชียรบุรี อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนรวมเฉลี่ย ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๗ อำเภวิเชียรบุรี

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาวิเชียรบุรี อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

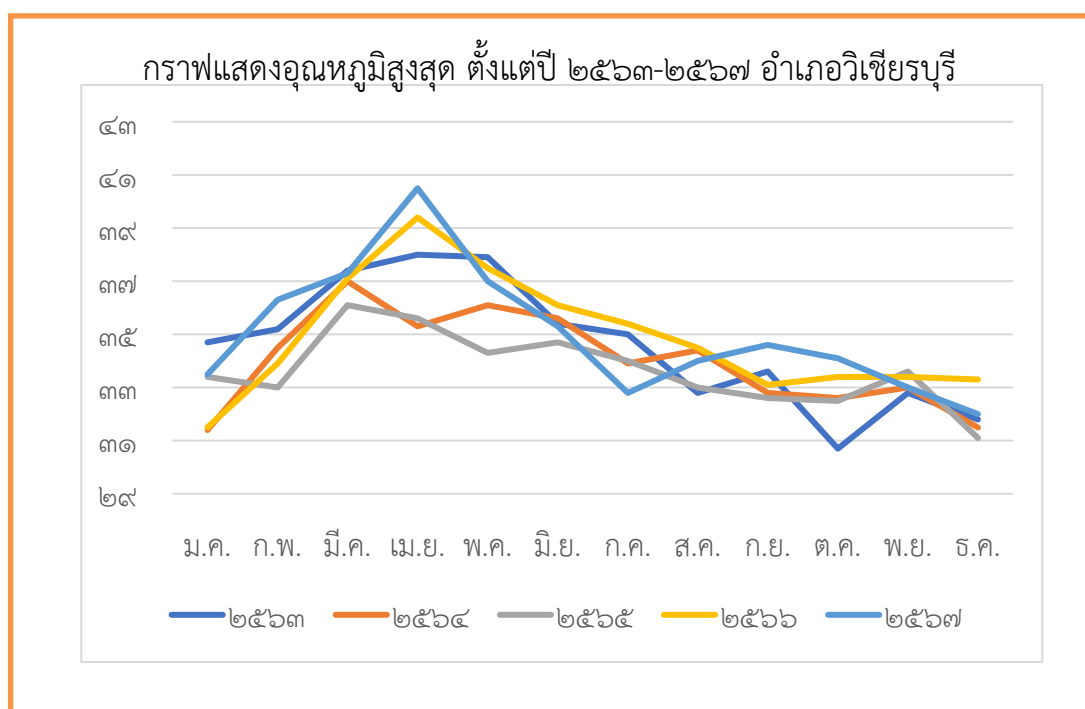
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อำเภอวิเชียรบุรี มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยปี โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๑๗.๑ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๔๐.๕ องศาเซลเซียส

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิสูงสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๗ อำเภอวิเชียรบุรี

ปี	เดือน											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๒๕๖๓	๓๔.๗	๓๕.๒	๓๗.๔	๓๘	๓๗.๙	๓๕.๔	๓๕	๓๒.๘	๓๓.๖	๓๐.๗	๓๒.๘	๓๑.๘
๒๕๖๔	๓๑.๔	๓๔.๕	๓๗	๓๕.๓	๓๖.๑	๓๕.๖	๓๓.๙	๓๔.๔	๓๒.๘	๓๒.๖	๓๓	๓๑.๕
๒๕๖๕	๓๓.๔	๓๓	๓๖.๑	๓๕.๖	๓๔.๓	๓๔.๗	๓๔	๓๓	๓๒.๖	๓๒.๕	๓๓.๖	๓๑.๑
๒๕๖๖	๓๑.๕	๓๓.๙	๓๗.๑	๓๙.๔	๓๗.๕	๓๖.๑	๓๕.๔	๓๔.๕	๓๓.๑	๓๓.๔	๓๓.๔	๓๓.๓
๒๕๖๗	๓๓.๕	๓๖.๓	๓๗.๓	๔๐.๕	๓๗	๓๕.๓	๓๒.๘	๓๔	๓๔.๖	๓๔.๑	๓๓	๓๒

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาวิเชียรบุรี อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

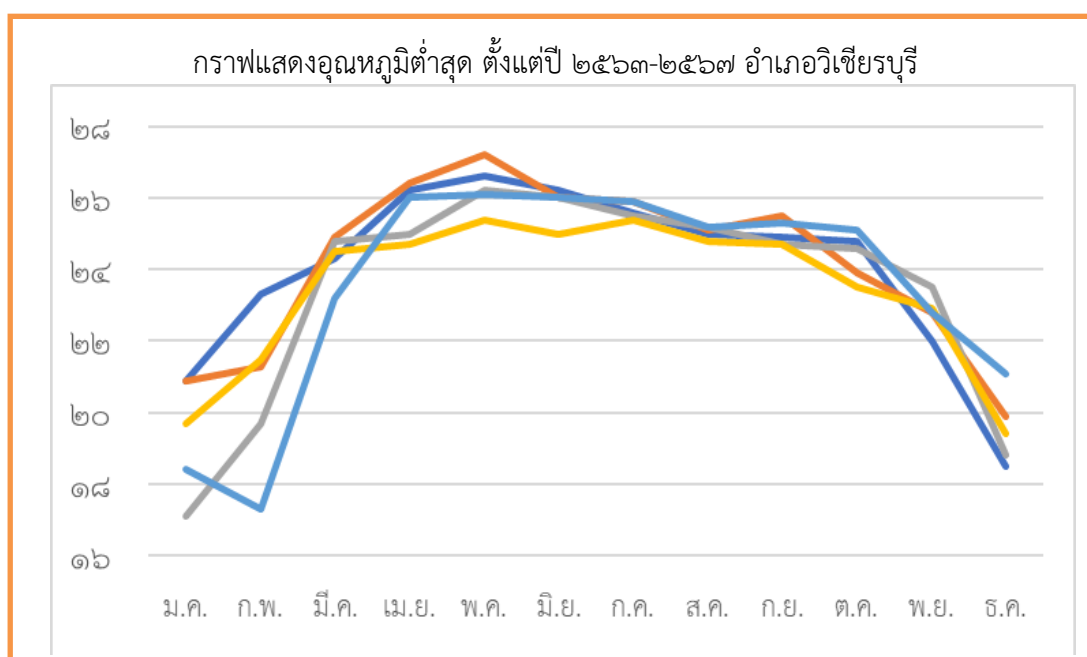
ภาพที่ ๗ กราฟแสดงอุณหภูมิสูงสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๗ อำเภอวิเชียรบุรี

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาวิเชียรบุรี อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอุณหภูมิต่ำสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๗ อำเภอวิเชียรบุรี

ปี	เดือน											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๒๕๖๓	๒๐.๙	๒๑.๓	๒๔.๙	๒๖.๔	๒๗.๒	๒๖	๒๕.๙	๒๕.๑	๒๕.๕	๒๓.๙	๒๒.๘	๑๙.๙
๒๕๖๔	๑๗.๑	๑๙.๗	๒๔.๘	๒๕	๒๖.๒	๒๖	๒๕.๕	๒๕.๒	๒๔.๗	๒๔.๖	๒๓.๕	๑๘.๘
๒๕๖๕	๑๙.๗	๒๑.๕	๒๔.๕	๒๔.๗	๒๕.๔	๒๕	๒๕.๔	๒๔.๘	๒๔.๗	๒๓.๕	๒๒.๙	๑๙.๔
๒๕๖๖	๑๘.๔	๒๑.๖	๒๓.๒	๒๖.๑	๒๖.๓	๒๖.๑	๒๖	๒๕.๔	๒๕.๑	๒๕.๑	๒๒.๘	๒๑.๒
๒๕๖๗	๒๐.๗	๒๒.๓	๒๔.๙	๒๗.๓	๒๖.๔	๒๖	๒๕.๓	๒๕.๔	๒๕	๒๔.๘	๒๓.๓	๒๐

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาวิเชียรบุรี อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ภาพที่ ๘ กราฟแสดงอุณหภูมิต่ำสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๗ อำเภอวิเชียรบุรี

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาวิเชียรบุรี อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

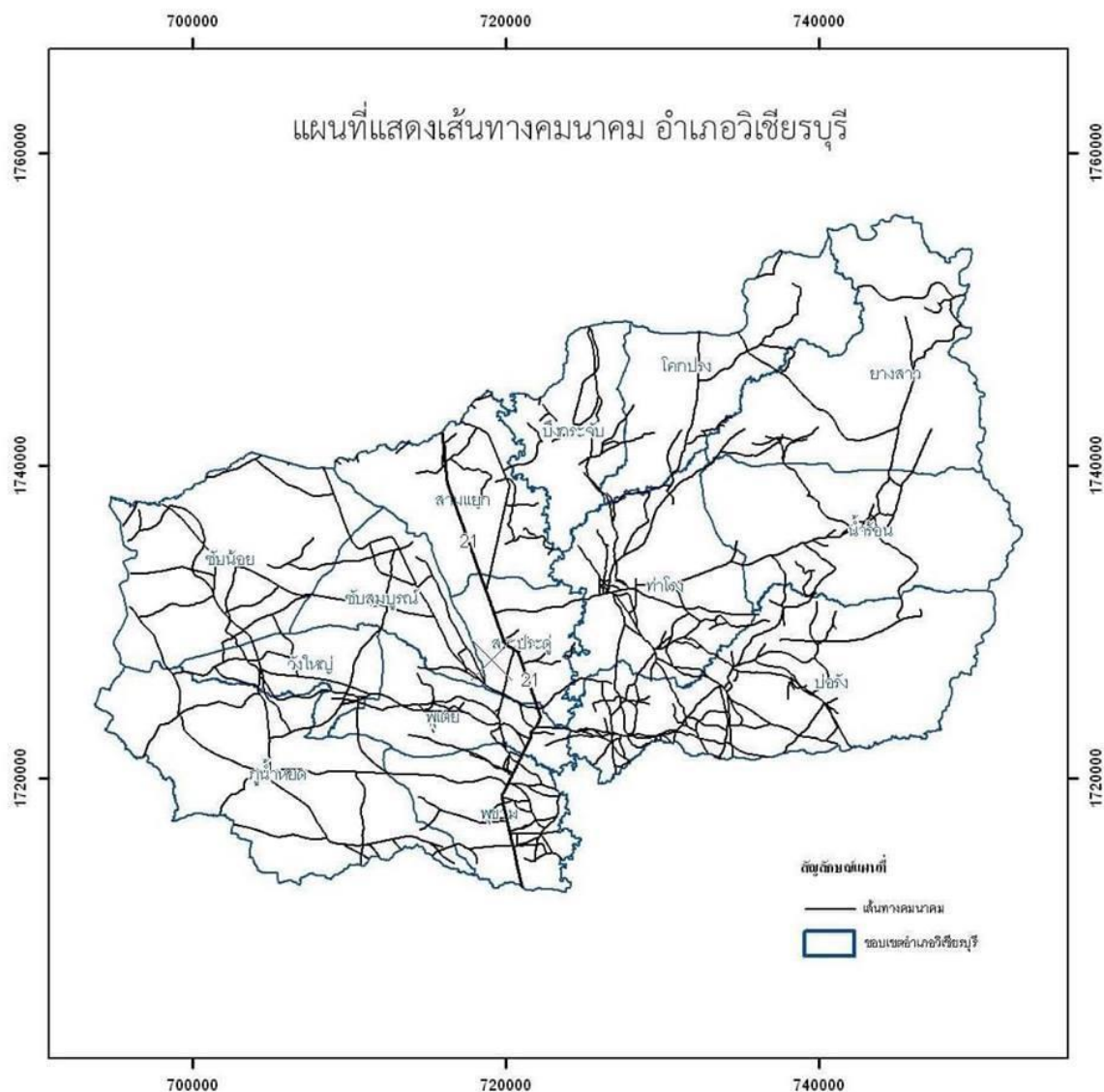
๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอวิเชียรบุรี มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางเป็นเส้นทางในเชื่อมต่อ ขนส่งผลผลิตทางการเกษตร

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมทางบกของอำเภอวิเชียรบุรี มีทางหลวงหมายเลข ๒๑ และมีทางแยกเข้าตัวอำเภออีก ๗ กิโลเมตร มีทางหลวงหมายเลข ๒๒๗๕ สายเพชรบูรณ์ – ลำน้ำรายณ์ ผ่านกลาง และทางหลวงหมายเลข ๒๒๕ สาย นครสวรรค์ – ชัยภูมิ

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา: อำเภวิเชียรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๓)

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภวิเชียรบุรี เป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๑๐)

แหล่งน้ำในอำเภอ

- แหล่งน้ำผิวดิน จำนวน ๖๖๓ จุด
- แหล่งน้ำใต้ดิน (บ่อบาดาล) จำนวน ๒๖๙ จุด

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยเล็ง

ภาพที่ ๑๐ แหล่งน้ำและระบบชลประทานอำเภอเวียงชัยบุรี
(ที่มา:อำเภอเวียงชัยบุรี, พ.ศ ๒๕๖๓)

๒ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรของอำเภอวิเชียรบุรีส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรได้แก่ ทำนา ทำไร่ และทำสวน ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรจะประกอบอาชีพตั้งแต่ ๒ อย่าง ขึ้นไป ได้แก่ ทำนา-ทำไร่, ทำนา-ทำสวน, ทำสวน-ทำไร่ และพอเสร็จจากของตัวเอง ก็จะไปรับจ้างทั้งรับจ้างในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรกรรม

ตารางที่ ๘ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอวิเชียรบุรี ปี ๒๕๖๗

ตำบล	พื้นที่เพาะปลูก ทั้งหมด(ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าวนาปี	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	ข้าวโพดเลี้ยง สัตว์	พืชอื่นๆ
ท่าโรง	๓๔,๖๒๙.๘๐	๒๘,๙๒๑.๘๖	๓,๐๐๕.๗๑	๑,๓๘๖.๑๗	๔	๘.๒๕	๐	๑,๑๕๗.๘๑	๑๔๖.๐๐
สระประดู่	๙,๘๘๐.๗๙	๖,๕๒๘.๙๑	๑,๑๕๑.๐๐	๒๘๙.๒	๐	๑๒๔.๗๕	๑	๑,๖๖๗.๗๕	๑๑๘.๑๘
สามแยก	๑๗,๕๙๐.๘๙	๘,๓๔๑.๖๔	๓,๙๒๓.๒๕	๓๒๘.๗๕	๐	๙๙.๖๗	๑๑.๖๑	๔,๔๑๓.๒๒	๔๗๑.๗๕
โคกปรัง	๒๘,๖๕๓.๖๖	๑๗,๓๗๗.๖๖	๕,๐๗๒.๐๐	๙๔๑.๗๕	๐	๑๑.๒๕	๕.๗๕	๕,๑๙๓.๕๐	๕๑.๗๕
น้ำร้อน	๑๘,๗๔๔.๑๘	๗,๓๑๒.๒๙	๔,๒๙๕.๒๔	๑,๒๕๓.๐๐	๔๕.๒๕	๑๗๕	๔	๕,๖๑๐.๙๐	๔๘.๕๐
บ่อรัง	๖๐,๙๘๑.๙๘	๓๙,๙๔๒.๑๔	๗,๙๔๘.๙๗	๗,๗๑๓.๘๑	๐	๓๓๔.๓๘	๑๓	๔,๘๓๒.๑๘	๑๙๗.๕๐
พุเตย	๑๒,๘๑๑.๙๖	๔,๔๔๖.๒๘	๖,๖๐๐.๙๘	๑,๓๐๘.๒๑	๐	๔๔	๒.๗๕	๓๑๖.๒๕	๑๐๑.๔๙
พุดาม	๑๕,๙๖๐.๗๑	๗,๐๒๕.๘๕	๖,๒๓๕.๓๗	๑,๙๖๗.๒๔	๐	๑๓.๒๕	๔	๗๐๕	๑๐.๐๐
ภูน้ำหยด	๓๐,๗๘๙.๙๙	๖๒	๑๗,๖๔๐.๓๐	๙,๙๖๙.๙๒	๐	๓๗	๑๔.๖๓	๒,๙๓๗.๑๕	๑๒๘.๙๙
ซับสมบูรณ์	๑๖,๐๙๓.๑๔	๓๒๘.๕	๙,๙๘๓.๔๕	๓,๓๒๘.๔๙	๐	๑๑๔.๐๘	๑	๒,๓๐๗.๑๒	๓๐.๕๐
บึงกระจับ	๒๑,๔๑๑.๘๐	๑๗,๒๕๒.๖๓	๑,๗๘๖.๖๘	๔๔๙.๒๕	๐	๒	๐	๑,๙๒๑.๒๕	๐
วังใหญ่	๑๓,๐๑๐.๑๘	๖๐๙.๕	๙,๑๖๓.๖๘	๓,๐๑๖.๒๕	๐	๔.๕	๑๐	๙๓.๕	๑๑๒.๗๕
ยางสาว	๒๕,๖๒๙.๓๒	๑,๙๔๖.๘๕	๔,๓๙๒.๐๗	๒,๔๙๐.๐๐	๒๙๖.๕	๕๓๑.๖๘	๒๖	๑๕,๕๓๓.๘๕	๔๑๒.๓๗
ซับน้อย	๓๒,๕๖๔.๖๐	๘๐๕.๘๙	๑๘,๑๔๖.๗๘	๙,๙๙๐.๘๗	๐	๑๘๘.๒๕	๑	๓,๐๗๐.๘๒	๓๖๐.๙๙
พื้นที่รวม	๓๓๘,๗๖๑.๐๐	๑๔๐,๙๐๒.๐๐	๙๙,๓๔๕.๔๘	๔๔,๔๓๑.๓๘	๓๔๕.๗๕	๑,๔๕๓.๘	๙๔.๗๓	๔๙,๗๖๐.๓	๒,๑๙๐.๗๖

ที่มา : ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ,พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ (สิงหาคม ๒๕๖๘)

ชื่อปศุสัตว์	ปริมาณการผลิตในปี ๒๕๖๘			
	เลี้ยงไว้เพื่อใช้ส่วนตัว		เลี้ยงไว้เพื่อจำหน่าย	
	จำนวน	หน่วย	จำนวน	หน่วย
โคเนื้อ	-	-	๑๕,๙๐๙	ตัว
โคนม	-	-	๓๖	ตัว
กระบือ	-	-	๔๘๕	ตัว
สุกร	-	-	๑๘,๘๑๖	ตัว
แพะ	-	-	๕,๖๙๘	ตัว
ไก่เนื้อ	-	-	๑,๔๐๗,๔๖๘	ตัว
แกะ	-	-	๖๒๖	ตัว
ไก่ไข่	-	-	๕,๖๙๙	ตัว
ไก่พื้นเมือง	-	-	๒๒๑,๘๓๖	ตัว
เป็ด	-	-	๖๗๔,๓๘๒	ตัว
ห่าน	-	-	๔๕๘	ตัว
สัตว์ปีกอื่น ๆ นกกระทา	-	-	๖๐	ตัว
อื่น ๆ ระบุ.....	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ ๒๕๖๘

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์แห่ง คือ
ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....
- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐานแห่ง คือ.....
ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่.....-.....จำนวน คือ
ชื่อฟาร์ม.....-.....ที่ตั้ง.....-.....

ตารางที่ ๑๐ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ลักษณะการเลี้ยง	เนื้อที่เพาะเลี้ยง		ปริมาณการผลิตในปี ๒๕๖๕	
	จำนวน	หน่วย	จำนวน	หน่วย
ในบ่อซีเมนต์	๐.๑๒๕	ไร่	๕	ตัน
ในบ่อดิน	๑,๑๑๑.๒๙๕	ไร่	๒๐๐	ตัน
ในนา	๑	ไร่	๑๐	ตัน
ในร่องสวน	๓	ไร่	๓๐	ตัน

ที่มา: สำนักงานประมงอำเภอวิเชียรบุรี, ๒๕๖๗

๒)รายได้-หนี้สินของครัวเรือนเกษตรกร

ตาราง ๑๑ แสดงรายได้และหนี้สินของเกษตรกรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หน่วย : บาท							
อำเภอ/ ตำบล	เกษตรกร (ครัวเรือน)	รายได้เฉลี่ย			หนี้สินเฉลี่ย		
		ในภาคเกษตร	นอกภาค เกษตร	รวม	ในภาคเกษตร	นอกภาค เกษตร	รวม
วิเชียรบุรี	๑๒,๐๖๒	๒๑๕,๑๑๘.๑๒	๕๘,๐๔๓.๓๙	๒๗๓,๑๖๑.๕๑	๑๖๒,๘๔๙.๔๔	๗๔,๔๒๓.๖๔	๒๓๗,๒๗๓.๐๘
ท่าโรง	๑,๖๘๑	๑๓๓,๖๒๘.๑๘	๔๙,๓๐๑.๓๔	๑๘๒,๙๒๙.๕๒	๑๐๑,๗๐๕.๔๗	๑๐๐,๘๒๔.๑๒	๒๐๒,๕๒๙.๕๙
สระประดู่	๓๙๐	๑๔๔,๕๘๘.๒๗	๑๐๕,๒๙๖.๖๒	๒๔๙,๘๘๔.๘๘	๑๕๖,๘๙๘.๗๓	๑๑๑,๔๔๖.๕๙	๒๖๘,๓๔๕.๓๒
สามแยก	๕๐๑	๒๖๗,๕๗๑.๑๖	๕๕,๑๖๘.๑๐	๓๒๒,๗๓๙.๒๖	๒๕๙,๐๙๔.๗๑	๗๗,๕๑๘.๙๖	๓๓๖,๖๑๓.๖๗
โคกปรัง	๑,๐๒๙	๑๕๒,๖๐๙.๐๗	๕๙,๐๐๙.๑๔	๒๑๑,๖๑๘.๒๑	๑๐๖,๑๗๓.๔๔	๗๔,๓๐๘.๗๕	๑๘๐,๔๘๒.๑๙
น้ำร้อน	๘๒๑	๑๖๔,๑๗๒.๒๙	๕๗,๘๙๔.๓๔	๒๒๒,๐๖๖.๖๓	๑๒๒,๘๘๔.๖๘	๖๐,๐๘๖.๖๑	๑๘๒,๙๗๑.๒๘
บ่อไร่	๑,๗๔๐	๑๓๔,๓๗๓.๓๖	๖๔,๒๔๐.๘๙	๑๙๘,๖๑๔.๒๕	๙๕,๙๓๑.๐๘	๖๘,๑๗๔.๕๙	๑๖๔,๑๐๕.๖๗
พุเตย	๗๖๓	๒๒๗,๖๓๑.๗๒	๗๙,๓๓๕.๐๕	๓๐๖,๙๖๖.๗๖	๑๕๑,๒๒๗.๔๐	๘๖,๖๐๔.๕๒	๒๓๗,๘๓๑.๙๒
พุขาม	๔๙๕	๓๖๔,๓๑๖.๖๓	๖๙,๐๕๓.๕๘	๔๓๓,๓๗๐.๒๐	๒๔๕,๕๕๙.๖๖	๗๑,๔๖๒.๗๐	๓๑๗,๐๒๒.๓๖
ภูน้ำหยด	๑,๐๔๙	๓๕๖,๖๑๕.๖๓	๔๖,๔๖๗.๐๙	๔๐๓,๐๘๒.๗๓	๒๙๔,๓๑๐.๘๘	๘๖,๓๑๐.๗๔	๓๘๐,๖๒๑.๕๗
ซับสมบูน	๕๖๕	๓๔๐,๕๙๓.๗๒	๖๗,๗๘๗.๘๖	๔๐๘,๓๘๑.๕๘	๒๕๕,๗๖๔.๔๒	๖๓,๔๙๓.๔๗	๓๑๙,๒๕๗.๘๙
บึงกระจับ	๖๘๙	๑๔๖,๔๒๔.๐๙	๔๒,๘๕๕.๙๘	๑๘๙,๒๗๙.๐๗	๑๒๐,๑๗๔.๖๔	๕๙,๕๒๕.๕๒	๑๗๙,๗๐๐.๑๖
วังใหญ่	๖๑๔	๒๙๕,๒๖๓.๐๓	๘๔,๗๖๖.๑๒	๓๘๐,๐๒๙.๑๕	๑๗๐,๓๙๔.๗๕	๘๐,๑๔๗.๓๗	๒๕๐,๕๔๒.๑๒
ยางสาว	๘๕๘	๑๘๙,๔๗๑.๒๑	๓๒,๕๕๙.๕๓	๒๒๒,๐๓๐.๗๔	๑๘๙,๒๙๒.๓๓	๕๘,๑๔๔.๘๐	๒๔๗,๔๓๗.๑๓
ซับน้อย	๘๖๗	๓๓๓,๐๖๑.๕๙	๔๒,๙๖๒.๙๘	๓๗๖,๐๒๔.๕๗	๒๑๔,๓๒๒.๐๖	๓๘,๖๕๕.๑๖	๒๕๒,๙๗๗.๒๒

(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร)

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้แหล่งเงินทุนจากหลาย ๆ แหล่ง เพราะไม่ได้ใช้เงินทุนเพื่อการผลิตการเกษตรอย่างเดียว จะใช้เพื่อการอุปโภค-บริโภคด้วย แหล่งเงินทุนที่เกษตรกรใช้ พอแยกได้ดังนี้

- จากกองทุนต่างๆ ในหมู่บ้าน เช่นกองทุนเงินล้าน
- จากสหกรณ์การเกษตร
- จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- จากของพ่อค้านายทุน
- จากของตนเอง

(๑) แหล่งสินเชื่อเพื่อการผลิต

- เงินทุนที่เก็บไว้เอง - กองทุนเงินล้าน
- กู้ ธกส./สหกรณ์การเกษตร - กองทุนออมทรัพย์เพื่อการผลิต
- กู้ ธนาคารพาณิชย์ - เงิน กขคจ.
- เงิน อพป. - กู้นายทุน / พ่อค้า
- ยืมจากญาติ พี่ น้อง - เงินกระตุ้นเศรษฐกิจ

(๒) ต้นทุนการผลิต ราคา ผลผลิตเฉลี่ย

อำเภอวิเชียรบุรี มีการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว, ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์, มันสำปะหลัง, ถั่วเขียวผิวน้ำมัน, พืชผัก, ยาสูบ, มะขามหวาน, มะม่วง ต้นทุนการผลิตที่เกษตรกรใช้ ได้แก่ ค่าพันธุ์ ค่าปุ๋ยเคมี สารเคมี และค่าแรงงาน

ตารางที่ ๑๒ ผลผลิตเฉลี่ยและราคาด้านการปลูกพืชของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอวิเชียรบุรี

ประเภท	ต้นทุนการผลิต	ผลผลิตเฉลี่ย	ราคา	รายได้	กำไร
พืช	บาทต่อไร่	ก.ก.ต่อไร่	บาทต่อ ก.ก.	บาทต่อไร่	บาทต่อไร่
ข้าว	๔,๑๘๐	๗๐๐	๗.๕	๕,๒๕๐	๑,๐๗๐
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๔,๔๐๐	๑,๐๐๐	๗.๘	๗,๘๐๐	๓,๓๐๐
มันสำปะหลัง	๕,๓๕๐	๕,๐๐๐	๑.๘	๙,๐๐๐	๓,๖๕๐
อ้อยโรงงาน	๑๐,๗๐๐	๑๓,๐๐๐	๑.๐๕	๑๓,๖๕๐	๒,๙๕๐

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, ๒๕๖๘)

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด....-...../ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ....-... เท่ากับ.....-... ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี.....-...) มีมูลค่า เท่ากับ....-... ล้านบาท เพิ่มขึ้น.....-... ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ.-.....มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ ...-.....บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว (ปี.....-...) ที่มีรายได้ต่อคนต่อปีบาท จำนวน.....-...บาท คิดเป็นร้อยละ -

ตารางที่ ๑๓ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด...-..... ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ.-.....

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.				
ภาคเกษตร	-	-	-	-	-
ภาคบริการ					
ภาคอุตสาหกรรม					
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด					
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)					
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)					

ที่มา: สำนักงานคลังจังหวัด.....-.....,พ.ศ.....-.....

๖.๓ จำนวนครัวเรือน

อำเภอวิเชียรบุรี จัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกา ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๑๒๘,๙๖๒ คน แยกเป็น ชายจำนวน ๖๔,๐๖๕ คน หญิงจำนวน ๖๖,๒๓๕ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ

ตารางที่ ๑๔ จำนวนประชากรของอำเภอวิเชียรบุรี ๒๕๖๘

ตำบล	จำนวนครัวเรือน ทั้งหมด (ครัวเรือน)	จำนวนประชากร			
		ชาย(คน)	หญิง(คน)	รวม(คน)	เฉลี่ย(คน)/ ครัวเรือน
ท่าโรง	๙,๖๒๐	๑๑,๕๒๗	๑๒,๕๙๕	๒๔,๑๒๒	๒.๕๑
สระประดู่	๒,๙๔๙	๓,๑๖๗	๓,๓๕๗	๖,๕๒๔	๒.๒๑
สามแยก	๕,๓๑๒	๗,๒๘๒	๗,๔๗๗	๑๔,๗๕๙	๒.๗๘
โคกปรัง	๔,๖๗๕	๕,๔๕๓	๕,๗๓๐	๑๑,๑๘๓	๒.๓๙
น้ำร้อน	๒,๐๓๗	๒,๖๓๐	๒,๗๗๗	๕,๔๐๗	๒.๖๕
บ่อรัง	๓,๐๔๑	๔,๕๙๒	๔,๘๔๓	๙,๔๓๕	๓.๑๐
พุเตย	๒,๙๖๘	๔,๐๙๖	๔,๑๐๘	๘,๒๐๔	๒.๗๖
พุขาม	๒,๘๘๙	๓,๙๑๕	๔,๐๘๖	๘,๐๐๑	๒.๗๗
ภูน้ำหยด	๒,๘๕๗	๓,๕๐๙	๓,๕๖๙	๗,๐๗๘	๒.๔๘
ชัยสมบูรณ์	๑,๖๖๔	๒,๔๔๙	๒,๔๐๖	๔,๘๕๕	๒.๙๒
บึงกระจับ	๑,๘๙๔	๓,๑๒๒	๓,๒๙๔	๖,๔๑๖	๓.๓๙
วังใหญ่	๑,๙๕๙	๒,๖๗๑	๒,๗๓๖	๕,๔๐๗	๒.๗๖
ยางสาว	๓,๑๔๓	๔,๔๒๗	๔,๔๙๒	๘,๙๑๙	๒.๘๔
ชัยน้อย	๒,๓๓๖	๓,๑๓๓	๓,๑๖๒	๖,๒๙๕	๒.๖๙
รวม	๔๗,๓๔๔	๖๑,๙๗๓	๖๔,๖๓๒	๑๒๖,๖๐๕	๒.๖๗

(ที่มา : ทะเบียนราษฎรอำเภอวิเชียรบุรี , กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖.๔ การศึกษา

อำเภอวิเชียรบุรี มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๙๔ แห่ง แยกออกเป็น

๑. โรงเรียนอนุบาล จำนวน ๒ แห่ง
๒. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา ๘๒ แห่ง
๓. โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๖ แห่ง

๖.๕ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

- ๑) โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๑ แห่ง
- ๒) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๑ แห่ง
- ๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๗ แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

- ๑) คลินิกแพทย์๑๐..... แห่ง
- ๒) คลินิกพยาบาล.....๑.....แห่ง
- ๓) ร้านขายยาแผนปัจจุบัน-..... แห่ง
- ๔) ร้านขายยาแผนโบราณ.....-.....แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

- ๑) แพทย์ จำนวน-..... คน
- ๒) ทันตแพทย์ จำนวน..-.....คน
- ๓) เภสัชกร จำนวน ...-.....คน
- ๔) พยาบาล จำนวน...-.....คน
- ๕) เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน ๑๐ คน
- ๖) อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน..-.....คน

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ราษฎรในอำเภอวิเชียรบุรี ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัด / สำนักสงฆ์ จำนวน ๔๖ แห่ง

ผู้นำชุมชนผู้นำที่เป็นทางการปกครองได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ส่วนผู้นำ
ในด้านการพัฒนาได้แก่ สมาชิกเทศบาล ในแต่ละหมู่บ้านจะมีผู้นำที่เป็นทางการ และผู้นำตามธรรมชาติ

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ราษฎรในอำเภอวิเชียรบุรี จะปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีตามบรรพบุรุษ
ได้แก่ การหยุดงานเพื่อไปทำบุญวันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา เป็นต้น มีความเชื่อทางไสยศาสตร์เป็น
บางส่วน และจะมีการจัดประเพณีบุญบั้งไฟขึ้นเป็นประจำ ในช่วงเดือนพฤษภาคมของทุกปี

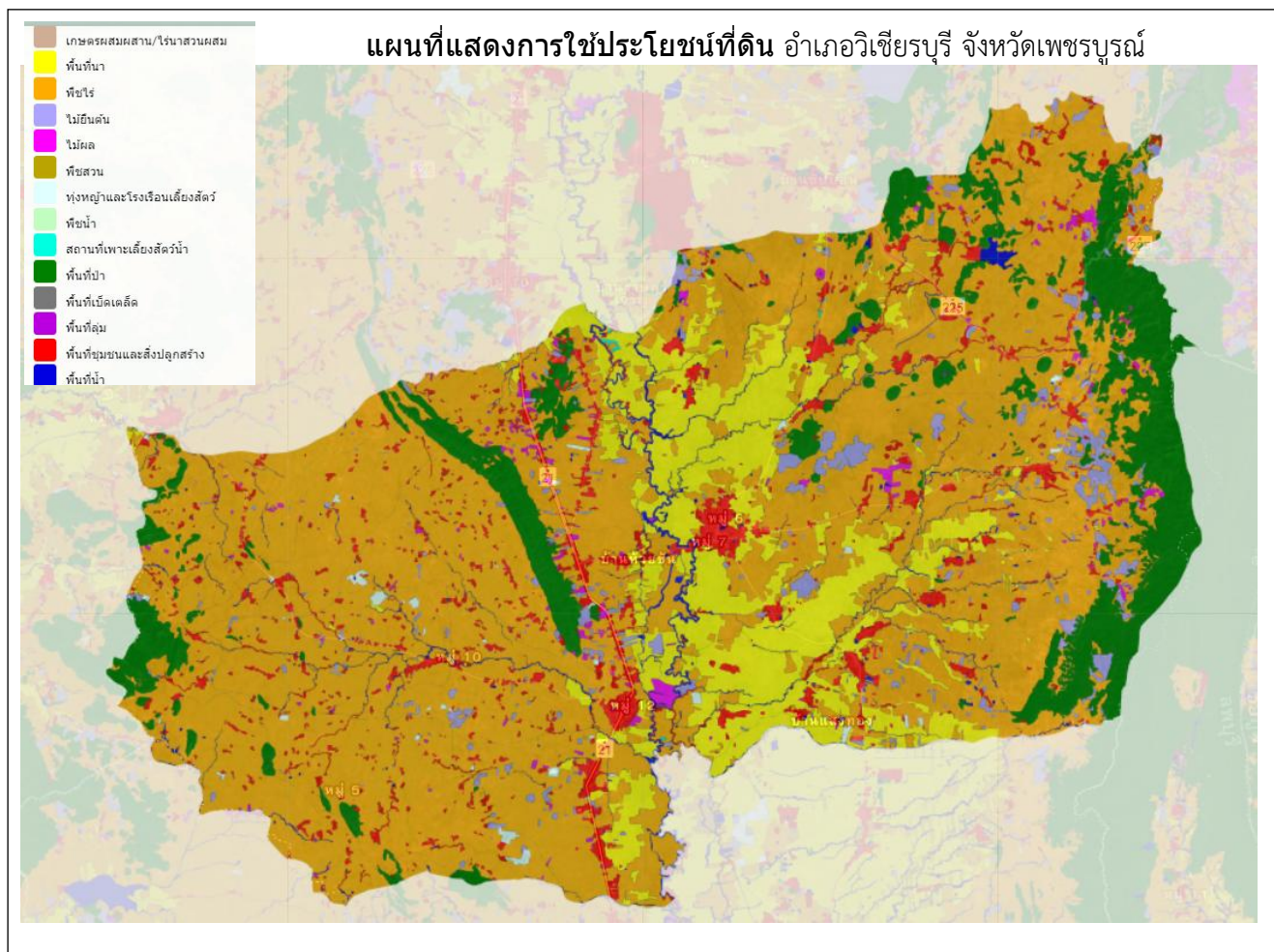
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

อำเภอวิเชียรบุรี มีพื้นที่ถือครองทั้งหมด ๑,๐๒๐,๐๐๐ ไร่ ในส่วนนี้ เป็นพื้นที่ถือครองทางด้านการเกษตร ๗๒๖,๔๖๘ ไร่ ที่เหลือใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย ถนน แหล่งน้ำ โรงเรียน วัด ป่าไม้ ภูเขาสภาพการผลิต (กิจกรรมทางการเกษตร)

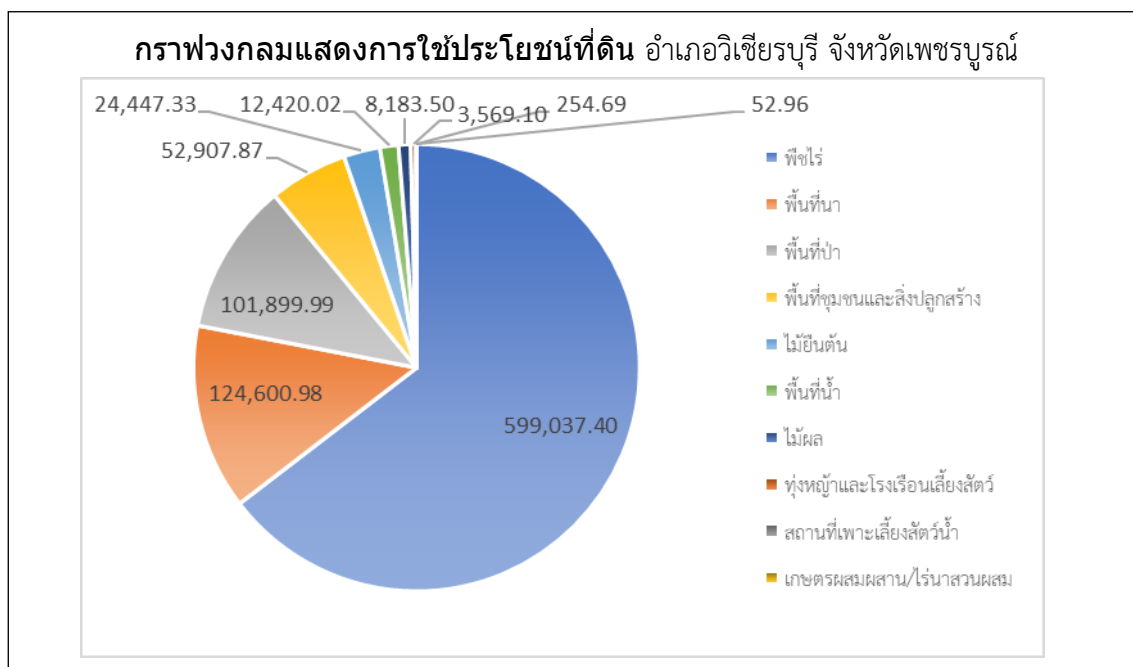
ตารางที่ ๑๕ การใช้ที่ดินและพื้นที่ถือครองของอำเภอวิเชียรบุรี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พืชไร่	๕๙๙,๐๓๗.๔๐	๖๔.๖
พื้นที่นา	๑๒๔,๖๐๐.๙๘	๑๓.๔๔
พื้นที่ป่า	๑๐๑,๘๙๙.๙๙	๑๐.๙๙
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๕๒,๙๐๗.๘๗	๕.๗๑
ไม้ยืนต้น	๒๔,๔๔๗.๓๓	๒.๖๔
พื้นที่น้ำ	๑๒,๔๒๐.๐๒	๑.๓๔
ไม้ผล	๘,๑๘๓.๕๐	๐.๘๘
ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๓,๕๖๙.๑๐	๐.๓๘
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒๕๔.๖๙	๐.๐๓
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	๕๒.๙๖	๐.๐๑
พืชไร่	๕๙๙,๐๓๗.๔๐	๖๔.๖
พื้นที่นา	๑๒๔,๖๐๐.๙๘	๑๓.๔๔
พื้นที่ป่า	๑๐๑,๘๙๙.๙๙	๑๐.๙๙

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๑๒ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

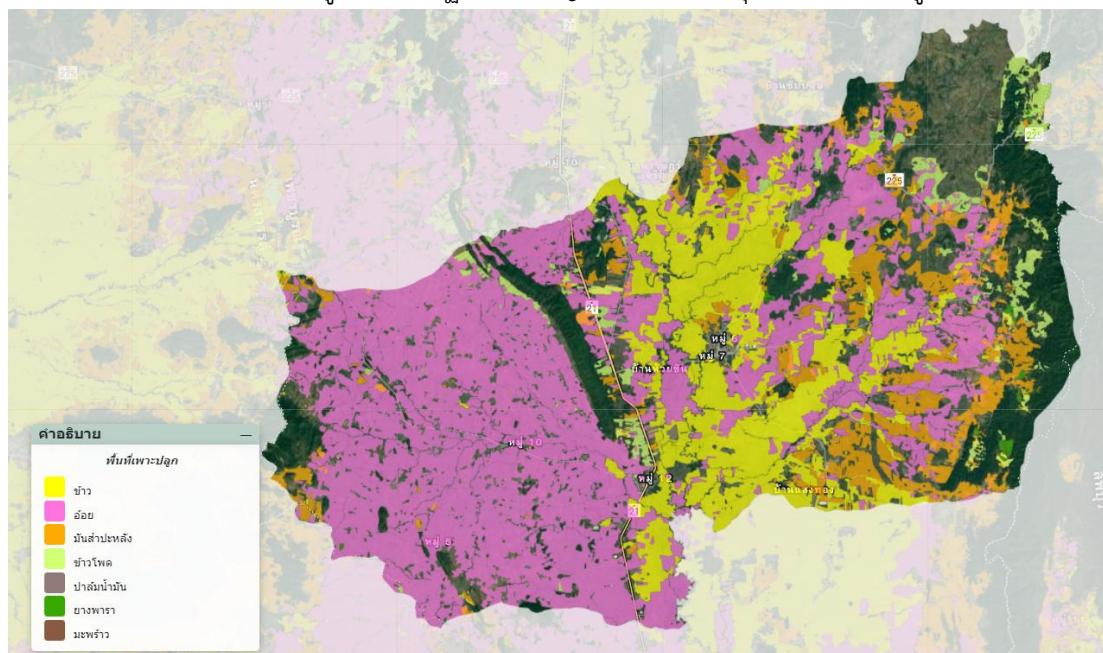
อำเภอวิเชียรบุรี พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ พืชไร่ เช่น อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
นาข้าว สวน เลี้ยงสัตว์ ประมงเพาะเลี้ยง

ตารางที่ ๑๖ การปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	ข้าว	ข้าวโพดเลี้ยง สัตว์	ปาล์ม น้ำมัน	มะพร้าว	มัน สำปะหลัง	ยางพารา	อ้อยโรงงาน
โคกปรัง	๑๖,๕๐๕.๙๐	๑,๔๗๗.๖๙	-	-	๔,๖๘๘.๗๒	๒๒.๗๗	๒๕,๕๐๔.๙๐
ซับน้อย	๔๓๙.๕๘	๑,๓๘๙.๕๙	-	๑๔.๒๒	๑,๘๐๖.๑๘	-	๖๗,๐๑๒.๓๐
ซับสมบูรณ์	-	๗๑๒.๕๒	-	-	๓๕.๒๕	-	๓๑,๔๕๔.๙๐
ท่าโรง	๓๘,๔๖๙.๗๐	๑๕๔.๐๕	-	-	๔,๙๔๔.๕๗	๑๗๖.๓๒	๒๒,๒๔๐.๘๐
น้ำร้อน	๑๑,๔๔๐.๖๐	๔,๒๕๕.๗๗	๒๑๓.๘๓	๒๘๔.๖๗	๑๕,๘๑๖.๗๐	๔๔๑.๐๒	๓๔,๔๒๗.๙๐
บ่อรัง	๓๒,๐๔๖.๖๐	๑,๕๗๕.๐๓	-	-	๒๙,๒๕๙.๕๐	๑,๐๘๐.๕๑	๒๖,๕๑๒.๖๐
บึงกระจับ	๒๒,๒๗๔.๘๐	-	-	-	๒,๔๑๓.๑๓	-	๙,๙๗๓.๘๓
พุเตย	๓,๓๔๖.๗๘	๒๔๑.๑๙	๒๑๓.๖๘	-	๓๘.๐๑	-	๒๙,๕๒๐.๑๐
พุดาม	๗,๔๕๕.๔๙	-	๕๐.๖๒	-	๒๓๕.๑๐	-	๓๓,๗๐๕.๕๐
ภูน้ำหยด	๙๑.๓๙	๒๗๖.๗๒	๗๑.๕๕	๑๙.๖๓	๓,๕๒๖.๓๗	๕๗.๗๓	๗๖,๓๘๙.๑๐
ยางสาว	๕๒๗.๐๒	๑๐,๐๗๓.๑๐	๗.๒๖	-	๙,๑๐๑.๓๔	๓๓๑.๖๑	๑๗,๖๓๕.๕๐
วังใหญ่	๑๓๕.๕๔	๑๕.๐๔	๒๙๒.๔๗	๓๒.๗๗	๕.๓๗	-	๓๖,๖๑๘.๒๐
สระประดู่	๗,๔๕๕.๔๐	๒,๘๗๔.๕๓	๔๙๖.๑๕	๑๐๕.๑๑	๑,๓๔๒.๕๘	-	๑๑,๒๐๗.๒๐
สามแยก	๘,๒๔๕.๘๓	๒,๔๗๘.๑๓	๙๒.๗๙	๑๙.๗๕	๔,๐๕๕.๖๖	-	๒๙,๑๙๓.๔๐

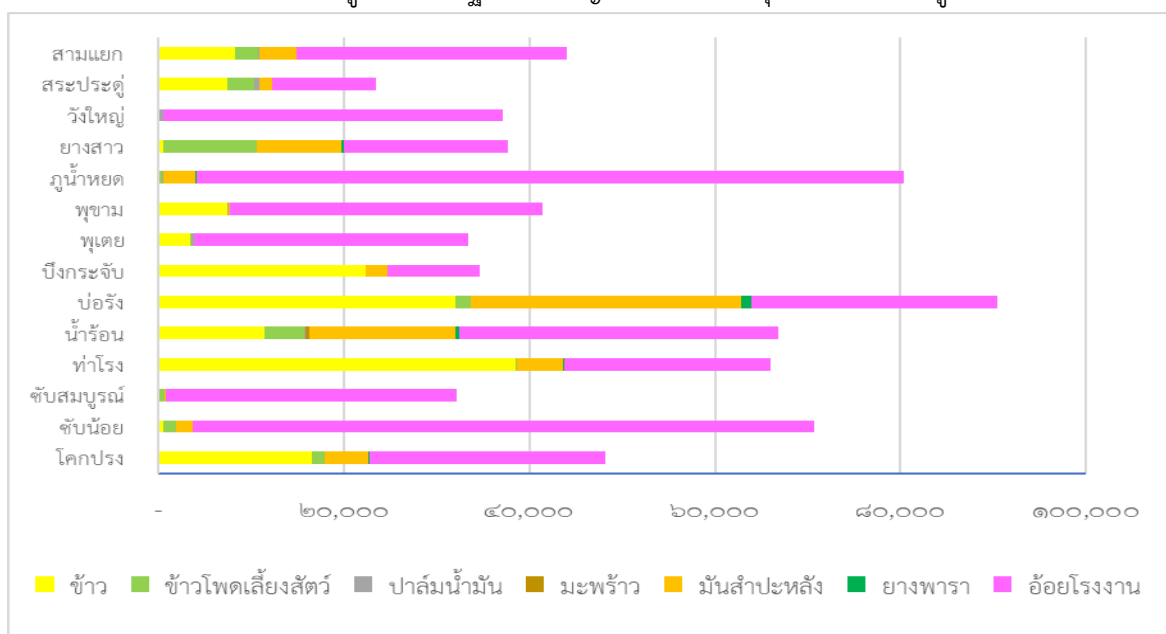
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนที่แสดงการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์

ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ ๒๕๖๕)

กราฟแสดงการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์

ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ ๒๕๖๕)

๙ องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอวิเชียรบุรี มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๗ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	กลุ่มทอผ้ากึ่งกระตุก	นางคำสิงห์ ปานภูมิ	ผ้าทอ	๒๗๖	๘	ท่าโรง
๒	กลุ่มทำหมวกสวยงาม	นางเสงี่ยม คำวันศรี	หมวก	๖๙	๑	ซับน้อย
๓	กลุ่มพับเหรียญโปรยทาน	นางพยุ่ง มอร์แกน	เหรียญโปรย ทาน	๑๖๘	๒	บึงกระจับ
๔	กลุ่มอาชีพเบญจรงค์วังใหญ่	นางสำเภา จ่างศรี	เบญจรงค์	๕๓/๑	๙	วังใหญ่
๕	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้าน รวมทรัพย์	นางจินดา เอี่ยมเทศ	น้ำพริก	๒๓๙/ ๑	๖	ภูน้ำหยด
๖	กลุ่มถักตะกร้าบ้านไร่อุดม	นางน้อย พรหมแพทย์	ตะกร้า	๑๕๓	๓	ซับสมบูรณ์
๗	มะขามคลุกไร่ครูจันท์	นายจิตร ครูจันท์	มะขาม	๒๑๔	๑	ซับน้อย
๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์ ปลาสามสายเดี่ยวบ้านซับอีลุ้ม	นายทวีป มาเสมอ	ปลาสาม	๑๕๕	๕	โคกปรัง
๙	ข้าวหอมมะลิพันธุ์ดีของหมู่ ๕	นางจำรัส หลาวเพชร	ข้าวหอมมะลิ	๔๖๐	๕	ท่าโรง
๑๐	กลุ่มกล้วยหอมอินเตอร์	นางจิตนา บุญชื่น	กล้วยหอม	๑๐๓	๗	ซับน้อย
๑๑	กลุ่มปลาร้าบ้านลำน้ำรวบ	นางบังอร แจ่มอรุณ	ปลาร้า	๑๖๕	๘	สระประดู่
๑๒	กลุ่มไม้กวาดบ้านน้ำอ้อม	นางสาวเบญจพร โตสุข	ไม้กวาด	๑๓	๗	ยางสาว
๑๒	เห็ดอินทรีย์บ้านดงเข้	นางสาวสมพิศ วงศ์โพธิ์	เห็ดนางฟ้า	๒	๓	สามแยก
๑๓	กลุ่มฮักบั้งไฟ	นายทองพูน ศิลานาม	บั้งไฟ	๒๐๓	๓	พุเตย
๑๔	กลุ่มผักปลอดสาร	นายโอภาส ตรีนอก	ผัก	๑๕๖	๓	พุเตย
๑๕	กล้วยตากอำเภอใจ	นางสาวนิตยา อินทนิล	กล้วยตาก	๙๙	๑	ซับน้อย
๑๕	ปื๋อไหมไก่อ่าง	นางประทุม สุบิน	ไก่อ่าง	๑๓๐	๑	สามแยก
๑๖	บริษัท ผลิตน้ำดื่ม ศรีชนะชล จำกัด	นายตรีศตรา พ่วงลา	น้ำดื่ม	๗๑	๑๑	ภูน้ำหยด

(ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวิเชียรบุรี , พ.ศ. ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๑๘ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๑๗
เครื่องดื่ม	๑
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๓
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๑๘
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๒
รวม	๔๑

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวิเชียรบุรี,พ.ศ ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอวิเชียรบุรี

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑. กลุ่มสมุนไพรเกษตรผสมผสานพุเตย	๒๕๖	๑	พุเตย	๑๐	นางจินตนา ทองใจสด
๒. เกษตรอินทรีย์ผสมผสานตำบลน้ำร้อน	๖๖	๑๐	น้ำร้อน	๑๓	นายมงคล ตางาม
๓. ปลุกพืชไร่ตำบลซับน้อย	๕๗	๔	ซับน้อย	๗	นายชัยธนาภักดิ์ อภิวัฒน์วิญญูธรรม
๔. กลุ่มเกษตรอินทรีย์วิถีชุมชนตำบลบึงกระจับ	๒๕๑	๕	บึงกระจับ	๒๑	นายคัมภีร์ หงส์คำ
๕. กลุ่มพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรบ้านน้ำเตือด	๖๑	๑๒	โคกปรัง	๑๒	นางปราณี ศรีเวียง
๖. หมูหลุมอินดีตำบลซับสมบูรณ์	๒๖	๙	ซับสมบูรณ์	๑๑	นายโชคชัย ชูยยัง
๗. แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลบ่อรัง	ศาลา	๒	บ่อรัง	๓๒	นางปาริชาติ ภูศรี
๘. YSF วิเชียรบุรีเกษตรพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	๒๗	๑๑	สระประดู่	๑๕	นางสาวชญากร คุณจำ
๙. กลุ่มกล้วยหอมทองบ้านซับรุ่งเจริญ	๓๗	๗	ซับน้อย	๙	นายสมชาย บุญชื่น
๑๐. กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดเพื่อการเกษตร	๒๔๔	๕	ท่าโรง	๘	นายไกรสร ชัยมี แรง
๑๑. อินทผลัมเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่ออำเภอวิเชียรบุรี	๖๗	๘	บึงกระจับ	๑๐	นายอภิชน วรรณณี
๑๒. สมบัติฟาร์มเห็ดบ้านโคกปรัง	๗๗	๑๖	โคกปรัง	๑๐	นายเลิศวรรณ เกตุ สร้อย
๑๓. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการค้าและการผลิต หมู่ ๑๐ ต.ภูน้ำ หุด	๕๕	๑๐	ภูน้ำหุด	๕๓	นายธวัชชัย แดง อ่อน
๑๔. ปุ๋ยบ้านหนองภิรมย์	๓๒	๑๖	ภูน้ำหุด	๑๔	นางรำพึง คชสาร

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑๕. กลุ่มเลี้ยงโคบ้านไร่ตาพุฒ	๑๖๔	๙	สามแยก	๙	นางบ่อทอง ชาพรหมมา
๑๖. กลุ่มผลิตลูกโคเพื่อขุนจำหน่าย	๓๑	๖	พุเตย	๑๕	นายสุเวช สีแสงหน่อม
๑๗. พืชสวนสมุนไพร หมู่ ๔ ปึงกระจับ	๒๕๕	๔	ปึงกระจับ	๑๑	นายสมชาย ศรีฉ่ำพันธ์
๑๘. เกษตรสร้างสรรค์	๕๔/๑	๓	สระประดู่	๗	นางเจริญรัตน์ ศิริรัตนวลัย
๑๙. มันสำปะหลังภูน้ำหยด	โรงปุ๋ย	๔	ภูน้ำหยด	๒๖	นายเกียรติศักดิ์ วารีสุข
๒๐. ปลุกผักหลังฤดูทำนา	๑๓๒	๑๒	โคกปรัง	๑๐	นางสาววิไล พงษ์รัตน์
๒๑. กลุ่มทอผ้าพุเตย	๑๘๑	๑	พุเตย	๒๑	นางสาวสุรินทร์ นาโพธิ์
๒๒. กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคบ้านมาบสมอ หมู่ ๑๔	๑๔๔	๑๔	ท่าโรง	๑๒	นางสาวกมลวรรณ ทนขุนทด
๒๓. ฝึกผลไม้ปลอดภัยอำเภอบึงสามพันบุรี	๕๑	๑๐	ชัยสมบูรณ	๑๖	นางสาวนธรรกร วัดแก้ว
๒๔. ไร่เขาเล็งอินทรีย์เกษตร	๑๘๐	๘	ท่าโรง	๑๐	นางสาวธีรยา วงษ์ธนบดี
๒๕. กลุ่มผู้เลี้ยงวัวเพื่อการค้าตำบลวังใหญ่	๑๕๓	๔	วังใหญ่	๒๓	นางรองกาญจน์ อินทร์เอี่ยม
๒๖. กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคแม่พันธุ์ หมู่ ๙ ต.ยางสาว	๒๘	๙	ยางสาว	๑๒	นายสงวน ทองมา
๒๗. กลุ่มเลี้ยงสัตว์บ้านเขาสูง ม.๔ ต.ยางสาว	๑๓๖	๔	ยางสาว	๑๑	นายสว่าง หาญลำยอง
๒๘. การเพาะเห็ดอินทรีย์บ้านดงเข้ม	๒	๓	สามแยก	๑๐	นางสาวสมพิศ วงค์โพธิ์
๒๙. กลุ่มเกษตรกรทำปุ๋ยหมักชีวภาพบ้านน้ำร้อน หมู่ ๑	๔๑	๑	น้ำร้อน	๑๒	นางสมจิตร์ ลีสินลา
๓๐. เกษตรพัฒนางัวเตียน	๖๗	๕	โคกปรัง	๑๐	นางกัจจ ก้อนคำ
๓๑. กลุ่มผลิตภัณฑ์ปลาสามสายเคียวบ้านชัยอีลุม	๑๕๕	๕	โคกปรัง	๑๐	นายทวีป มาเสมอ
๓๒. กลุ่มโคเนื้อตำบลภูน้ำหยด	๓/๔	๖	ภูน้ำหยด	๑๐	นายสุชาติ ครูทำนา
๓๓. พัฒนาผลิตผลทางการเกษตรบ้านกระทุ่มทอง ตำบลชัยสมบูรณ	๒๕/๑	๕	ชัยสมบูรณ	๒๔	นายสิริศักดิ์ นมพุก
๓๔. กลุ่มแม่บ้านหนองสมบูรณ หมู่ ๖ ตำบลพุดาม	๑๐๙	๖	พุดาม	๑๓	นางสังเวียน สีกะพา
๓๕. กลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อชุมชนบ้านพระที่นั่ง หมู่ ๗	๑๐๓	๗	ภูน้ำหยด	๑๐	นายสุรินทร์ ชัยขาว
๓๖. ผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านหนองภิรมย์ หมู่ ๑๖	๒๒	๑๖	ภูน้ำหยด	๑๐	นายณรงค์ศักดิ์ สุขน่วม
๓๗. วัวขุนตำบลพุเตย อำเภอบึงสามพันบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๙๗	๘	พุเตย	๒๗	นายวสันต์ ขุนแสน
๓๘. กลุ่มภูน้ำหยดพัฒนาเพื่อการเกษตร	๗๘/๑	๖	ภูน้ำหยด	๒๖	นายธวัช พุทธรักษา

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๓๙. กลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อตำบลท่าโรง	๑๓๖	๑๔	ท่าโรง	๑๐	นายพยงค์ วิเศษชัย
๔๐. กลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของชุมชนบ้านหนองบัวทอง หมู่ ๑๑	๑๗๓	๑๑	บ่อรัง	๑๐	นายประดับ ตะกรุดเก่า
๔๑. กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านทุ่งใหญ่ หมู่ ๕ ตำบลท่าโรง	๔๖๐	๕	ท่าโรง	๑๐	นางจำรัส หลาวเพ็ชร
๔๒. กลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของชุมชนบ้านใหม่วิไลวัลย์ หมู่ ๑๐ ตำบลบ่อรัง	๒๗	๑๐	บ่อรัง	๒๙	นายประภาส บุรณะถาวร
๔๓. กลุ่มผลิตการเกษตรบ้านไทรทอง	๘๓	๕	วังใหญ่	๑๔	นางยุพิน มาแพ
๔๔. กลุ่มพัฒนาอาชีพงานไม้ชุมชน หมู่ ๓ ตำบลสามแยก	๑๘๑	๓	สามแยก	๑๘	นางนวลจันทร์ แสงยันทู
๔๕. กลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดหวาน หมู่ ๑๑ ตำบลพุเตย	๑๐๕	๑๑	พุเตย	๑๓	นายสุกัณฑ์ บุญส่ง
๔๖. กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกรกรบ้านใหม่วิไลวัลย์ หมู่ ๑๐	๑๕๓	๑๐	บ่อรัง	๑๑	นางสัด ศรีวิชา
๔๗. กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงหมู หมู่ ๑ บ้านโคกปรัง	๑๔๙	๑	โคกปรัง	๑๐	นางกิตติมา เพชรกันหา
๔๘. กลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดข้าวเหนียวอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๒	๔	พุเตย	๖๒	นายอดิชาติ ฤกษ์ดี
๔๙. กลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านลำจังหัน หมู่ ๑ ตำบลสามแยก	๒๙/๑	๑	สามแยก	๓๑	นางสาวสุภา เพื่องแก้ว
๕๐. กลุ่มพัฒนาผลผลิตเกษตรกรบ้านวังทอง หมู่ ๑๑	๑๔๑/๑	๑๑	พุเตย	๑๕	นางภัทราธิน แม้นญาติ
๕๑. กลุ่มเกษตรกรผสมผสาน หมู่ ๕ บ้านพุดาม	๑๕๕	๕	พุดาม	๑๕	นายศุภกร นาทรนากถนันทน์
๕๒. กลุ่มหมอนสวยงามทำจากผ้าตัวน หมู่ ๑ ตำบลซับสมบูรณ์	๑๕๗	๑	ซับสมบูรณ์	๒๐	นางบุญชม โกศล
๕๓. กลุ่มสมุนไพรโบราณชุมชนทรัพย์ปัญญาไทย	๖๓	๔	ซับสมบูรณ์	๙	นางสาวสุพัตรา สารคำ
๕๔. กลุ่มชวานาเข้มแข็งตำบลโคกปรัง	๑๒๓	๑	โคกปรัง	๘	นายพิชัย สีหาโคตร
๕๕. เฟอร์นิเจอร์ หมู่ ๙ ตำบลพุเตย	๕๗	๙	พุเตย	๑๑	นางกมลสิ เงินโพธิ์กลาง
๕๖. กลุ่มถักตะกร้าบ้านไร่อุดม	๑๕๓	๓	ซับสมบูรณ์	๕๑	นางน้อย พรหมแพทย์
๕๗. กลุ่มส่งเสริมพัฒนาศักยภาพอาชีพตำบลโคกปรัง	๑๗๔	๓	โคกปรัง	๑๓	นางปราณี มุ่งลือ
๕๘. กลุ่มออมทรัพย์การผลิตบ้านรวมทรัพย์	๒๓๙/๑	๖	ภูน้ำหยด	๙๐	นางจินดา เอี่ยมเทศฯ
๕๙. กลุ่มพัฒนาอาชีพตำบลโคกปรัง หมู่ ๒	๕	๒	โคกปรัง	๑๓	นายประสิทธิ์ พัวทิต
๖๐. กลุ่มจำหน่ายและขยายพันธุ์ไม้บ้านยางใต้	๓๔	๗	สระประดู่	๑๑	นางประกิต ลาพรหมมา
๖๑. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านโคกปรัง หมู่ ๓	๒๑๓	๓	โคกปรัง	๑๗	นายบุญแต่ง จูสูงเนิน
๖๒. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านน้ำอ้อม	๕๘	๗	ยางสาว	๑๓	นายเกตุบุตร พิมพ์เกษม

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๖๓. สถาบันการเงินชุมชนต้นแบบบ้านหนองคล้า	๙๗	๘	พุดเตย	๖๑	นายชำนาญ ขวัญอ่อน
๖๔. กลุ่มเลี้ยงโคบ้านเขาบางโปรง หมู่ ๔	๑๔	๔	โคกปรัง	๑๔	นายประสิทธิ์ ชนวนน้อย
๖๕. กลุ่มพัฒนาอาชีพวิเชียรบุรี	๒๑๐	๑	ท่าโรง	๙	นายสมาน ทุนแรง
๖๖. ผลิตพืชพันธุ์ดีและส่งเสริมอาชีพ หมู่ ๘ บ้านนาสามัคคี	๕๗	๘	โคกปรัง	๒๙	นายวิสุทธิ์ กองดี
๖๗. ถักสานไม้กวาดดอกหญ้า หมู่ ๘,๑๙	๘๘	๑๙	บ่อรัง	๒๖	นายวันดี พรหมโคตร
๖๘. ปลุกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ก้าวหน้า หมู่ ๑๕ ต.ยางสาว	๙๑	๑๕	ยางสาว	๘	นายสมบัติ มีภู
๖๙. กลุ่มเศรษฐกิจชุมชนเกษตรกร หมู่ ๔ ต.วังใหญ่	๑๙	๔	วังใหญ่	๒๕	นายพรณรงค์ เพชรนอก
๗๐. ศูนย์ส่งเสริมผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ม. ๘ ตำบลพุดเตย	๑๖๒	๘	พุดเตย	๒๘	นายถำควน เรียมปิติ
๗๑. ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพปั้นเม็ด ม. ๔ บ้านโคกสำราญ	๖๘	๔	น้ำร้อน	๙๒	นายสมศักดิ์ สว่างจันทิก
๗๒. ส่งเสริมอาชีพการเกษตรและร้านค้าชุมชนโคกสง่า หมู่ ๗	๒๗๒	๗	พุขาม	๑๗	นายอำนวย จำเริญศรี
๗๓. กลุ่มผู้ปลูกหอม-กระเทียม บ้านพุน้ำร้อน	๘๘	๙	ยางสาว	๒๒	นายขาว กันยาประสิทธิ์
๗๔. สมุนไพรขนาดแผนโบราณบ้านยางไต่	๒๕	๗	สระประดู่	๗	นางอุดร บาลี
๗๕. กองทุนปัจจัยการผลิตบ้านคอกเลือก หมู่ ๓ ตำบลสระประดู่	๖	๓	สระประดู่	๑๕	นายกมลวรรณ กริชบุญ
๗๖. อนุรักษ์ป่าเขาสูง ตำบลยางสาว	๑๖๒	๔	ยางสาว	๗	นางอุษา ชาพรหมมา
๗๗. กลุ่มพัฒนาอาชีพที่กระตูกบ้านเกาะบอระเพ็ด หมู่ ๑๐	๔๓	๑๐	บึงกระจับ	๑๗	นางสุวรรณ คุณมะนะ
๗๘. ทอผ้าที่กระตูกบ้านบุมะกรูด	วัดคมคา ๑	๘	ท่าโรง	๑๔	นางสาวนิมพร ปานภูมิ
๗๙. กลุ่มเกษตรกรสระประดู่ก้าวหน้า หมู่ ๒	๔๕	๒	สระประดู่	๒๑	นางสมบัติ ศรีหะ
๘๐. กลุ่มเกษตรกรบ้านร่วมใจพัฒนา หมู่ ๑๒ ตำบลสระประดู่	๓๔/๑	๑๒	สระประดู่	๖๑	นายบรรจง พูลฉลอง
๘๑. กลุ่มแม่บ้านโตะเงินตำบลพุขาม	๓๙	๔	พุขาม	๑๒	นางปาริชาติ ยอดปาน
๘๒. กลุ่มผลิตโคเนื้อบ้านเขาขาด หมู่ ๔ ตำบลซับสมบูรณ์	๑๔๕	๔	ซับสมบูรณ์	๑๒	นายสมคิด พานแสง
๘๓. กลุ่มสายใยรักตัดเย็บ	๒๗๓	๑	สามแยก	๑๔	นางศรีไพร เอี่ยมชม
๘๔. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านกลุ่มอุทัย หมู่ ๒	๒๑	๒	สามแยก	๕๕	นายสหายญ์ พิณิจการ
๘๕. กลุ่มปลูกพืชสมุนไพรเกษตรอินทรีย์วิเชียรบุรี	๓๙๙	๓	ท่าโรง	๑๑	นายสาคร พรหมขุสี

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๘๖. กลุ่มแม่บ้านเย็บผ้าบ้านไร่อุดม	๑๒๔	๓	ซับสมบูน	๙	นางสาวอรรวรรณ นนทเวช
๘๗. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคเนื้อเขาสูง	๕๕	๔	ยางสาว	๑๒	นายบุญถม อันทะเกตุ
๘๘. ผลิตภัณฑ์ใบหม่อนยางสาว	๕๕	๔	ยางสาว	๑๕	นางปราง อันทะเกตุ
๘๙. ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านวังชะอม	๑	๑๐	พุดเตย	๒๐	นางเพ็ญศรี ไทรด้วง
๙๐. กลุ่มผลิตดอกไม้จันทน์ห้วยชัน	๑๓๙	๔	สระประดู่	๑๖	นางคมคาย ทิพย์รักษา
๙๑. กลุ่มหัตถกรรมดอกไม้จันทน์ดอกไม้ประดิษฐ์ หมู่ ๒	๑๕	๒	ยางสาว	๒๙	นางจันทร์ หาพา
๙๒. กลุ่มพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชนตำบลบ่อรัง	๒๔๔	๑๑	บ่อรัง	๒๑๙	นายวานิช จำสนิท
๙๓. กลุ่มทอเสื่อกกบ้านวังวัด	๕๖/๑	๓	ยางสาว	๒๑	นางสายหยุด หัตถนอก
๙๔. กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านบุมะกรูดเขามอง	ศาลาประชาคม	๑๘	ท่าโรง	๒๒	นายระพีพัฒน์ คลังคนเก่า
๙๕. คนเลี้ยงปลาบ้านลำเพียร	๖	๑๐	โคกปรัง	๗	นายสำลี กล่อมวงษ์
๙๖. ผลิตไข่เค็มพันถ้วย	๗	๙	สระประดู่	๑๔	นางประเทือง มั่นปาน
๙๗. ศูนย์ส่งเสริมผลิตข้าวชุมชนบ้านยางไต่	๒๔	๗	สระประดู่	๑๗	นายประยูร สามัคคี
๙๘. กองทุนเกษตรกรข้าวโพดชุมชน	๑๙๔	๑	สระประดู่	๒๘	นายวิเชียร เขียวมณี
๙๙. กลุ่มอาชีพขยายพันธุ์ไม้ผลไม้ดอก	๕	๖	ซับสมบูน	๑๕	นางกนิคนันต์ เกสสกุล
๑๐๐. กลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านโปรงนกเป่า	๓๑	๑๐	สามแยก	๑๑	นางสุดใจ สอนเถื่อน
๑๐๑. วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลสามแยก	๗๕	๖	สามแยก	๑๔	
๑๐๒. วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลซับน้อย	๑๕๓	๕	ซับน้อย	๓๖	นางสาวสุชาดา ปลื้มสูตร

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอยะบوري , พ.ศ. ๒๕๖๓)

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑. ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร					
๑.๑ ผลิตดอกไม้จันทน์ พวงหรีดบ้านหนองบัวขาว หมู่ ๓	๑๒๐	๓	บ่อรัง	๒๕	นางสงวน เกิดทองภูมิ
๑.๒ บ้านวังทองสามัคคี	๑๖๔	๙	วังใหญ่	๒๐	นางสาวบานชื่น หูกำปั่ง
๑.๓ บ้านเกาะบอระเพ็ด	-	๑๐	บึงกระจับ	๒๐	นางสุวรรณ คุณมานะ
๑.๔ ทอผ้าปูเตย	-	๑	พุดเตย	๒๐	นางสาวสุรินทร์ นาโพธิ์
๑.๕ ปลาร้าลำนารวย	๑๖๕	๘	สระประดู่	๒๐	นางสุทธิษา บุราณผาย
๑.๖ กลุ่มไม้กวาดบ้านน้ำอ้อม	๑๓	๗	ยางสาว	๓๐	นายเกียรติ ภูมิเกษม
๑.๗ กลุ่มหัตถกรรมแปกและกกบ้านโคกปรัง	๑๗๓	๓	โคกปรัง	๒๐	
๑.๘ กลุ่มแม่บ้านทอกก	-	๖	พุกาม	๒๐	นางประนอม พงษ์โอสถ
๑.๙ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านรวมทรัพย์	๒๓๙/๑	๖	สระประดู่	๒๕	นางจินดา เอี่ยมเทศ
๒. กลุ่มยุวเกษตรกร					
๒.๑ โรงเรียนบ้านบ่อรัง	๑๑๑	๒	บ่อรัง	-	
๒.๒ โรงเรียนบ้านเข้มทอง	-	๓	สามแยก	-	
๒.๓ โรงเรียนโคกปรือ	-	๓	บึงกระจับ	-	
๒.๔ โรงเรียนพระที่นั่ง	๑๕๐	๗	ภูน้ำหยด	-	
๒.๕ โรงเรียนบ้านคลองทราย	๖๖	๑๑	ซับน้อย	-	
๒.๖ โรงเรียนบ้านโคกกรวด	๒๓๖	๘	ยางสาว	-	
๒.๗ โรงเรียนชุมชนบ้านโคกปรัง	-	๑๗	โคกปรัง	-	
๒.๘ โรงเรียนบ้านพุกาม	-	๑	พุกาม	-	
๒.๙ โรงเรียนวังใหญ่วิทยาคม	-	๕	วังใหญ่	-	
๒.๖ โรงเรียนบ้านโคกกรวด	๒๓๖	๘	ยางสาว	-	
๒.๗ โรงเรียนชุมชนบ้านโคกปรัง	-	๑๗	โคกปรัง	-	
๓. กลุ่มส่งเสริมอาชีพ					
๓.๑ กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร หัตถกรรมไม้ไผ่หมู่ ๓ พุดเตย	๑๐๖/๑	๓	พุดเตย		นางจันทร์เพ็ญ หาญรักษ์

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอยะบือ , พ.ศ. ๒๕๖๗)

ตารางที่ ๒๑ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอ.....-..... จังหวัด.....-.....

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
-	-	-	-	-	-

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัด.....-....., พ.ศ.....-.....

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

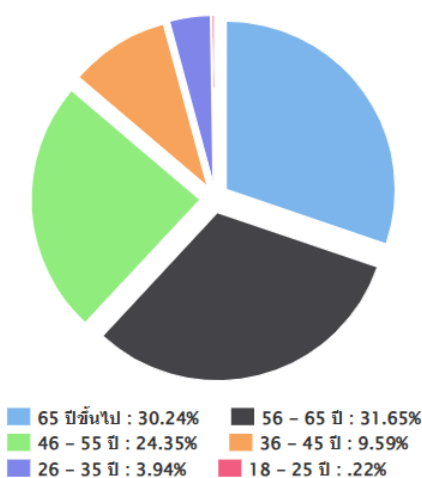
(๑) ครั้วเรือนเกษตรกร

อำเภอวิเชียรบุรี มีครั้วเรือนเกษตรกร จำนวน ๑๗,๓๒๔ ครั้วเรือน โดยมีหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๕,๐๘๘ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๗ รองลงมา อายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๔,๙๙๙ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๘๖ อายุระหว่าง ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๔,๐๑๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๑๖ อายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี จำนวน ๒,๓๒๔ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๑ อายุ ๒๖-๓๕ ปี จำนวน ๘๑๔ ครั้วเรือนคิดเป็นร้อยละ ๔.๗๐ และอายุ ๑๘-๒๕ ปี จำนวน ๘๗ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครั้วเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๔,๙๐๕.๐๐	๓๐.๒๔
๕๖ - ๖๕ ปี	๕,๑๓๓.๐๐	๓๑.๖๕
๔๖ - ๕๕ ปี	๓,๙๔๙.๐๐	๒๔.๓๕
๓๖ - ๔๕ ปี	๑,๕๕๖.๐๐	๙.๕๙
๒๖ - ๓๕ ปี	๖๓๙.๐๐	๓.๙๔
๑๘ - ๒๕ ปี	๓๖.๐๐	๐.๒๒
รวม	๑๖,๒๑๘.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗ (ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗ (ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๘))

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

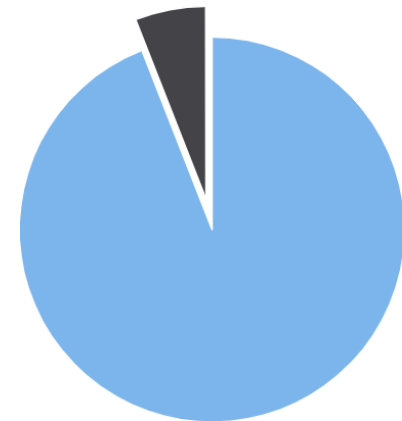
อำเภอวิเชียรบุรี มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน **15,221** ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๘๕ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๙๙๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๕

ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑๕,๒๒๑.๐๐	๙๓.๘๕
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๙๙๗.๐๐	๖.๑๕

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗ (ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๘)

ลักษณะการประกอบอาชีพ

ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก : 94.07%
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง : 5.93%

ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗ (ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๘))

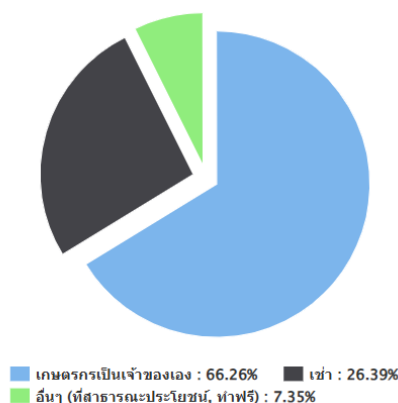
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอวิเชียรบุรี ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๑๑,๐๑๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๒๖ รองลงมาคือเช่า จำนวน ๔,๓๘๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๙ และอื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๑,๒๒๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑๑,๐๑๕	๖๖.๒๖
เช่า	๔,๓๘๗	๒๖.๓๙
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑,๒๒๒	๗.๓๕

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗ (ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗ (ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๘))

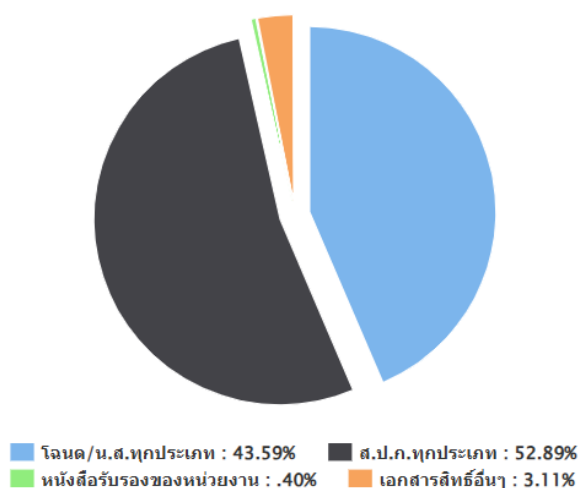
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าตัวเอง)

เกษตรกรอำเภอวิเชียรบุรี มีการถือครองที่ดิน ส.ป.ก. ทุกประเภท จำนวน ๖,๑๕๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๘๘ รองลงมาแบบโฉนด/น.ส.ทุกประเภท จำนวน ๕,๐๖๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๕๙ และไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๓๖๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๑ และหนังสือรับรองของหน่วยงาน จำนวน ๔๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๕,๐๖๙.๐๐	๖,๑๕๑.๐๐	๔๗.๐๐	๓๖๒.๐๐	๑๑,๐๑๙.๐๐

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗ (ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗ (ตัดยอด ณ ๓๐ เม.ย. ๒๕๖๘))

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอวิเชียรบุรี มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๘ กลุ่ม มีสมาชิก ๘๕ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๗ กลุ่ม สมาชิก ๑๐๙ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑๐๐ แห่ง สมาชิก ๒,๑๐๕ ราย สหกรณ์ จำนวน ๐ แห่ง สมาชิก ๐ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๐ กลุ่ม สมาชิก ๐ ราย

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ท่าโรง	๑	๑๑	-	-	-	-	๑๐	๑๑๕	-	-	-	-
สระประดู่	-	-	๑	๑๖	-	-	๑๑	๒๐๘	-	-	-	-
สามแยก	-	-	-	-	๑	๒๓	๗	๑๒๐	-	-	-	-
โคกปรัง	-	-	-	-	-	-	๑๓	๑๖๓	-	-	-	-
น้ำร้อน	-	-	-	-	-	-	๔	๑๒๐	-	-	-	-
บ่อรัง	๑	๑๑	๑	๑๕	-	-	๗	๓๕๐	-	-	-	-
พุเตย	๑	๑๒	๑	๒๕	-	-	๑๑	๒๘๕	-	-	-	-
พุดาม	๑	๑๐	-	-	-	-	๔	๕๖	-	-	-	-
ภูน้ำหยด	-	-	๑	๑๗	-	-	๗	๒๒๑	-	-	-	-
ซับสมบูรณ์	๑	๑๐	-	-	-	-	๘	๑๖๐	-	-	-	-
บึงกระจับ	-	-	๑	๑๐	-	-	๓	๕๐	-	-	-	-
วังใหญ่	๑	๑๑	๑	๑๕	-	-	๓	๖๒	-	-	-	-
ยางสาว	๑	๑๐	๑	๑๑	-	-	๑๐	๑๕๐	-	-	-	-
ซับน้อย	๑	๑๐	-	-	-	-	๒	๑๖	-	-	-	-
รวม	๘	๘๕	๗	๑๐๙	๑	๒๓	๑๐๐	๒,๐๗๖	-	-	-	-

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, ๒๕๖๗

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอวิเชียรบุรี มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้การบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ๑ ศูนย์ และเครือข่าย ๑๓ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๒ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑๔ ศูนย์ และศูนย์เครือข่ายถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีด้านการ พัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุ สัตว์	ปฏฺิรูป	
ท่าโรง	-	-	-	-	๑	๑	๑	-	๑
สระประดู่	-	๑	๑	๑	๑	-	-	-	-
สามแยก	-	๒	๑	๑	๑	-	-	-	-
โคกปรัง	๑	๔	-	-	๑	-	-	-	-
น้ำร้อน	-	-	-	-	๑	-	-	-	-
บ่อรัง	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
พุเตย	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
พุดาม	-	-	-	-	๑	-	-	-	-
ภูน้ำหยด	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
ชัย สมบูรณ์	-	-	-	-	๑	-	-	-	-
บึงกระจับ	-	๒	-	-	๑	-	-	-	-
วังใหญ่	-	-	-	-	๑	-	-	-	-
ยางสาว	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
ชัยน้อย	-	-	-	-	๑	-	-	-	-
รวม	๑	๑๓	๒	๒	๑๔	๑	๑	-	๑

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์, ๒๕๖๖

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอยะบوري มีอาสาสมัครเกษตรด้านการเกษตร จำนวน ๕๕๙ คน โดยมีเกษตรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด ๑๙๒ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๑๘๘ ราย และปศุสัตว์อาสา ๑๗๙ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๓ หน้าที่

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
ท่าโรง	๒	-	-	๑๕	๑๗	๑๘	-	-	-
สระประดู่	-	-	๖	๑๒	๑๒	๑๒	-	-	-
สามแยก	-	-	๒	๑๐	๙	๑๐	-	-	-

โคกปรัง	๓	๕	๓	๑๖	๑๗	๑๖	-	๑	๓
น้ำร้อน	-	-	๕	๑๐	๑๒	๑๒	-	-	-
บ่อรัง	-	-	๓	๒๑	๑๕	๒๒	-	-	-
พุเตย	-	-	๑	๑๕	๑๔	๑๔	๓	-	-
พุดาม	-	-	-	๑๙	๑๑	๑๐	-	-	-
ภูน้ำหยด	๑	-	-	๑๕	๑๔	๑๖	-	-	-
ซับสมบูน	-	-	-	๑๐	๑๐	๑๐	-	-	-
บึงกระจับ	๒	-	๗	๑๑	๑๐	๑๐	-	-	-
วังใหญ่	-	-	๑	๙	๑๐	๑๐	-	-	๒
ยางสาว	๑	-	๑	๑๕	๑๖	๑๗	-	-	-
ซับน้อย	-	-	๑	๑๑	๑๔	๑๔	-	-	-
รวม	๙	๕	๓๐	๑๗๙	๑๘๘	๑๙๒	๓	๑	๕

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, ๒๕๖๕

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภวิเชียรบุรี มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภวิเชียรบุรี มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๑๔ คน

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภวิเชียร จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
สามแยก	๑	นายพลกฤษณ์ เฉยทอง	หมู่ ๘ ต.สามแยก อ.วิเชียรบุรี
ยางสาว	๑	นายราม ชาพรมา	หมู่ ๔ ต.ยางสาว อ.วิเชียรบุรี
ซับน้อย	๑	นายจิตร ครุฑจันทร์	หมู่ ๑ ต.ซับน้อย อ.วิเชียรบุรี
โคกปรัง	๑	นายเสมอ ปาจิณะ	หมู่ ๘ ต.โคกปรัง อ.วิเชียรบุรี
พุเตย	๑	นายลำดวน เรียมปิติ	หมู่ ๘ ต.พุเตย อ.วิเชียรบุรี
น้ำร้อน	๑	นายพนพคุณ โพธิสาร	หมู่ ๗ ต.น้ำร้อน อ.วิเชียรบุรี
บ่อรัง	๑	นายวสันต์ แอสูงเนิน	หมู่ ๑๒ ต.บ่อรัง อ.วิเชียรบุรี
ซับสมบูน	๑	นายสมชาย ปานพรม	หมู่ ๕ ต.ซับสมบูน อ.วิเชียรบุรี
บึงกระจับ	๑	นายคัมภีร์ หงษ์คำ	หมู่ ๔ ต.บึงกระจับ อ.วิเชียรบุรี
พุดาม	๑	นายชินวงษ์ นิงกลาง	หมู่ ๙ ต.พุดาม อ.วิเชียรบุรี
ท่าโรง	๑	นายหมั่น กมลอินทร์	หมู่ ๖ ต.ท่าโรง อ.วิเชียรบุรี
วังใหญ่	๑	นายสุรพล ปิตสม	หมู่ ๖ ต.วังใหญ่ อ.วิเชียรบุรี
สระประดู่	๑	นายสมชาย ธรรมสิทธิ์	หมู่ ๕ ต.สระประดู่ อ.วิเชียรบุรี
ภูน้ำหยด	๑	นายมงคล ปันทวย	หมู่ ๑๒ ต.ภูน้ำหยด อ.วิเชียรบุรี
รวม	๑๔		

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, ๒๕๖๖

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายวิสุทธิเทพ ปานนิล

บ้านเลขที่ : ๘๓ หมู่ที่ ๔ ตำบลโคกปรัง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๕ ปลูกข้าว ปลูกพืชไร่ ร้อยละ ๔๕ สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม
เกษตรกรในพื้นที่มีน้ำไม่เพียงพอต่อการทำเกษตร

แนวทางการพัฒนา : ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองเพื่อลดต้นทุนการผลิต และส่งเสริมให้ความรู้
ในเรื่องของการทำเกษตรแบบผสมผสาน

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เป็นศูนย์เรียนรู้ที่เน้นให้ความรู้ในเรื่องของการทำการเกษตรแบบผสมผสาน ให้เกษตรกรรู้จัก
การพึ่งตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๓ ศูนย์

ตารางที่ ๙ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

แบบสรุปข้อมูล					
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์					
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์
๑	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	๕	สระประดู่	นายลพ แก่นผึ้ง	๐๘๑๐๔๕๓๒๕๕
๒	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	๘	สามแยก	นายพลกฤษณ์ เฉยทอง	๐๙๕๖๕๙๔๘๘๗
๓	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าวบ้านนาสามัคคี	๘	โคกปรัง	นายวิสุทธิ กองดี	๐๘๑๗๙๑๐๖๓๙
๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	๘	พุดเตย	นายลำดวน เรียมปิติ	๐๘๕๒๗๓๕๓๗๒
๕	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านลำเพียร	๑๐	โคกปรัง	นายสำรวย กล่อมวงษ์	๐๘๒๔๐๑๗๒๔๐
๖	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานตำบลยางสาว	๔	ยางสาว	นายราม ชาพรหมมา	๐๘๓๖๓๑๗๖๖๕
๗	ศูนย์เรียนรู้การปลูกอินทผลัมเพาะเนื้อเยื่อสวนภูผาลัม	๘	บึงกระจับ	นายอภิชน วรรณี	๐๘๑๓๕๖๗๑๙๙
๘	ศูนย์เรียนรู้การปลูกอินทผลัมเพาะเนื้อเยื่อสวนคุณไข่	๕	สระประดู่	นายอภิชาญ สิงห์เสนี	๐๘๑๑๔๙๕๑๐๙
๙	ศูนย์ผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดบ้านเขายางโปร่ง	๔	โคกปรัง	นายชัยมงคล เกษิต	๐๙๘๗๘๕๘๒๐๐
๑๐	ศูนย์เรียนรู้การปลูกผักเพื่อการค้า	๕	โคกปรัง	นางกัจจ ก้อนคำ	๐๙๔๖๑๕๒๙๐๕
๑๑	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านบึงกระจับ	๕	บึงกระจับ	นายคำภีร์ หงษ์คำ	๐๖๑๓๐๓๙๘๐๗
๑๒	มันสำปะหลังแปลงใหญ่ภูน้ำหยด	๔	ภูน้ำหยด	นายมงคล ปันทวาย	๐๘๘๑๑๖๕๒๓๑
๑๓	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	๗	บ่อรัง	นางสาวฐิติรัตน์ พรหมนอก	๐๙๔๗๓๙๘๑๔๙
๑๔	ศูนย์ทอผ้าพุดเตย	๑	พุดเตย	นางสาวสุรินทร์ นาโพธิ์	๐๘๗๓๐๖๗๘๕๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, ๒๕๖๗

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. ลดต้นทุนเพิ่มผลผลิต และเสริมรายได้

หลักสูตรบังคับ ๑. เกษตรทฤษฎีใหม่/เศรษฐกิจพอเพียง

๒. เกษตรผสมผสาน

๓. แผนการผลิตรายบุคคล (IFPP)

๔. การปรับปรุงบำรุงดิน

๕. การป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM)

๖. การผลิตปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ

๗. การจัดทำบัญชีฟาร์ม

หลักสูตรเสริม ๑. การสร้างความเข้มแข็งกลุ่ม

๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

๓. การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตข้าว

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๔ ศูนย์

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

อำเภอวิเชียรบุรี มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลน้ำร้อน และ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ถั่วเขียวผิวนั้น ตำบลสามแยก

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลน้ำร้อน

ที่อยู่ ๑๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลน้ำร้อน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ พิกัดที่ตั้งกลุ่ม x : ๗๔๑๒๑๒ y : ๑๗๓๗๙๖๙

กิจกรรมปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๕,๐๔๕ บาท/ไร่ เป็น ๓,๙๕๕ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๑,๒๐๐ กิโลกรัม/ไร่ (๒๐ %)
- เป้าหมายรายได้ ๖,๘๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๓,๙๕๕ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
๒. การปลูกที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและเหมาะสมกับพื้นที่
๓. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
๔. การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM)

ตารางที่ ๑๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
เตรียมดิน				✓	✓								๘๖๐	
พันธุ์+ค่าหยอด						✓							๗๖๐+๑๕๐	
ปุ๋ยอินทรีย์													๐	
ปุ๋ยเคมี						✓	✓						๑,๐๒๐	
คุมวัชพืช+ค่าฉีด						✓							๑๐๐+๕๕	
กำจัดวัชพืช							✓						๑๐๐	
กำจัดศัตรูพืช+ค่าฉีด						✓	✓	✓					๑๐๐+๑๕๐	
ค่าเก็บผลผลิต									✓				๗๕๐	
ค่าเช่าที่ดิน													๑,๐๐๐	

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ถั่วเขียวผิวนั้น ตำบลสามแยก

ศาลา SML หมู่ที่ ๒ ตำบลสามแยก อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ พิกัดที่ตั้งกลุ่ม x : ๗๑๙๑๕๗ y : ๑๗๔๐๐๒๘

กิจกรรมปลูกถั่วเขียวผิวนั้น

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๒,๖๘๐ บาท/ไร่ เป็น ๒,๑๔๔ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๑๕๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๑๘๐ กิโลกรัม/ไร่ (๒๐ %)
- เป้าหมายรายได้ ๔,๕๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๒,๑๔๔ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

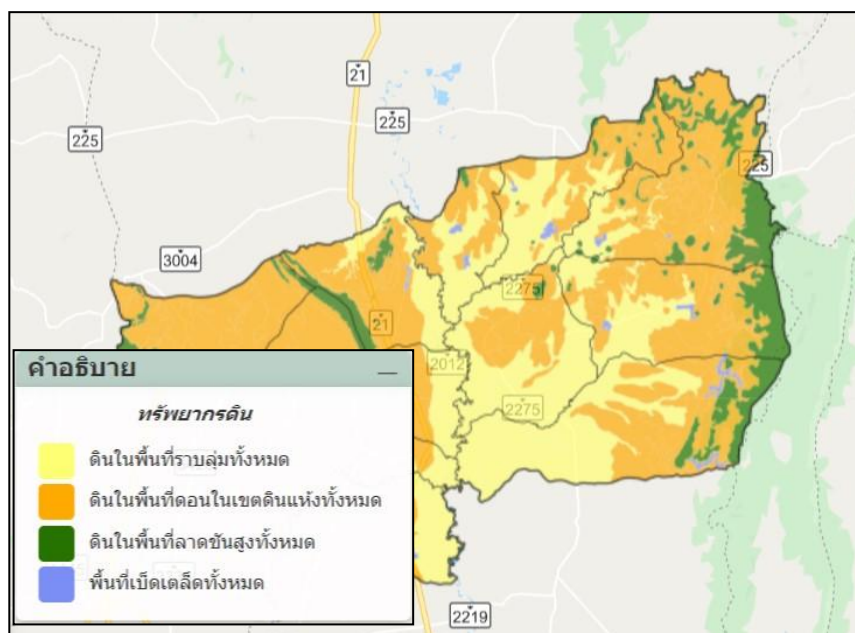
๑. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
๒. การปลูกที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและเหมาะสมกับพื้นที่
๓. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
๔. การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM)

ตารางที่ ๑๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ถั่วเขียวผิวนั้น อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ รายจ่าย	ประมาณ การ รายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ไถตากผ่าน ๓				✓	✓								๕๐๐	
ไถแป						✓							๒๕๐	
สูบน้ำ													๑๐๐	
เมล็ดพันธุ์						✓	✓						๓๕๐	
หว่านถั่ว						✓							๕๐	
คุมหนอน+ฟัน							✓						๑๐๐	
โรตารีตีกลบ						✓	✓	✓					๒๕๐	
คราด													๑๐๐	
กำจัดศัตรูพืช+ค่าฉีด													๓๐๐+๑๘๐	
ค่าเก็บผลผลิต									✓				๕๐๐	
ค่าเช่าที่ดิน													๐	

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

ภาพที่ ๕ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน
อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๕)

ตารางที่ ๑๑ แสดงทรัพยากรดินอำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

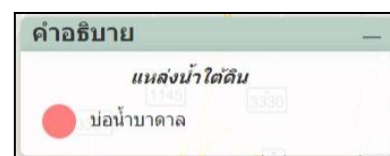
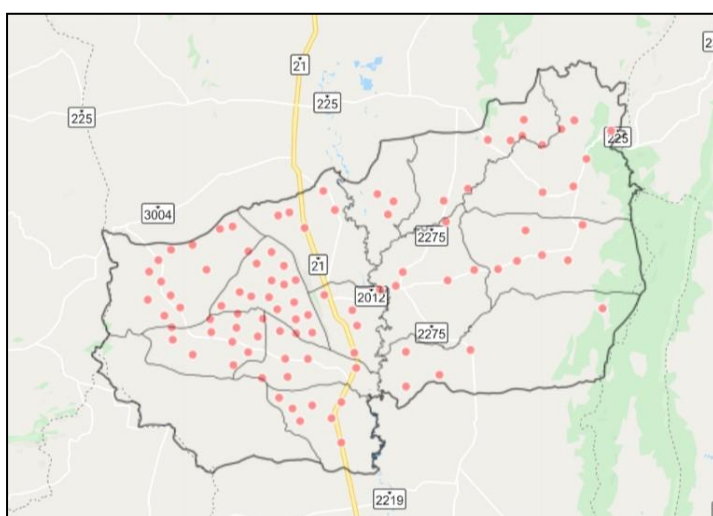
ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๘๔,๙๔๐	๙.๑๖
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๕๗๑,๓๕๕	๖๑.๕๙
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๕,๔๔๓	๐.๕๙
กลุ่มชุดดินผสม	๐	๐
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๒๖๕,๘๕๙	๒๘.๖๖

๒) ทรัพยากรน้ำ

อำเภอวิเชียรบุรี เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๘๐% ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

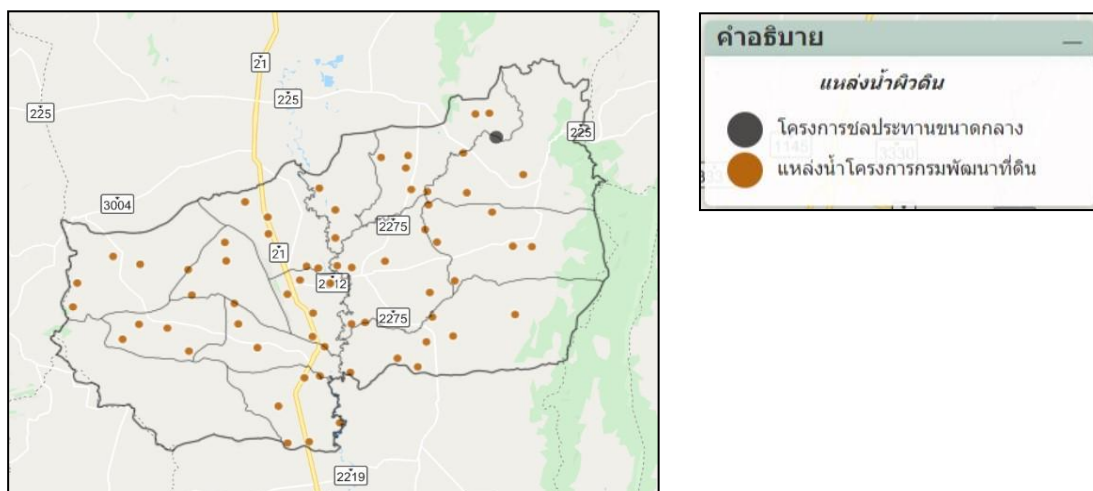
- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ รวมทั้งสิ้น ๒๒๒ บ่อ แยกรายตำบลได้ดังนี้

ตำบลภูน้ำหยด	จำนวน ๔๗ บ่อ
ตำบลซับสมบุรณ์	จำนวน ๓๙ บ่อ
ตำบลวังใหญ่	จำนวน ๑๙ บ่อ
ตำบลซับน้อย	จำนวน ๑๘ บ่อ
ตำบลโคกปรัง	จำนวน ๑๔ บ่อ
ตำบลน้ำร้อน	จำนวน ๑๔ บ่อ
ตำบลท่าโรง	จำนวน ๑๓ บ่อ
ตำบลพุดาม	จำนวน ๑๒ บ่อ
ตำบลพุดาย	จำนวน ๑๐ บ่อ
ตำบลบ่อรัง	จำนวน ๙ บ่อ
ตำบลยางสาว	จำนวน ๙ บ่อ
ตำบลสระประดู่	จำนวน ๘ บ่อ
ตำบลบึงกระจับ	จำนวน ๕ บ่อ
ตำบลสามแยก	จำนวน ๕ บ่อ

ภาพที่ ๖ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน
อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๕)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบ และในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน อำเภอยะบوري มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๘๙ แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๐ แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๑ แห่ง โครงการชลประทานใหญ่ จำนวน ๐ แห่ง และ แหล่งน้ำจากสำนักงานปฎิรูปที่ดิน จำนวน ๐ แห่ง

ภาพที่ ๗ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๕)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI ไม่มี

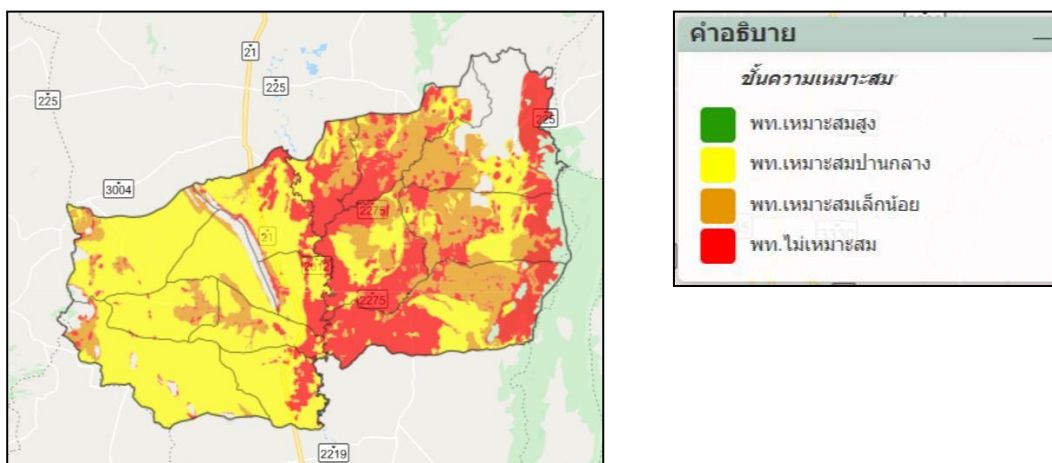
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้าอ้อยโรงงาน

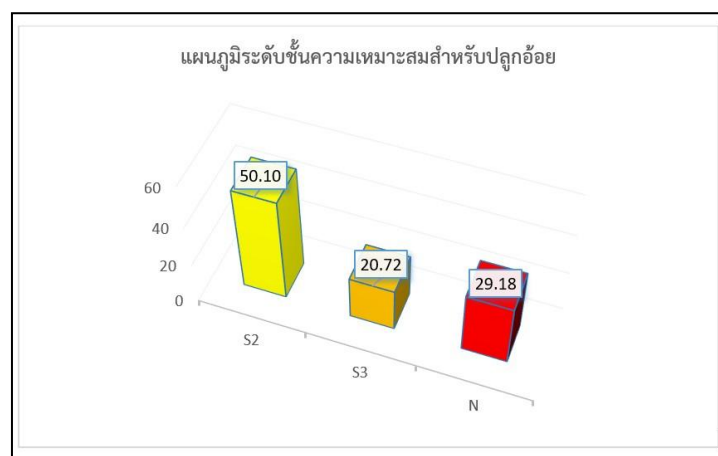
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอยะบوري มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ทั้งหมดจำนวน ๘๓๘,๓๙๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔๒๐,๐๓๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๑๐ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๗๓,๗๓๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๔๔,๖๑๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑๘

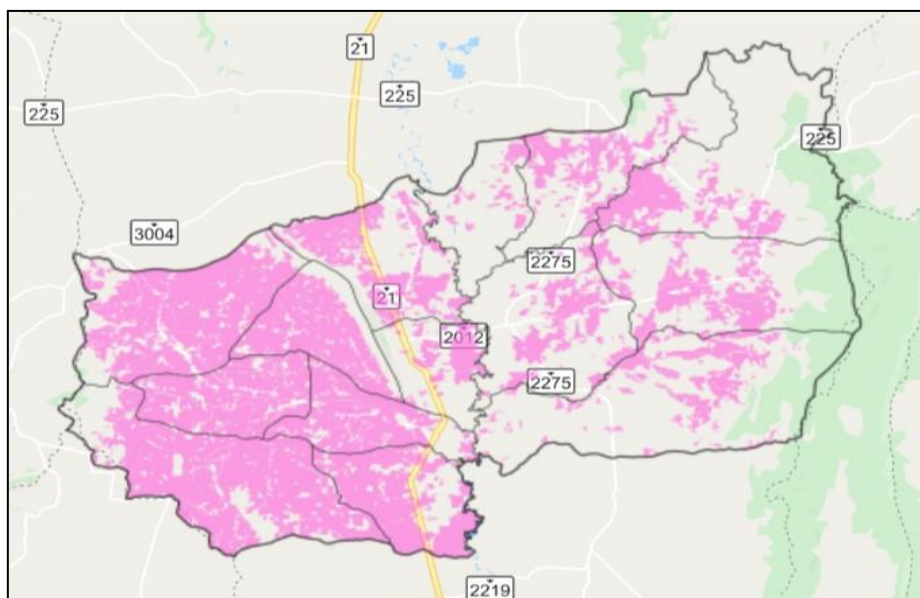
ภาพที่ ๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกกล้วยโรงงาน อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่ (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๙ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกกล้วยโรงงาน อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่ (ที่มา <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๒) พื้นที่ปลูกกล้วยโรงงาน

อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ปลูกกล้วยโรงงานจำนวน ๓๙๕,๓๒๒ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลน้ำหยด จำนวน ๗๑,๕๑๙ ไร่ รองลงมาคือตำบลชัยภูมิ จำนวน ๕๙,๖๘๕ ไร่ และตำบลวังใหญ่ จำนวน ๓๕,๒๕๔ ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๑๐ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอวิเชียรบุรี มีพื้นที่การปลูกอ้อยโรงงาน จำนวน ๑๑๑,๗๒๐ ไร่ ๕,๓๔๔ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลชัยน้อย จำนวน ๑๘,๗๖๙ ไร่ ๗๘๔ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลภูน้ำหยด จำนวน ๑๖,๘๓๗ ไร่ ๗๐๕ ครัวเรือน และ ตำบลชัยสมบูรณ์ จำนวน ๙,๓๑๘.๕๓ ไร่ ๔๑๖ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๒ แสดงปริมาณการปลูก อ้อยโรงงาน อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ท่าโรง	๓๒๒	๕,๙๓๘	๕,๙๓๕	๕๙,๓๕๐	๑๐.๐๐
สระประดู่	๖๒	๑,๒๔๔	๑,๒๔๔	๑๔,๓๐๖	๑๑.๕๐
สามแยก	๑๗๒	๔,๑๓๖	๔,๑๓๖	๔๑,๓๖๐	๑๐.๐๐
โคกปรัง	๓๕๑	๕,๕๕๙	๕,๕๕๘	๕๕,๕๘๐	๑๐.๐๐
น้ำร้อน	๒๓๑	๔,๑๔๗	๔,๑๔๖	๔๑,๔๖๐	๑๐.๐๐
บ่อรัง	๔๕๙	๖,๔๓๖	๖,๔๓๔	๖๔,๓๔๐	๑๐.๐๐
พุเตย	๔๙๐	๘,๙๖๕	๘,๙๔๔	๘๙,๔๔๐	๑๐.๐๐
พุขาม	๓๙๑	๑๐,๔๖๘	๑๐,๔๖๖	๑๒๐,๓๕๙	๑๑.๕๐
ภูน้ำหยด	๗๐๕	๑๖,๘๓๗	๑๖,๘๓๗	๑๙๓,๖๒๖	๑๑.๕๐
ชัยสมบูรณ์	๕๑๘	๑๑,๙๔๓	๑๑,๙๒๓	๑๓๗,๑๑๕	๑๑.๕๐
บึงกระจับ	๑๐๑	๑,๘๙๖	๑,๘๙๖	๑๘,๙๖๐	๑๐.๐๐
วังใหญ่	๕๓๑	๑๐,๑๕๙	๑๐,๑๕๙	๑๑๖,๘๒๙	๑๑.๕๐
ยางสาว	๓๑๗	๕,๒๒๓	๕,๒๒๓	๕๒,๒๓๐	๑๐.๐๐

ใช้น้อย	๗๘๔	๑๘,๗๖๙	๑๘,๗๖๙	๒๑๕,๘๔๔	๑๑.๕๐
รวม	๕,๓๔๔	๑๑๑,๗๒๐	๑๑๑,๖๗๐	๑,๒๒๐,๗๙๗	

ที่มา : รายงานทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๗

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

ตารางที่ ๑๓ แสดงสถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต อำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

เทคโนโลยีการผลิต	วิธีการใช้	หมายเหตุ
การใช้พันธุ์	ส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ขอนแก่น	
การเตรียมดิน	มีการไถดะ และไถแปรเพื่อเตรียมแปลง	
ระบบการให้น้ำ	แบบน้ำหยด และอาศัยน้ำฝน	
การดูแลรักษา	มีการใส่ปุ๋ย และป้องกันกำจัดวัชพืช	
การใส่ปุ๋ย	ใส่ปุ๋ย ๒ ครั้ง คือปุ๋ยรองพื้นและปุ๋ยบำรุงต้น	
การเก็บเกี่ยว	ใช้คนตัดและใช้เครื่องจักร	
การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	ส่งขายให้โรงงานทันที	
การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	มีการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอเวียงบุรี มีการปลูกอ้อยโรงงาน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
อ้อยโรงงาน (ฤดูปลูก)	←	→										
อ้อยโรงงาน (ฤดูเก็บเกี่ยว)	←	→										→

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเวียงบุรี มีต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงาน โดยพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการปลูกอ้อยโรงงาน เป็นเงิน ๑๒,๒๐๐ บาท

ตารางที่ ๑๔ แสดงต้นทุนการผลิต อ้อยโรงงาน ปี ๒๕๖๕ อำเภอเวียงบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์

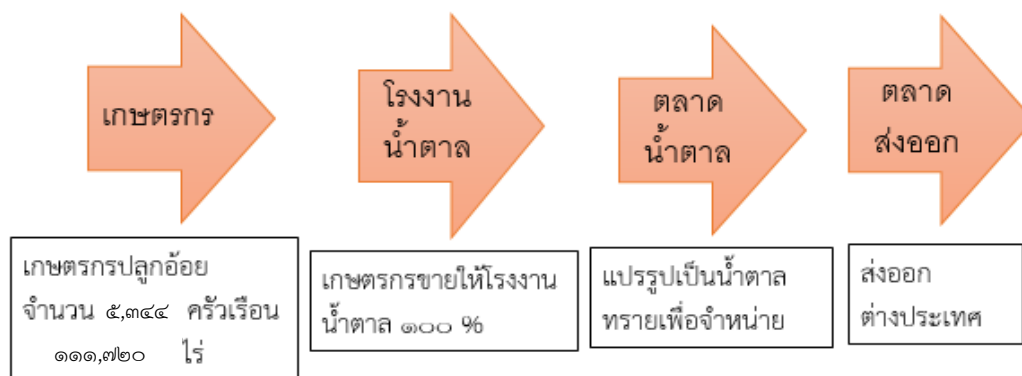
รายการ (ตัวอย่าง)	นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ
	จำนวน	หน่วย	
ไถดะ	๕๐๐	บาท/ไร่	
ไถแปร	๓๕๐	บาท/ไร่	
พันธุ์อ้อย	๗๐๐	บาท/ไร่	
ปลูก (รถปลูก)	๑,๐๐๐	บาท/ไร่	

ยาฆ่าหญ้า	๒๕๐	บาท/ไร่	
กรีดยาง	๔๐๐	บาท/ไร่	
ค่าปุ๋ยรองพื้น	๗๐๐	บาท/ไร่	
ปุ๋ยรอบ ๒	๘๐๐	บาท/ไร่	
ค่าตัด	๕,๒๐๐	บาท/ไร่	
ขนส่ง	๘๐๐	บาท/ไร่	
ค่าเช่า	๑,๕๐๐	บาท/ไร่	
รวม	๑๒,๒๐๐	บาท/ไร่	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๗)

ผลผลิตเฉลี่ย	๑๐	ตัน/ไร่
ราคาปัจจุบันตันละ	๑,๔๕๐	บาท/ตัน
เป็นเงิน	๑๔,๕๐๐	บาท
หักต้นทุน	๑๒,๒๐๐	บาท
กำไร	๒,๓๐๐	บาท/ไร่

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ภาพที่ ๑๒ แสดงวิธีการตลาดอ้อยโรงงาน อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์

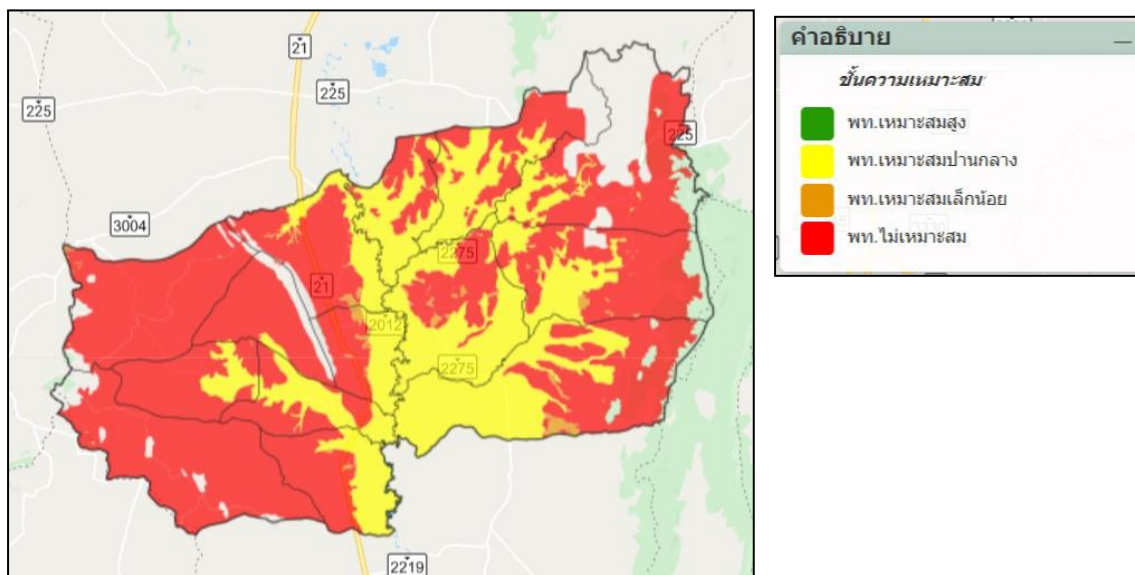
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้าข้าว

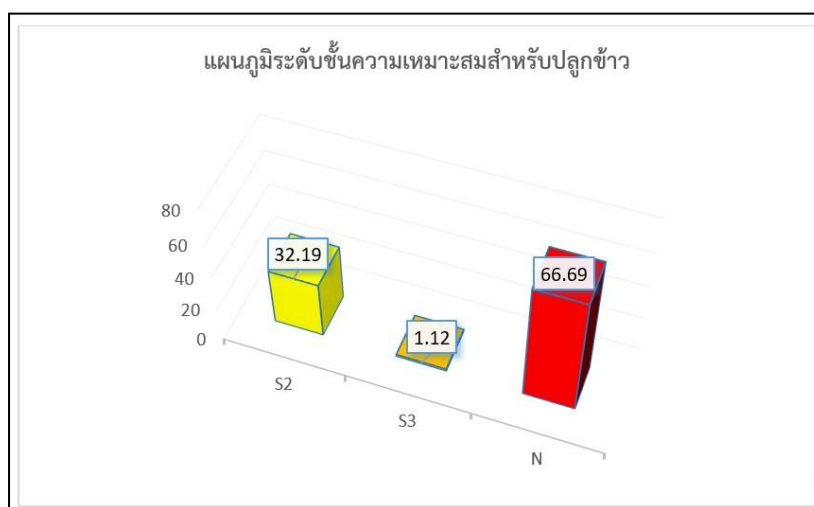
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอลำลูกเกด มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมดจำนวน ๘๓๘,๓๙๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๖๙,๙๒๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๑๙ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๙,๓๕๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๕๕๙,๑๑๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๙

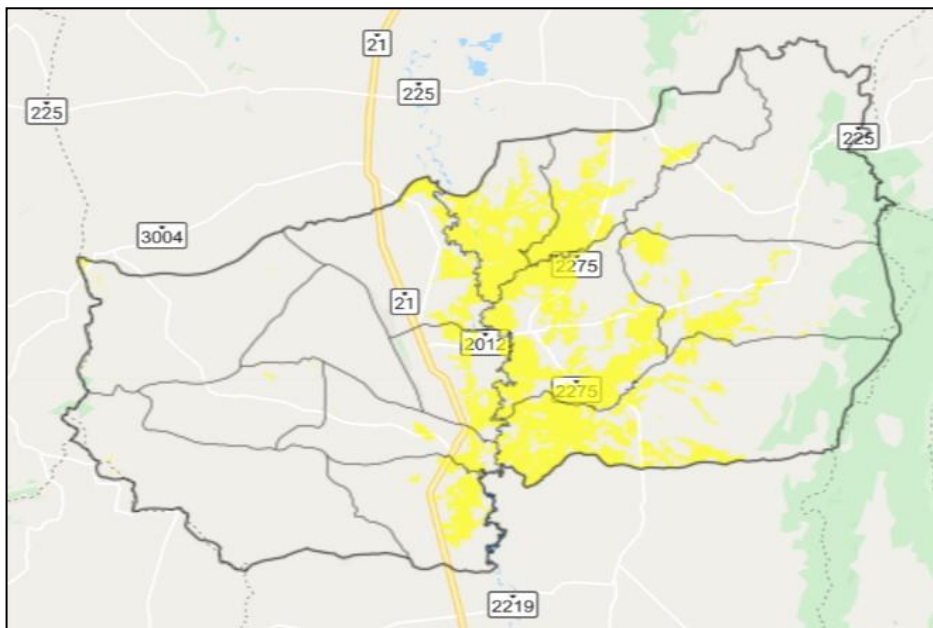
ภาพที่ ๑๓ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเวียงรบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๑๔ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอเวียงรบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอเวียงรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่ปลูกข้าวจำนวน ๑๔๘,๔๙๒ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลท่าโรง จำนวน ๓๘,๔๗๑ ไร่ รองลงมาคือตำบลบ่อรัง จำนวน ๓๒,๐๔๗ ไร่ และตำบลบึงกระจับ จำนวน ๒๒,๓๑๐ ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๑๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเวียงชัยบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอเวียงชัยบุรี มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๑๖๑,๙๙๕.๓๑ ไร่ ๙,๘๘๔ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลบ่อรัง จำนวน ๔๔,๘๘๑.๔๒ ไร่ จำนวน ๒,๖๔๒ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลท่าโรง จำนวน ๓๒,๒๖๙.๙๔ ไร่ ๑,๙๕๑ ครัวเรือน และตำบลบึงกระจับ จำนวน ๑๙,๘๙๕.๓๒ ไร่ ๑,๑๒๕ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๕ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอ เวียงชัยบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ท่าโรง	๑,๙๓๘	๓๑,๗๐๐	๓๑,๖๖๗	๒๒,๑๖๗	๐.๗๐
สระประดู่	๔๐	๒๖๔	๒๖๔	๑๘๕	๐.๗๐
สามแยก	๑,๑๔๒	๒๑,๒๔๔	๒๑,๒๔๓	๑๔,๘๗๐	๐.๗๐
โคกปรัง	๑๒๑	๘๓๐	๘๓๐	๕๘๑	๐.๗๐
น้ำร้อน	๒๖๔	๒,๖๓๔	๒,๖๓๔	๑,๘๔๔	๐.๗๐
บ่อรัง	๑๖๔	๑,๒๐๔	๑,๒๐๔	๘๔๓	๐.๗๐
พุดเตย	๔๕๐	๗,๐๓๓	๗,๐๓๓	๔,๙๒๓	๐.๗๐
พุดาม	๔๗๗	๘,๘๓๗	๘,๘๓๗	๖,๑๘๖	๐.๗๐
ภูน้ำหยด	๑,๑๗๙	๑๗,๔๘๕	๑๗,๔๗๗	๑๒,๒๓๔	๐.๗๐
ชัยสมบูรณ์	๗๐๔	๙,๑๙๓	๙,๑๙๓	๖,๔๓๕	๐.๗๐
บึงกระจับ	๒,๖๑๙	๔๓,๖๔๖	๔๓,๖๐๘	๓๐,๕๒๖	๐.๗๐

วังใหญ่	๕๑๕	๕,๘๙๓	๕,๘๗๒	๔,๑๑๐	๐.๗๐
ยางสาว	๖๒๓	๘,๙๑๒	๘,๘๕๗	๖,๒๐๐	๐.๗๐
ชัยน้อย	๒๔	๓๑๕	๓๑๕	๒๒๑	๐.๗๐
รวม	๙,๘๐๑	๑๕๙,๑๙๐	๑๕๙,๐๓๔	๑๑๑,๓๒๔	

ที่มา : รายงานทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๗

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

ตารางที่ ๑๖ แสดงสถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

เทคโนโลยีการผลิต	วิธีการใช้	หมายเหตุ
การใช้พันธุ์	ส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ ชัยนาท ปทุมธานี	
การเตรียมดิน	มีการไถดะ และไถแปรและคราดทำเพื่อ	
ระบบการให้น้ำ	แบบน้ำหยด และอาศัยน้ำฝน	
การดูแลรักษา	ถอนพันธุ์ปน ป้องกันกำจัดวัชพืช	
การใส่ปุ๋ย	ใส่ปุ๋ย ๒ ครั้ง	
การเก็บเกี่ยว	ใช้เครื่องจักรทางการเกษตร	
การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	ลดความชื้นด้วยการตาก	
การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	ใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช	

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอวิเชียรบุรี มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว (ฤดูปลูก)				←		△				→		
ข้าว (ฤดูเก็บเกี่ยว)										←	▽	→

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

↔ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๖ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอวิเชียรบุรี มีต้นทุนการผลิตวิเชียรบุรี โดยพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการปลูกข้าว เป็นเงิน ๔,๑๘๐ บาท

ตารางที่ ๑๗ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๗ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์

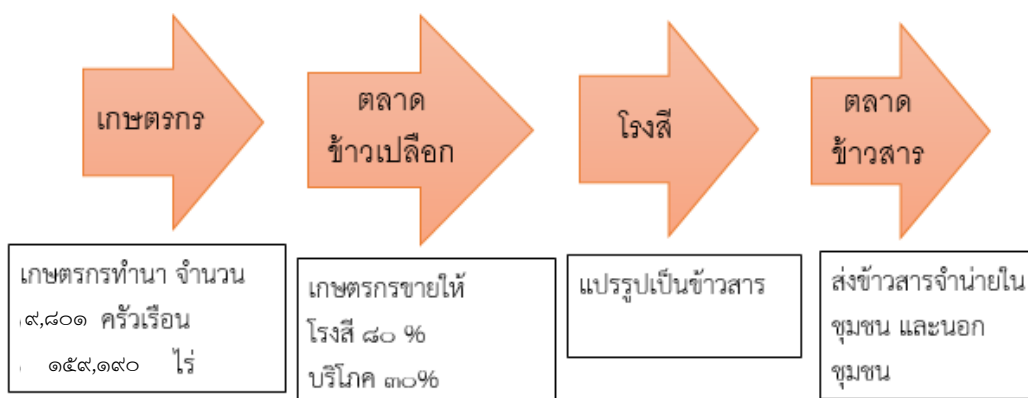
รายการ (ตัวอย่าง)	นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ
	จำนวน	หน่วย	
ไถดะ	๓๕๐	บาท/ไร่	

คราดทำเทือก	๒๐๐	บาท/ไร่	
ค่าเมล็ดพันธุ์	๔๘๐	บาท/ไร่	
หว่าน	๕๐	บาท/ไร่	
ยาคุมหญ้า	๑๕๐	บาท/ไร่	
ปุ๋ยครั้งที่ ๑	๓๐๐	บาท/ไร่	
ปุ๋ย ครั้งที่ ๒	๒๐๐	บาท/ไร่	
ยาฆ่าแมลง	๒๐๐	บาท/ไร่	
ค่าเก็บเกี่ยว	๖๕๐	บาท/ไร่	
ขนส่ง	๑๐๐	บาท/ไร่	
ค่าเช่า	๑,๐๐๐	บาท/ไร่	
สูบน้ำ	๕๐๐	บาท/ไร่	
รวม	๔,๑๘๐	บาท/ไร่	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอยะบือ จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๗)

ผลผลิตเฉลี่ย	๘๐๐	กก./ไร่ ณ ความชื้น ๒๕ %
ราคาผลผลิต กก.ละ	๘.๖๐	บาท/กก.
เป็นเงิน	๖,๘๘๐	บาท
หักต้นทุน	๔,๑๘๐	บาท
กำไร	๒,๗๐๐	บาท/ไร่

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ภาพที่ ๑๗ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอยะบือ จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอยะบือ จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๖)

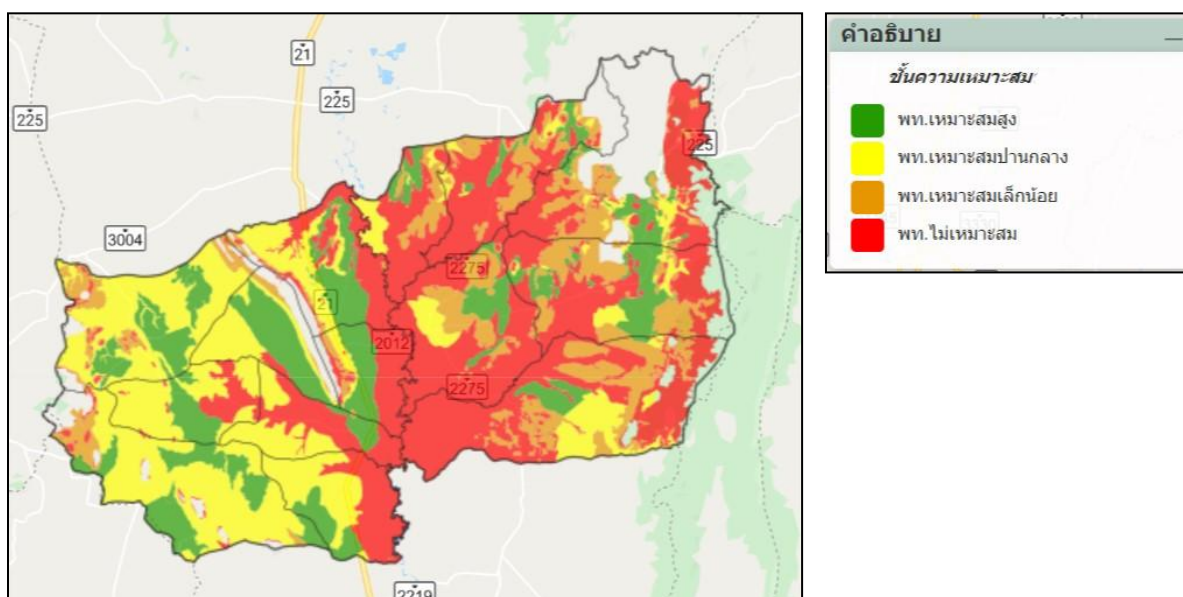
๑.๔.๓ ชนิดสินค้ามันสำปะหลัง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

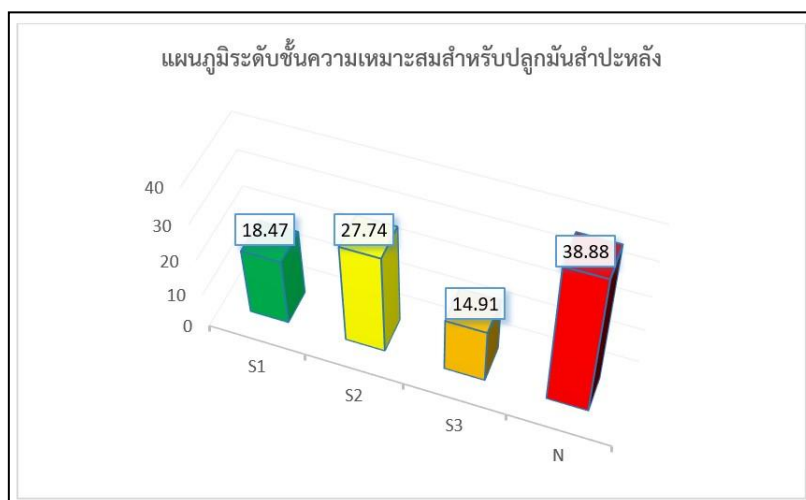
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอยะบือ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง ทั้งหมดจำนวน ๘๓๘,๓๒๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๕๔,๘๖๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔๗ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง

(S๒) จำนวน ๒๓๒,๕๘๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗๔ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๒๕,๐๓๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙๑ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓๒๕,๘๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘๘

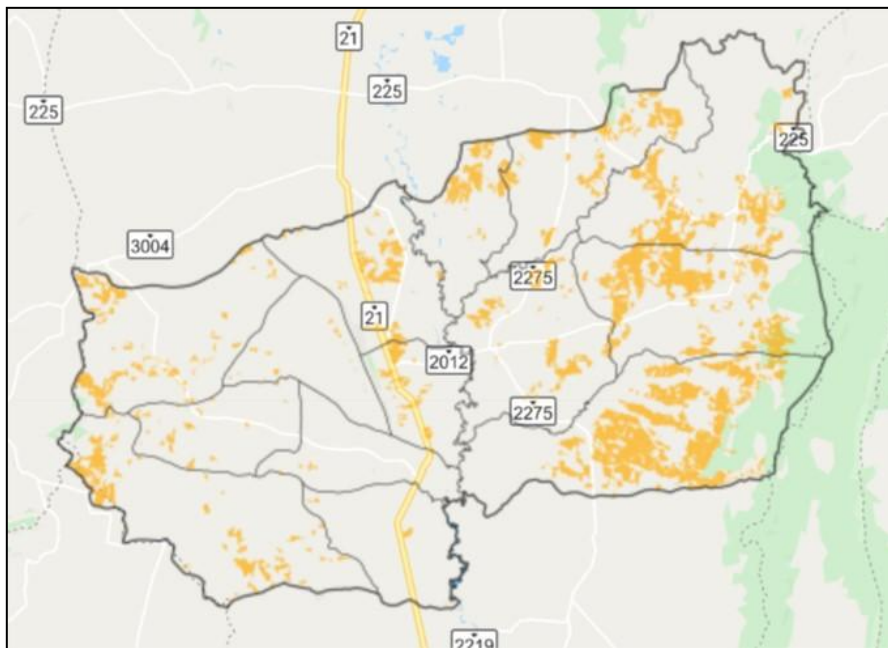
ภาพที่ ๑๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอยะรังบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๑๙ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอยะรังบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๒) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

อำเภอยะรังบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังจำนวน ๑๐๗,๑๔๑ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลบ่อรัง จำนวน ๓๒,๒๕๒ ไร่ รองลงมาคือตำบลน้ำร้อน จำนวน ๑๙,๓๖๖ ไร่ และตำบลยางสาว จำนวน ๑๒,๘๕๘ ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๒๐ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเวียงชัยบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอเวียงชัยบุรี มีพื้นที่การปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๙๑,๗๐๖ ไร่ ๕,๓๐๘ ไร่ ๕,๓๐๘ ไร่ ๕,๓๐๘ ไร่ โดยพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลภูน้ำหยด จำนวน ๒๖,๖๒๑ ไร่ ๑,๒๔๔ ไร่ ๑,๒๔๔ ไร่ รองลงมาคือตำบลชัยน้อย จำนวน ๑๔,๐๕๗ ไร่ ๗๖๓ ไร่ ๗๖๓ ไร่ และตำบลบ่อไร่ จำนวน ๑๓,๑๗๐ ไร่ ๗๘๘ ไร่ ๗๘๘ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเวียงชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ท่าโรง	๓๐๖	๓,๖๒๗	๓,๖๑๒	๑๔,๔๔๘	๔
สระประดู่	๔๘	๗๖๕	๗๖๕	๓,๐๖๐	๔
สามแยก	๖๑	๙๑๐	๘๐๓	๓,๒๑๒	๔
โคกปรัง	๒๑๕	๒,๕๔๘	๒,๕๔๘	๑๐,๑๙๒	๔
น้ำร้อน	๒๔๖	๓,๗๑๒	๓,๖๘๙	๑๔,๗๕๖	๔
บ่อไร่	๗๘๘	๑๓,๑๗๐	๑๒,๙๗๑	๕๑,๘๘๔	๔
พุเตย	๑๔๘	๒,๑๒๕	๒,๑๑๒	๘,๔๔๘	๔
พุดาม	๒๘๐	๕,๔๐๘	๕,๒๘๐	๒๑,๑๒๐	๔
ภูน้ำหยด	๑,๒๔๔	๒๖,๖๒๑	๒๕,๐๘๒	๑๐๐,๓๒๘	๔
ชัยสมบูรณ์	๒๘๘	๔,๐๕๑	๔,๐๕๑	๑๖,๒๐๔	๔

ปีกระจับ	๑๙๙	๒,๔๗๔	๒,๔๖๕	๙,๘๖๐	๔
วังใหญ่	๓๙๐	๖,๐๕๙	๕,๘๓๕	๒๓,๓๔๐	๔
ยางสาว	๔๑๑	๖,๑๗๙	๖,๑๗๙	๒๔,๗๑๖	๔
ซับน้อย	๗๖๓	๑๔,๐๕๗	๑๓,๕๖๙	๕๔,๒๗๖	๔
รวม	๕,๓๐๘	๙๑,๗๐๖	๘๘,๙๖๑	๓๕๕,๘๔๔	

ที่มา : รายงานทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๗

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

ตารางที่ ๑๙ แสดงสถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์

เทคโนโลยีการผลิต	วิธีการใช้	หมายเหตุ
การใช้พันธุ์	ส่วนใหญ่ใช้พันธุ์แขกดำ	
การเตรียมดิน	มีการไถและไถแปรเพื่อเตรียมแปลง	
ระบบการให้น้ำ	แบบน้ำหยด และอาศัยน้ำฝน	
การดูแลรักษา	มีการใส่ปุ๋ย และป้องกันกำจัดวัชพืช	
การใส่ปุ๋ย	ใส่ปุ๋ย ๒ ครั้ง คือปุ๋ยรองพื้นและปุ๋ยบำรุงต้น	
การเก็บเกี่ยว	ใช้คนขุด	
การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	ส่งขายให้โรงงานทันที	
การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	มีการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอลำลูกเกด มีการปลูกมันสำปะหลัง ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือน มกราคม ถึงเดือน เมษายน ปลูกสูงสุดในเดือนกุมภาพันธ์ การเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือนมีนาคม เก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือน กุมภาพันธ์ โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลังในอำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มันสำปะหลัง (ฤดูปลูก)	←	△	→									
มันสำปะหลัง (ฤดูเก็บเกี่ยว)	←	▽	→									

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลังในอำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลำลูกเกด, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอลำลูกเกด มีต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง โดยพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการปลูกมันสำปะหลัง เป็นเงิน ๕,๓๕๐ บาท

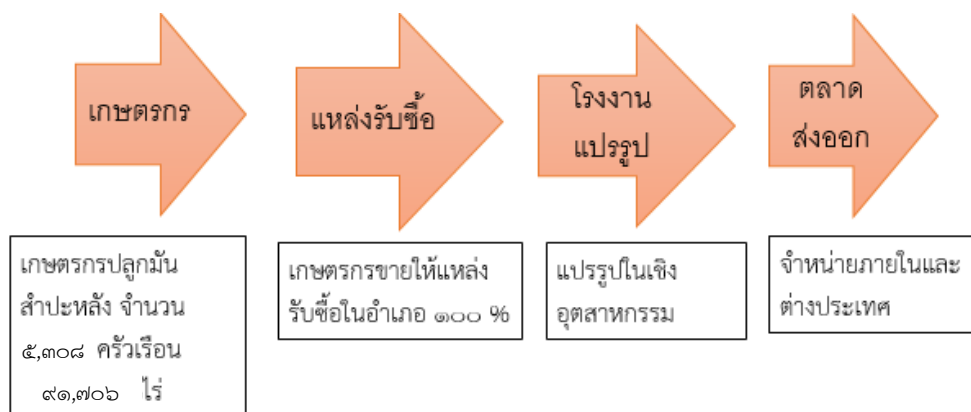
ตารางที่ ๒๐ แสดงต้นทุนการผลิต มันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๗ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์

รายการ (ตัวอย่าง)	นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ
	จำนวน	หน่วย	
ไถดะ	๕๐๐	บาท/ไร่	
ไถแปร	๓๕๐	บาท/ไร่	
พันธุ์	๕๐๐	บาท/ไร่	
ยกร่อง	๓๕๐	บาท/ไร่	
ค่าปลูก	๕๕๐	บาท/ไร่	
ปุ๋ย	๗๕๐	บาท/ไร่	
ยาฆ่าแมลง	๑๕๐	บาท/ไร่	
ยาฆ่าหญ้า	๒๐๐	บาท/ไร่	
เก็บเกี่ยว	๒,๐๐๐	บาท/ไร่	
รวม	๕,๓๕๐	บาท/ไร่	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๗)

ผลผลิตเฉลี่ย ๔,๐๐๐ กก./ไร่ ณ ความชื้น ๒๕ %
 ราคาผลผลิต กก.ละ ๓.๒๐ บาท/กก.
 เป็นเงิน ๑๒,๘๐๐ บาท
 หักต้นทุน ๕,๓๕๐ บาท
 กำไร ๗,๔๕๐ บาท/ไร่

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

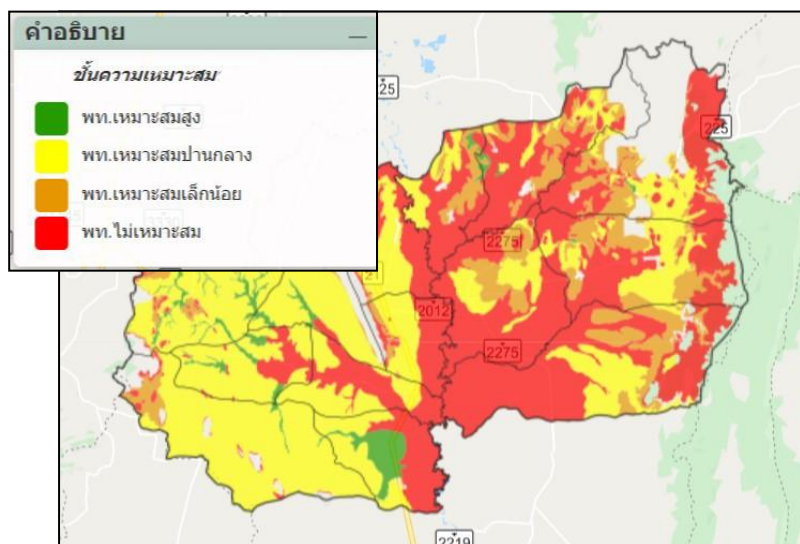

ภาพที่ ๒๒ แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
 (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๗)

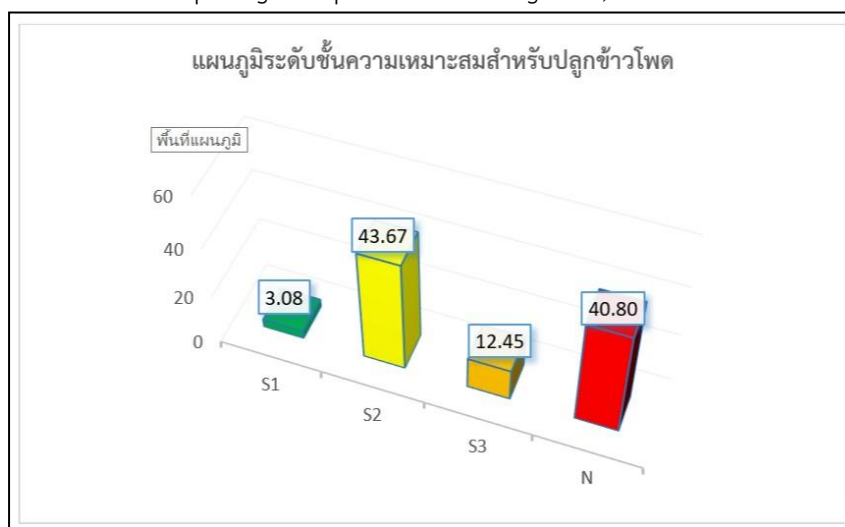
๑.๔.๔ ชนิดสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

- ๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม
- (๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอวิเชียรบุรี มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทั้งหมดจำนวน ๘๓๒,๙๖๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๕,๖๖๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๘ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๖๓,๗๔๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๖๗ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๐๓,๖๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๔๕ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓๓๙,๘๘๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๘๐

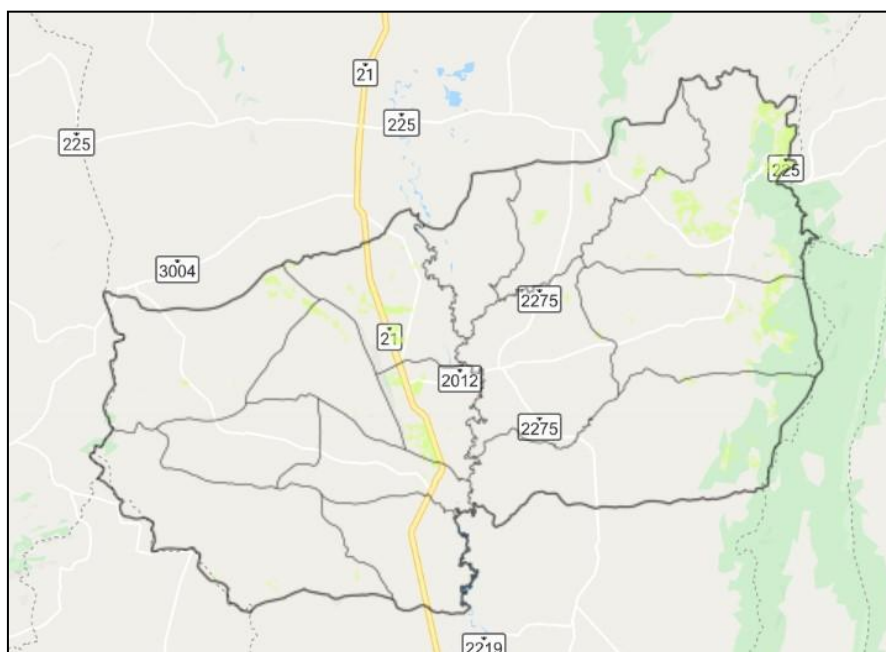
ภาพที่ ๒๓ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพด อำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๔ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๒๕,๕๒๔ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบล ยางสาว จำนวน ๑๐,๐๗๓ ไร่ รองลงมาคือตำบลน้ำร้อน จำนวน ๔,๒๕๖ ไร่ และตำบลสระประดู่ จำนวน ๒,๘๗๕ ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๒๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอสันกำแพง
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอสันกำแพง มีพื้นที่การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๗๖,๕๕๒ ไร่ ๓,๗๒๔ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลยางสาว จำนวน ๒๑,๖๔๕ ไร่ ๘๘๓ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลน้ำร้อน จำนวน ๑๐,๓๑๗ ไร่ ๕๓๐ ครัวเรือน และตำบลสามแยก จำนวน ๗,๓๐๐ ไร่ ๓๗๙ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๑ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ท่าโรง	๑๐๖	๑,๕๔๑.๐๐	๑,๕๔๑.๐๐	๑,๕๔๑.๐๐	๑.๐๐
สระประดู่	๑๔๓	๓,๓๐๗.๐๐	๒,๘๘๙.๐๐	๒,๘๘๙.๐๐	๑.๐๐
สามแยก	๓๗๙	๗,๓๐๐.๐๐	๗,๒๘๙.๐๐	๗,๒๘๙.๐๐	๑.๐๐
โคกปรัง	๓๑๘	๖,๒๖๖.๐๐	๖,๒๖๕.๐๐	๖,๒๖๕.๐๐	๑.๐๐
น้ำร้อน	๕๓๐	๑๐,๓๑๗.๐๐	๑๐,๓๐๗.๐๐	๑๐,๓๐๗.๐๐	๑.๐๐
บ่อรัง	๓๒๘	๖,๔๓๕.๐๐	๖,๓๑๒.๐๐	๖,๓๑๒.๐๐	๑.๐๐
พุดเตย	๖๓	๑,๐๒๙.๐๐	๙๒๑.๐๐	๙๒๑.๐๐	๑.๐๐
พุดาม	๕๕	๘๘๓.๐๐	๘๕๗.๐๐	๘๕๗.๐๐	๑.๐๐
ภูน้ำหยด	๑๗๗	๓,๔๙๓.๐๐	๓,๔๘๒.๐๐	๓,๔๘๒.๐๐	๑.๐๐
ชัยสมบุญ	๒๙๕	๕,๔๙๑.๐๐	๔,๙๒๗.๐๐	๔,๙๒๗.๐๐	๑.๐๐
บึงกระจับ	๑๖๒	๒,๗๕๐.๐๐	๒,๗๓๒.๐๐	๒,๗๓๒.๐๐	๑.๐๐

วังใหญ่	๒๒	๒๙๑.๐๐	๒๗๑.๐๐	๒๗๑.๐๐	๑.๐๐
ยางสาว	๘๙๓	๒๑,๖๔๕.๐๐	๒๑,๔๙๔.๐๐	๒๑,๔๙๔.๐๐	๑.๐๐
ซึบน้อย	๓๑๕	๕,๘๐๔.๐๐	๕,๘๐๑.๐๐	๕,๘๐๑.๐๐	๑.๐๐
รวม	๓,๗๒๔.๐๐	๗๖,๕๕๒.๐๐	๗๕,๐๘๘.๐๐	๗๕,๐๘๘.๐๐	๑.๐๐

ที่มา : รายงานทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๗

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

ตารางที่ ๒๒ แสดงสถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

เทคโนโลยีการผลิต	วิธีการใช้	หมายเหตุ
การใช้พันธุ์	ส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ลูกผสมบริษัทเอกชน	
การเตรียมดิน	มีการไถเตรียมดิน	
ระบบการให้น้ำ	อาศัยน้ำฝน	
การดูแลรักษา	มีการใส่ปุ๋ย และป้องกันกำจัดวัชพืช	
การใส่ปุ๋ย	ใส่ปุ๋ย ๓ ครั้ง คือปุ๋ยรองพื้น ปุ๋ยแตกหน้าและปุ๋ยบำรุงต้น	
การเก็บเกี่ยว	ใช้แรงงานและเครื่องจักรการเกษตร	
การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	ส่วนใหญ่หลังเก็บเกี่ยวจะนำไปขายให้เจ้าแกหรือพ่อค้าในชุมชน	
การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	ใช้สารป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอวิเชียรบุรี มีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือน มกราคม ถึงเดือนเมษายน ปลูกสูงสุดในเดือนกุมภาพันธ์ การเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนมกราคม ถึง เดือนมีนาคม เก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ฤดูปลูก)	←	△	→									
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ฤดูเก็บเกี่ยว)	←	▽	→									

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๖ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอวิเชียรบุรี มีต้นทุนการผลิตวิเชียรบุรี โดยพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นเงิน ๕,๔๒๕ บาท

ตารางที่ ๒๓ แสดงต้นทุนการผลิต ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๗ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๗)

รายการ (ตัวอย่าง)	นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ
	จำนวน	หน่วย	
ไถดะ	๔๕๐	บาท/ไร่	
ไถแปร	๓๐๐	บาท/ไร่	
พันธุ์	๗๒๕	บาท/ไร่	
ปลูก	๒๒๕	บาท/ไร่	
ปุ๋ยรองพื้น	๖๕๐	บาท/ไร่	
ดายหญ้า	๒๒๕	บาท/ไร่	
ปุ๋ยครั้งที่ ๒	๔๕๐	บาท/ไร่	
เก็บเกี่ยว	๖๐๐	บาท/ไร่	
ยาฆ่าแมลง	๓๐๐	บาท/ไร่	
ค่าเช่า	๑,๕๐๐	บาท/ไร่	
รวม	๕,๔๒๕	บาท/ไร่	

ผลผลิตเฉลี่ย ๑,๐๐๐ กก./ไร่ ณ ความชื้น ๓๐ %

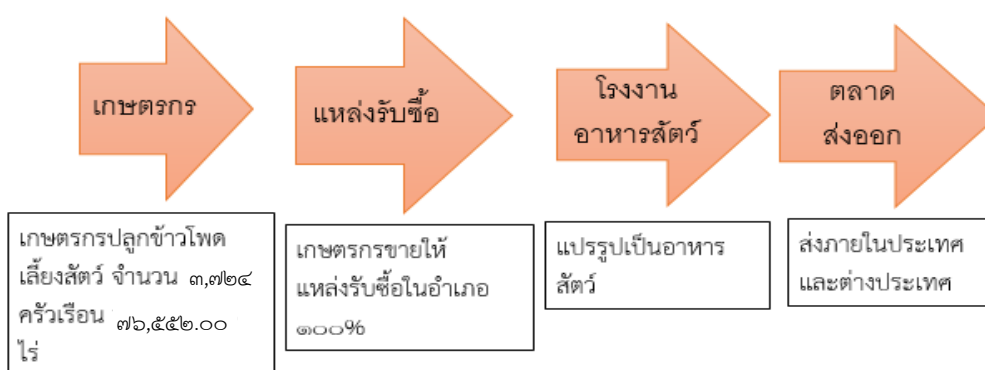
ราคาผลผลิต กก.ละ ๘.๖๐ บาท/กก.

เป็นเงิน ๘,๖๐๐ บาท

หักต้นทุน ๕,๔๒๕ บาท

กำไร ๓,๑๗๕ บาท/ไร่

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ภาพที่ ๒๗ แสดงวิธีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอวิเชียรบุรี มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการผลิตปุ๋ยหมัก จำนวน ๑ ราย เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านไม้ผล จำนวน ๒ ราย เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านเกษตรผสมผสานจำนวน ๔ ราย เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านทำนา จำนวน ๒ ราย เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านพืชไร่ จำนวน ๑ ราย เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านพืชสวน จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑) สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในอาชีพการเกษตรผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒) สามารถผลิตพืชได้ผลผลิตสูง ลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิตได้

๓) สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรทั่วไปได้

ตารางที่ ๒๔ แสดง เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายพลกฤษณ์ เฉยทอง	๘	สามแยก	วิเชียรบุรี	๒๕๕๘	ด้านการผลิตปุ๋ยหมัก
๒	นายราม ชาพรมมา	๔	ยางสาว	วิเชียรบุรี	๒๕๕๘	ด้านเกษตรผสมผสาน
๓	นายสนาม บุญชื่น	๕	ซับน้อย	วิเชียรบุรี	๒๕๕๘	ด้านเกษตรผสมผสาน
๔	นายวิสุทธิเทพ ปานนิล	๔	โคกปรัง	วิเชียรบุรี	๒๕๕๙	ด้านเกษตรผสมผสาน
๕	นายสำรวย กล่อมวงษ์	๘	โคกปรัง	วิเชียรบุรี	๒๕๕๙	ด้านเกษตรผสมผสาน
๖	นายลำดวน เรียมปิติ	๘	พุเตย	วิเชียรบุรี	๒๕๕๘	ด้านเกษตรผสมผสาน
๗	นายสมภาร จันท์แจ้ง	๕	น้ำร้อน	วิเชียรบุรี	๒๕๖๐	ด้านเกษตรผสมผสาน
๘	นายวสันต์ แอสูงเนิน	๑๒	บ่อรัง	วิเชียรบุรี	๒๕๖๑	ด้านเกษตรผสมผสาน
๙	นายสมชาย ปานพรม	๕	ซับสมบูรณ์	วิเชียรบุรี	๒๕๖๐	ด้านเกษตรผสมผสาน
๑๐	นายกัลยา พลเยี่ยม	๓	พุเตย	วิเชียรบุรี	๒๕๕๘	ด้านไม้ผล (มะขาม)เทศ)
๑๑	นายมงคล ปันทวย	๑๒	ภูน้ำหยด	วิเชียรบุรี	๒๕๖๒	ด้านพืชไร่ (มันสำปะหลัง)
๑๒	นายสมนึก ป้องศรี	๖	สระประดู่	วิเชียรบุรี	๒๕๕๘	ด้านการทำนา
๑๓	นายสิงห์ ศรสุนทร	๖	บึงกระจับ	วิเชียรบุรี	๒๕๕๙	ด้านการทำนา
๑๔	นายอภิชาญ สิงห์เสนี	๕	สระประดู่	วิเชียรบุรี	๒๕๖๒	ด้านพืชสวน
๑๕	นายคัมภีร์ หงษ์คำ	๔	บึงกระจับ	วิเชียรบุรี	๒๕๖๒	ด้านเกษตรผสมผสาน
๑๖	นางชลพรรณ ทนทาน	๗	ซับสมบูรณ์	วิเชียรบุรี	๒๕๖๑	ด้านไม้ผล
๑๗	นายเงิน ภิรมย์กุล	๑๑	น้ำร้อน	วิเชียรบุรี	๒๕๖๓	ด้านมันสำปะหลัง
๑๘	นายบุญเลิศ จาดนอก	๓	พุเตย	วิเชียรบุรี	๒๕๖๔	ด้านหัตถกรรมไม้ไผ่

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ ๒๕๖๗)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๒๕ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไขประเด็นปัญหา

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ดินไม่ดี ๒. น้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ๓. ภัยธรรมชาติ	๑. ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ๒. เกิดการสะสมของเคมี ๑. ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ๒. สระน้ำตื้นเขิน ๑. ศัตรูพืชระบาด ๒. ภาวะฝนทิ้งช่วง ๓. ภัยพิบัติน้ำท่วม	๑. ถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมให้มีการปรับปรุงบำรุงดิน ใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี ๑. อบรมเกษตรกรถ่ายทอดความรู้การใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย ๑. จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ๒. ปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรที่มีอยู่แล้ว ๑. ให้ความรู้และคำแนะนำการกำจัดศัตรูพืช ๒. ติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชระบาด ๓. ติดตามสถานการณ์และเตือนภัยอย่างต่อเนื่อง	๑๙๒ หมู่บ้าน ๑๔ ตำบล	เร่งด่วนมาก

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ) ๑. ระบบปลูกพืช ๑.๑ ข้าวนาปี, ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๑. ผลผลิตต่อไร่ต่ำ, คุณภาพผลผลิตไม่ดี ๒. ต้นทุนการผลิตสูง	๑. อบรมเกษตรกร ในการใช้เมล็ดพันธุ์ดี ส่งเสริมให้มีการผลิตให้มีคุณภาพ ๒. อบรมเกษตรกร ในการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ๓. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิต เช่น ระบบน้ำหยด จักรกลการเกษตร	๑๙๒ หมู่บ้าน ๑๔ ตำบล	เร่งด่วนมาก
๑.๒ มันสำปะหลัง ๑.๓ พืชผัก (แตงกวา ถั่วฝักยาว พริก)	๑. แมลงศัตรูพืชระบาด, ใช้สารเคมีไม่ถูกต้อง, ผลผลิตต่อไร่ต่ำ, ใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมี เกินความจำเป็น ๒. โรคระบาด ๓. ราคาสินค้าตกต่ำ (ไม่แน่นอน)	๑. จัดตั้งกลุ่ม ถ่ายทอดความรู้ จัดทำแปลงสาธิต แปลงส่งเสริม ๒. อบรมเกษตรกร ในการใช้เมล็ดพันธุ์ดี วิธีการใช้สารเคมีให้ถูกต้องและปลอดภัย ๓. อบรมเกษตรกร ในการป้องกันและกำจัดโรคพืช ด้วยระบบ IPM ๔. ติดตามข่าวสารประชาสัมพันธ์การเฝ้าระวังการระบาดของโรคและแมลง ๕. จัดทำแผนการผลิต ๖. ส่งเสริมการผลิตพืช GAP	๑๙๒ หมู่บ้าน ๑๔ ตำบล	

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑.ขาดแคลนแรงงานด้านการเกษตร ๒.ขาดผู้สืบทอดอาชีพในด้านเกษตร ๓.กลุ่มไม่มีความเข้มแข็ง	๑.การย้ายถิ่นฐานเพื่อออกไปทำงานที่อื่นจึงทำให้ขาดแคลนแรงงาน ๒.เกษตรกรส่วนใหญ่เริ่มเข้าสู่วัยชราและการปลูกฝังลูกหลานไม่ให้ทำการเกษตรจึงทำให้ขาดการสืบทอดอาชีพเกษตรกร ๓.กลุ่มเกษตรกรที่ตั้งใหม่มักไม่ค่อยมีความมั่นคงเมื่อหมดสิ้นภารกิจหรือโครงการมักจะสลายตัวไป ไม่ดำเนินการต่อ	๑.การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเกษตรเพื่อลดภาระด้านแรงงาน ๒.การส่งเสริมและสร้างค่านิยมการเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง เน้นการทำธุรกิจเกษตร ๓.สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรโดยการพัฒนาโครงสร้างและการบริหารกิจการ	๑๙๒ หมู่บ้าน ๑๔ ตำบล	เร่งด่วนปานกลาง
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑.ขาดเทคโนโลยีการแปรรูปที่ได้มาตรฐาน ๒.ผลผลิตที่ได้ขาดการรับรองมาตรฐาน	๑.เทคโนโลยีการแปรรูปผลผลิตการเกษตรที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นภูมิปัญญาพื้นบ้านหรือเทคโนโลยีขั้นต้น ๒.ทำให้ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพที่ยังไม่ผ่านมาตรฐานการรับรอง	๑.เพิ่มขีดความสามารถในการแปรรูปโดยการสนับสนุนความรู้และเทคโนโลยี ๒.ส่งเสริมให้มีการรับรองมาตรฐานผลผลิตที่ผ่านการแปรรูปโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑๙๒ หมู่บ้าน ๑๔ ตำบล	เร่งด่วนปานกลาง

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอวิเชียรบุรี

ตารางที่ ๒๖ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	๑. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๒. พื้นที่สามารถปลูกพืชเศรษฐกิจได้หลากหลาย ๓. มีกลุ่มแม่บ้านและกลุ่มวิสาหกิจที่เข้มแข็ง ได้รับรางวัลในการส่งเข้าประกวด ๔. ผู้นำชุมชนดี มีความสามัคคีในชุมชน	๑. ทรัพยากรดินเริ่มเสื่อมโทรม ๒. ขาดแคลนแรงงานและผู้สืบทอดอาชีพเกษตร ๓. การรวมกลุ่มไม่เข้มแข็ง
โอกาส (O)	SO	WO
๑. มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นจำนวนมาก ๒. สินค้าเกษตรมีโอกาสดูแลทางการตลาดได้ ๓. การคมนาคมและการติดต่อสื่อสารสะดวก	๑. ส่งเสริมเกษตรปลอดภัยให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน ๒. ส่งเสริมการผลิตพืชทางเลือก ๓. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิต	๑. ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรดิน ๒. ส่งเสริมการสร้างทายาทเกษตรกร ๓. ส่งเสริมโครงการ Smart Group
อุปสรรค (T)	ST	WT
๑. เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้สูงอายุ ๒. ราคาสินค้าเกษตรไม่แน่นอน ๓. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติ และการระบาดของศัตรูพืชทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการผลิตสินค้า	๑. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีและสารชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการผลิต ๒. ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	๑. ปลูกฝังและสร้างค่านิยมด้านบวกในอาชีพเกษตรกร ๒. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกตลาดและการวางแผนการผลิต

๓.๒ กำหนดเป็นกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ ส่งเสริมเกษตรปลอดภัยให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน
- ๑.๒ ส่งเสริมการผลิตพืชทางเลือก
- ๑.๓ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรดิน
- ๒.๒ ส่งเสริมการสร้างทายาทเกษตรกร
- ๒.๓ ส่งเสริมโครงการ Smart Group

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีและสารชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ๓.๒ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ ปลูกฝังและสร้างค่านิยมด้านบวกในอาชีพเกษตรกร
- ๔.๒ สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกตลาดและการวางแผนการผลิต

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๓.๑ พัฒนาการผลิตสินค้า (พืช, ปศุสัตว์, ประมง)

๓.๑.๑. ข้าว

๑) เป้าหมาย

- (๑) ผลิตข้าวปลอดภัย
- (๒) เพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น
- (๓) ลดต้นทุนการผลิตอย่างน้อย ๒๐ %

๒) กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ลดต้นทุนการผลิตอย่างน้อย ๒๐ %

โครงการที่ ๑ ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

โครงการที่ ๒ โครงการผลิตสารชีวภัณฑ์ และปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ

กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตแปลงใหญ่ข้าว

โครงการที่ ๒ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

๓.๑.๒. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑) เป้าหมาย

- (๑) เพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น
- (๒) ลดต้นทุนการผลิตอย่างน้อย ๒๐ %
- (๓) ลดการระบาดของศัตรูพืช
- (๔) ผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปลอดภัย

๒) กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ การควบคุมและป้องกันกำจัดศัตรูพืช

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน

โครงการที่ ๒ โครงการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อควบคุมศัตรูพืช

กลยุทธ์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แปลงใหญ่

๓.๑.๓. มันสำปะหลัง

๑) เป้าหมาย

- (๑) เพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น
- (๒) ลดต้นทุนการผลิตอย่างน้อย ๒๐ %
- (๓) ลดการระบาดของศัตรูพืช
- (๔) ผลิตมันสำปะหลังปลอดภัย

๒) กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ลดต้นทุนการผลิต

โครงการที่ ๑ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

- โครงการที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง
- โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการผลิตมันสำปะหลังแปลงใหญ่
- กลยุทธ์ที่ ๓ การควบคุมและป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน
- โครงการที่ ๒ โครงการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อควบคุมศัตรูพืช

๓.๒. พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๒.๑. Young Smart Farmer (YSF)

๑) เป้าหมาย

- (๑) ส่งเสริมอาชีพของเกษตรกรรุ่นใหม่
- (๒) พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรรุ่นใหม่

๒) กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

- กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมอาชีพของเกษตรกรรุ่นใหม่
- โครงการที่ ๑ ส่งเสริมอาชีพของเกษตรกรรุ่นใหม่
- โครงการที่ ๒ สร้างจิตสำนึกรักษ์อาชีพการเกษตรแก่เกษตรกรรุ่นใหม่

๓.๒.๒. วิสาหกิจชุมชน

๑) เป้าหมาย

- (๑) พัฒนาศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
- (๒) ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อยกระดับสินค้าของชุมชน
- (๓) สร้างรายได้เสริมให้แก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๒) กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

- กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
- โครงการที่ ๑ การอบรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
- โครงการที่ ๒ การวิเคราะห์และประเมินศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๓.๓. พัฒนาพื้นที่และทรัพยากร

๓.๓.๑. ที่ดิน

๑) เป้าหมาย

- (๑) ปรับปรุงบำรุงที่ดินเพื่อการเกษตร
- (๒) ป้องกันการชะล้างของดินและเสื่อมโทรมของดินเพื่อการเกษตร
- (๓) เพิ่มประสิทธิภาพของที่ดินด้านการเกษตรอย่างยั่งยืน

๒) กลยุทธ์ /วิธีดำเนินการ

- กลยุทธ์ที่ ๑ ปรับปรุงบำรุงดินเพื่อการเกษตร
- โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด
- โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักจากเศษซากพืช
- กลยุทธ์ที่ ๒ ป้องกันการชะล้างและเสื่อมโทรมของดินเพื่อการเกษตร
- โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการลดการเผาในพื้นที่การเกษตร
- โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการปลูกพืชคลุมดินเพื่อลดการชะล้างของดิน
- กลยุทธ์ที่ ๓ การจัดการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม
- โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียน

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการปลูกพืชแบบ Zoning

โครงการที่ ๓ ส่งเสริมการทำเกษตรแบบพอเพียงตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๓.๒. แหล่งน้ำ

๑) เป้าหมาย

(๑) เพื่อให้เกษตรกรมีการใช้น้ำน้อย

(๒) เพื่อลดการใช้น้ำในฤดูแล้ง

(๓) เพื่อชะลอการเสื่อมของแหล่งน้ำและพังทลายของแหล่งน้ำ

๒) กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ลดการใช้น้ำในฤดูแล้ง

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมระบบน้ำหยดในไร่นา

กลยุทธ์ที่ ๒ อนุรักษ์แหล่งทรัพยากรน้ำ

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก เพื่อลดการชะล้างพังทลายของแหล่งน้ำ

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการทำฝายชะลอน้ำ

โครงการที่ ๓ ส่งเสริมการปลูกป่าในชุมชนเพื่อชุมชน

๓.๓.๓ การฟื้นฟูพื้นที่เกษตรหลังน้ำท่วม

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- การเพิ่มพื้นที่ฟูรายได้ให้กับเกษตรกรหลังประสบภัย

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การฟื้นฟูฟูรายได้

โครงการ ๓ โครงการส่งเสริมการปลูกถั่วเขียวฟื้นฟูพื้นที่เกษตรหลังน้ำท่วม

๓.๓.๔ การป้องกันและรับมือภัยพิบัติ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- ลดผลกระทบจากภัยพิบัติ

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การป้องกันและรับมือ

โครงการ ๔ โครงการจัดตั้งจุดตรวจวัดปริมาณน้ำฝนประจำหมู่บ้าน เพื่อการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติด้านการเกษตร ฤดูฝน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด) ประวัติการประกอบอาชีพของชุมชน

ในอดีตการประกอบอาชีพของเกษตรกร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ผ่านมาเป็นการผลิตเพื่อการบริโภคในครัวเรือนและผลผลิตที่เหลือจะนำไปขายเป็นรายได้เพื่อชดเชยในการดำรงชีวิตมีการใช้แรงงานในครัวเรือนและแรงงานสัตว์เป็นหลัก เกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพทำไร่ ทำนา เป็นหลักและประกอบกิจกรรมอื่นเป็นรายได้เสริมหรือเป็นแหล่งอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือน เช่น ทำนาเป็นหลักและประกอบกิจกรรมอื่นเป็นรายได้เสริมหรือเป็นแหล่งอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือน เช่น การปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น การปลูกพืชผักสวนครัวการปลูกพืชผักและพืชสมุนไพรแบบสวนหลังบ้าน การเลี้ยงสัตว์ปีกเพื่อบริโภค การเลี้ยงสัตว์เล็กเพื่อเป็นเงินออมการเลี้ยงสัตว์ใหญ่เพื่อใช้งานและการเลี้ยงปลาเพื่อเป็นแหล่งอาหารเป็นต้น กล่าวคือ มีวิถีชีวิตแบบเศรษฐกิจเพื่อการ ยังชีพหรือเพียงพอและผลผลิตเหลือจึงนำไปจำหน่ายเป็นรายได้ในการดำรงชีวิต

ลักษณะการผลิต เทคนิค และระบบ

ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๐ ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบัน เกษตรกรได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการผลิต จากอดีตที่เคยประกอบอาชีพการเกษตรแบบเพียงพอ มีการประกอบกิจกรรมที่มีความหลากหลาย มีกิน มีใช้ ไม่เป็นหนี้ ชีวิตมีความสุขมาก เป็นการผลิตกิจกรรมการเกษตรเชิงเดี่ยว และพึ่งพากิจกรรมการเกษตรเพียงพอไม่กี่ชนิดโดยมุ่งหวังผลตอบแทนด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก มีการเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้นโดยใช้เทคโนโลยีและปัจจัยการผลิตจากภายนอกเป็นหลัก ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงและเกษตรกรได้รับผลตอบแทนที่ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน กิจกรรมอื่น ๆ ที่เป็นแหล่งอาหารในครัวเรือนหรือรายได้เสริมถูกละเลย ทำให้มีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้นในขณะที่รายรับไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนเป็นผลต่อการดำรงชีพและทำให้มีภาระหนี้สินผูกพันเพิ่มขึ้นทุกปี

นอกจากนี้ การใช้ปัจจัยการผลิตในปริมาณที่มากเกินไปจนขอบเขตทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม และทำลายความสมดุลของระบบนิเวศเกษตร ส่งผลกระทบต่อแหล่งอาหารตามธรรมชาติในท้องถิ่นรวมทั้งการพัฒนา ระบบและรูปแบบการผลิตการเกษตรที่ต้องเผชิญกับปัญหาความไม่สมดุลของธรรมชาติมากขึ้น

ปัจจัย / เงื่อนไข ในการพัฒนาผลตอบแทนที่ได้

ปัจจัย / เงื่อนไขในการพัฒนา

๑) มุ่งเน้นให้เกิดการผสมผสานกิจกรรม / โครงการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดบูรณาการ (CEO) และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ลงสู่พื้นที่ในลักษณะของการบูรณาการโดยจะต้องสอดคล้องกับปัญหาและตรงกับความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกร รวมทั้งไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกันและกัน

๒) มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้โดยมีเกษตรกรและชุมชนเป็นศูนย์กลาง และชุมชนจะต้องเป็นผู้คิด ผู้ทำ และผู้ประเมินผลการกระทำด้วยตนเองทุกขั้นตอน

๓) มุ่งเน้นให้ชุมชนมีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง มีการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม (GAP) ไม่ทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และมีความสามารถในการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

ผลตอบแทนที่ได้

๑) มีรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแนวทางในการสร้างชุมชนเครือข่ายพัฒนาการเกษตร

๒) มีการเชื่อมโยงการทำงานของภาครัฐ องค์กรเกษตรกร กลุ่มอาชีพ แกนนำ และหน่วยงานต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และสนองตอบความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกรในชุมชน

๓) ชุมชนมีแหล่งความรู้และเทคโนโลยีที่ถูกต้องและเหมาะสม และสามารถนำไปปรับใช้ในการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตเพิ่มรายได้และฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตร

๔) เกิดพื้นที่นาร่องที่เน้นการมีส่วนร่วมของเกษตรกรอันจะเป็นแบบอย่างสำหรับการขยายผลต่อไป

กลยุทธ์ทางเลือก

(๑) แผนถ่ายทอดและเผยแพร่เทคโนโลยี เน้นการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตพืช การเลี้ยงปศุสัตว์และการเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดที่สำคัญในลักษณะของกลุ่มพัฒนาการผลิต หรือศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตของชุมชน มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม (GAP) และสอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพการผลิตของชุมชน โดยให้มีการกำหนดเป้าหมายและวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีวิทยากรเกษตรกร รวมทั้งกำหนดรูปแบบในการจัดการ ทั้งในช่วงของภาครัฐ องค์กรเกษตร และภาคเอกชนที่ชัดเจน

ลักษณะงาน / โครงการ ภายใต้แผนงาน เป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาการผลิตและกิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยีภายใต้งาน / โครงการเดียวกัน โดยมีการสนับสนุนงบประมาณและปัจจัยการผลิตควบคู่กับการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ยึดชุมชนเป็นศูนย์กลาง ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีมีวิทยากรเกษตรกรมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ มี

จุดถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมทั้งมีการบริหารจัดการกลุ่มและกองทุนหมุนเวียนโดยให้เกษตรกรในชุมชนจัดทำข้อตกลงระเบียบและข้อบังคับ เพื่อให้ชุมชนสามารถพัฒนาการผลิตและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

(๒) แผนการลงทุน (แผนธุรกิจชุมชน) เน้นการส่งเสริมองค์กรเกษตรกร หรือชุมชนในการพัฒนาการผลิตพืช ประมง และปศุสัตว์รวมทั้งการส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเกษตรกรของชุมชนให้เป็นสินค้าเกษตรกรในลักษณะวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตต่อหน่วยและเพิ่มผลผลิตที่มีคุณภาพ สะอาด ปลอดภัย จากสารพิษตกค้าง และตรงกับความต้องการของตลาด

ลักษณะงาน / โครงการ ภายใต้แผนงาน เป็นการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรในลักษณะวิสาหกิจชุมชน มีการรวมตัวเป็นกลุ่มมีระบบการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม มีการถ่ายทอดความรู้โดยยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลาง มีจุดถ่ายทอดและวิทยากรเกษตรกร โดยมุ่งเน้นปรับปรุงคุณภาพผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ไม่ได้มาตรฐานและ สามารถพัฒนาเป็นแหล่งผลิตที่รองรับความต้องการของตลาด

(๓) แผนพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานราชการองค์กรเกษตรกร และชุมชนในการฟื้นฟูทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมการเกษตรในระดับไร่นา รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในตำบล

ลักษณะงาน / โครงการ ภายใต้แผนงาน เป็นการส่งเสริมระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ที่สอดคล้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรและเกื้อกูลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในระดับไร่นา การปรับปรุงบำรุงดินการจัดการให้มีการใช้ปุ๋ยเคมี อย่างมีประสิทธิภาพ การป้องกันและแก้ไขดินเสื่อมโทรม รวมทั้งการจัดการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔) แผนพัฒนาจังหวัดบูรณาการ (CEO) เน้นการบูรณาการแผนถ่ายทอดเทคโนโลยี แผนการลงทุน (แผนธุรกิจชุมชน) และแผนพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม (แผนปรับปรุงฟื้นฟูทรัพยากร) โดยคัดเลือกหรือผสมผสานโครงการ / กิจกรรม ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด ลงสู่พื้นที่ในลักษณะของการบูรณาการ ลักษณะโครงการ / กิจกรรม เป็นการคัดเลือกโครงการ / กิจกรรม หรือผสมผสานโครงการ / กิจกรรมจากแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ที่ได้จากการจัดทำเวทีชุมชนและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดลงสู่พื้นที่แบบบูรณาการ

(๕) แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) แผน ๔ ปี เน้นการทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล (แผนชุมชน) ที่ได้จากการจัดทำเวทีชุมชน โดยให้สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาโครงการ / กิจกรรม ตามความต้องการของชุมชนไปจัดทำแผนพัฒนาตำบลด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (แผน ๔ ปี)

(๖) แผนแก้ไขปัญหาความยากจนด้านการเกษตร เน้นการฝึกอบรมพัฒนาอาชีพเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ด้านการเกษตรสาขาต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกรสามารถจัดทำแผนพัฒนากิจกรรมกลุ่ม และแผนพัฒนาอาชีพของตนเอง โดยการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม เช่น ควรจะผลิตอะไร จะต้องใช้เงินทุนเท่าไร จะทำการผลิตเพื่อบริโภคหรือเพื่อขาย ถ้าขายจะขายที่ไหน และขายอย่างไร เป็นต้น ตลอดจนการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ ให้กับเกษตรกร ทั้งนี้หน่วยงานราชการสนับสนุนเงินทุนและปัจจัยการผลิตเพื่อช่วยเสริมให้แผนการผลิตของเกษตรกร ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในลักษณะเงินอุดหนุนตามความต้องการของเกษตรกร

ตารางที่ ๒๗ สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

ประเภท /ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ หมู่ที่	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการผลิตสินค้า	๑. โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดภ้ยจากสารพิษตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	- ผลิตผักปลอดภ้ยสำหรับผู้บริโภค -ลดค่าใช้จ่าย -ลดการใช้สารเคมีที่ทำให้ตกค้างในพืชผัก	-ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตผักปลอดภ้ยจำนวน ๕๐ ราย -จัดทำแปลงเรียนรู้จำนวน ๕ แปลง	๑๔ ตำบล ๑๔๒ หมู่บ้าน	-รับสมัครเกษตรกรกรเข้าร่วมโครงการ -ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตผักปลอดภ้ย -ดำเนินการปลูก -เก็บเกี่ยว -จัดตั้งกลุ่มผู้ปลูกผักปลอดภ้ย -ติดตามและประเมินผล	๑	๖๓,๓๕๐	๑	๖๓,๓๕๐	๑	๖๓,๓๕๐	๑	๖๓,๓๕๐	๑	๖๓,๓๕๐	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - ศบกต. - ศพก -สนง.เกษตรอำเภอวิเชียรบุรี

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ หมู่ที่	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	๒. โครงการ ส่งเสริม การใช้ สารชีว ภัณฑ์ใน การ อารักขา พืช	-ส่งเสริมการ ใช้และการ ผลิตสารชีว ภัณฑ์ในการ ป้องกัน กำจัด ศัตรูพืช -ลดต้นทุน การผลิตพืช -ลดการใช้ สารเคมีใน การเกษตร	-ถ่ายทอด เทคโนโลยี การผลิต สารชีว ภัณฑ์ จำนวน ๕๐ ราย	๑๔ ตำบล ๑๔๒ หมู่บ้าน	-รับสมัคร เกษตรกร เข้าร่วม โครงการ -ถ่ายทอด เทคโนโลยี การผลิต สารชีว ภัณฑ์ -จัดทำ แปลง เรียนรู้เพื่อ สาธิตการ ใช้สารชีว ภัณฑ์ -ติดตาม และ ประเมินผล	๑	๓๙,๕๗๙	๑	๓๙,๕๗๙	๑	๓๙,๕๗๙	๑	๓๙,๕๗๙	๑	๓๙,๕๗๙	- องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น - ศบคต. - ศพก - สนง. เกษตร อำเภอ วิเชียรบุรี

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ หมู่ที่	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	๓. โครงการ ส่งเสริม การปลูก ผัก อินทรีย์	-ผลิตผัก อินทรีย์ สำหรับ ผู้บริโภค -ลด ค่าใช้จ่าย -ลดการใช้ สารเคมีที่ทำ ให้ตกค้างใน พืชผัก	-ถ่ายทอด เทคโนโลยี การผลิต ผักผัก อินทรีย์ จำนวน ๑๔๐ ราย -จัดทำ แปลง เรียนรู้ จำนวน ๑๔ แปลง	๑๔ ตำบล ๑๔๒ หมู่บ้าน	-รับสมัคร เกษตรกร เข้าร่วม โครงการ -ถ่ายทอด เทคโนโลยี การผลิต ผักอินทรีย์ - ดำเนินการ ปลูก -เก็บเกี่ยว -จัดตั้งกลุ่ม ผู้ปลูกผัก อินทรีย์ -ติดตาม และ ประเมินผล	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	-อปท. -ศบกด. -ศพก. - สนง. เกษตร อำเภอ วิเชียรบุรี

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ หมู่ที่	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	๔. โครงการ เพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตข้าว	-ลดต้นทุน การผลิต -เพื่อเพิ่ม ผลผลิตต่อไร่ ให้สูงขึ้น -มีเมล็ดพันธุ์ ดีไว้ แลกเปลี่ยน ในชุมชน	- เกษตรกร จำนวน ๑๐๐ ราย พื้นที่ ๕๐๐ ไร่	๗ ตำบล ๑๐๐ หมู่บ้าน	-รับสมัคร เกษตรกร เข้าร่วม โครงการ -ถ่ายทอด เทคโนโลยี การผลิต ข้าวพันธุ์ดี - ดำเนินการ ปลูก -เก็บเกี่ยว -จัดตั้งกลุ่ม ผู้ปลูกข้าว พันธุ์ดี -ติดตาม และ ประเมินผล	๑	๘๑,๖๐๐	๑	๘๑,๖๐๐	๑	๘๑,๖๐๐	๑	๘๑,๖๐๐	๑	๘๑,๖๐๐	-อปท. -ศบกต. -ศพก. - ศูนย์ข้าว ชุมชน - สนง. เกษตร อำเภอ วิเชียรบุรี

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ หมู่ที่	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	๕. โครงการ เพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตอ้อย โรงงาน	-ลดต้นทุน การผลิตอ้อย -เพื่อเป็น แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี การผลิตอ้อย -เพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตอ้อย	- เกษตรกร จำนวน ๒๕ ราย เป็น แปลง เรียนรู้ ๑ ราย พื้นที่ ๔ ไร่	๑ ตำบล ๑ หมู่บ้าน	-รับสมัคร เกษตรกร เข้าร่วม โครงการ - ถ่ายทอด ความรู้ เทคโนโลยี การผลิต อ้อย -การ จัดแปลง เรียนรู้เท คโนโลยี่ การผลิต อ้อย - รายงาน ผลการ ดำเนินการ	๑	๓๘,๖๘๐	๑	๓๘,๖๘๐	๑	๓๘,๖๘๐	๑	๓๘,๖๘๐	๑	๓๘,๖๘๐	-อปท. - สนง. เกษตร จ. เพชรบูรณ์ - สนง. เกษตร อำเภอวิเชียร บุรี

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ หมู่ที่	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/ องค์กร	๑. โครงการ ส่งเสริม และ พัฒนา ศักยภาพ กลุ่ม วิสาหกิจ ชุมชน	-เพื่อ พัฒนาการ บริหาร จัดการ กระบวนการ กลุ่ม -พัฒนาการ ผลิตสินค้า -เพิ่มรายได้ ให้แก่กลุ่ม	-จำนวน ๑ กลุ่ม	๑ ตำบล ๑ กลุ่ม	-คัดเลือก กลุ่ม วิสาหกิจ ชุมชน -ให้ความรู้ ด้านการ บริหาร จัดการ กระบวนการ กลุ่ม - การใช้ ความรู้ด้าน การแปรรูป กลุ่ม -ติดตาม ประเมินผล	๑	๔๕,๐๐๐	๑	๔๕,๐๐๐	๑	๔๕,๐๐๐	๑	๔๕,๐๐๐	๑	๔๕,๐๐๐	- องค์กร ปกครอง ส่วน ท้องถิ่น - ศบกต. - ศพก - สนง. เกษตร อำเภอวิ เชียบุรี

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ หมู่ที่	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	๑ โครงการ ปรับปรุง บำรุงดิน	-เพื่อให้ เกษตรกรมี ความรู้ในการ ปรับปรุงบำรุง ดินที่ถูกต้อง -ลดต้นทุน การผลิต -เพิ่มผลผลิต ต่อไร่ให้สูงขึ้น	-จำนวน เกษตรกร ๘๐ ราย -จัดทำ แปลง เรียนรู้ สมาชิก ๑ แปลง	๕ ตำบล ๕ แปลง	-รับสมัคร เกษตรกรเข้า ร่วมโครงการ -ถ่ายทอด เทคโนโลยี การปรับปรุง บำรุงดิน -ติดตามและ ประเมินผล	๑	๘๙,๕๗๙	๑	๙๐,๐๐๐	๑	๙๐,๐๐๐	๑	๙๐,๐๐๐	๑	๙๐,๐๐๐	- องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น - ศบกด. - ศพก - สนง. เกษตร อำเภอวิเชีย บุรี
	๒. โครงการ ส่งเสริม การใช้สาร ชีวภัณฑ์ ในการ อารักขา พืช	-ส่งเสริมการ ใช้และการ ผลิตสารชีว ภัณฑ์ในการ ป้องกันกำจัด ศัตรูพืช -ลดต้นทุน การผลิตพืช -ลดการใช้ สารเคมีใน การเกษตร	-ถ่ายทอด เทคโนโลยี การผลิต สารชีว ภัณฑ์ จำนวน ๑๐๐ ราย	๑๔ ตำบล ๑๔๒ หมู่บ้าน	-รับสมัคร เกษตรกรเข้า ร่วมโครงการ -ถ่ายทอด เทคโนโลยี การผลิตสาร ชีวภัณฑ์ -จัดทำแปลง เรียนรู้เพื่อ สาธิตการใช้ สารชีวภัณฑ์ -ติดตามและ ประเมินผล	๑	๘๙,๕๗๙	๑	๘๙,๕๗๙	๑	๘๙,๕๗๙	๑	๘๙,๕๗๙	๑	๘๙,๕๗๙	- องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น - ศบกด. - ศพก - สนง. เกษตร อำเภอวิเชีย บุรี

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ หมู่ที่	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	๓ โครงการ สร้าง มูลค่าเพิ่ม จากวัสดุ เหลือใช้ ทาง การเกษตร	- เพื่อให้ เกษตรกรมี ความรู้ความ เข้าใจในเรื่อง การนำเศษ วัสดุมาใช้ ประโยชน์ - เพื่อส่งเสริม ให้เกิดการ พัฒนา ผลิตภัณฑ์จาก เศษวัสดุ การเกษตรใน ท้องถิ่นและ เกิดนวัตกรรม ชุมชน	-จำนวน เกษตรกร ๒๘๐ ราย	๑๔ ตำบล	-รับสมัคร เกษตรกรเข้า ร่วมโครงการ -อบรมถ่าย ทอดความรู้ แนวทางใน การจัดการ เศษวัสดุ เหลือใช้ทาง การเกษตร -ติดตามและ ประเมินผล	๑	๑๕,๐๐๐	๑	๑๕,๐๐๐	๑	๑๕,๐๐๐	๑	๑๕,๐๐๐	๑	๑๕,๐๐๐	- องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น - ศบกด. - ศพก - สนง. เกษตร อำเภอวิเชียร บุรี

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ หมู่ที่	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	๔ โครงการ บริหาร จัดการ การผลิต สินค้า เกษตร ตามแผน ที่เกษตร เพื่อการ บริหาร จัดการเชิง รุก (Agri - Map)	- เพื่อให้ เกษตรกรวางแผนการผลิต และทำการ ผลิตสินค้า เกษตรได้ เหมาะสมกับ ศักยภาพของ พื้นที่ตามเขต ควา ม เหมาะสม สำหรับปลูก พืช - เพื่อให้ เกษตรกรมี รายได้ และ คุณภาพชีวิตที่ ดีขึ้นหลังจาก การ ปรับเปลี่ยน การผลิตพืช	-จำนวน เกษตรกร ๑๐ ราย - พื้นที่ ๓๐ ไร่	พื้นที่ตำบลที่ ไม่มีความ เหมาะสม หรือ เหมาะสม น้อยในการ เพาะปลูก	-รับสมัคร เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ -ตรวจสอบ พื้นที่ความไม่ เหมาะสม -อบรมให้ความรู้ -สนับสนุน ปัจจัยการ ปรับเปลี่ยน พืช -ติดตามและ ประเมินผล	๑	๖๐,๐๐๐	๑	๖๐,๐๐๐	๑	๖๐,๐๐๐	๑	๖๐,๐๐๐	๑	๖๐,๐๐๐	- องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น - ศบกด. - ศพก - สนง. เกษตร อำเภอวิเชียร บุรี

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบป.	งาน	งบป.	งาน	งบป.	งาน	งบป.	งาน	งบป.	
ด้านพื้นที่และทรัพยากร	๕. โครงการส่งเสริมการปลูกถั่วเขียวในพื้นที่เกษตรหลังน้ำท่วม	- เพื่อฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมและเพิ่มรายได้ระยะสั้นให้แก่เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม - เพื่อส่งเสริมการปลูกถั่วเขียวซึ่งเป็นพืชอายุสั้นทนแล้ง และคืนธาตุอาหารให้ดิน - เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการจัดการดินหลังน้ำท่วม และวางแผนการเพาะปลูกแบบ	เกษตรกรตำบลชัยน้อยอำเภอวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์	ตำบลชัยน้อยอำเภอวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์	- ประชาสัมพันธ์โครงการในพื้นที่ - คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย - จัดอบรมเกษตรกร - แจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว - ติดตามให้คำแนะนำในแปลง - เก็บเกี่ยวผลผลิต - สรุปผลและประเมินโครงการ							๑	๔๕,๐๐๐			-อปท. - สนง.เกษตรจ.เพชรบูรณ์ - สนง.เกษตรอำเภอวิเชียรบุรี

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ								ผู้รับผิดชอบ		
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙			ปี ๒๕๗๐	
						งาน	งบปม.	งาน	งบปม.	งาน	งบปม.	งาน	งบปม.		งาน	งบปม.
ด้านพื้นที่ และ ทรัพยากร	๖. โครงการ จัดตั้งจุด ตรวจวัด ปริมาณ น้ำฝน ประจำ หมู่บ้าน เพื่อ การเตรียม ความพร้อม รับมือภัย พิบัติด้าน การเกษตร ฤดูฝน	- สร้างระบบเฝ้า ระวังปริมาณ น้ำฝนระดับ หมู่บ้าน - เพิ่มศักยภาพ ผู้นำชุมชนในการ รวบรวมรายงาน ข้อมูลฝน และ ออกประกาศ เตือนภัย - ลดความ เสียหายด้าน การเกษตรจาก อุทกภัย	เกษตรกร ตำบลชัย น้อย อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	ตำบลชัย น้อย อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	- ประชาสัมพันธ์ โครงการในพื้นที่ - จัดซื้ออุปกรณ์ - ติดตั้งและทดสอบ - อบรม & สื่อสาร ชุมชน - จัดตั้งระบบรายงาน - ติดตามผลและ บำรุงรักษา (ต.ค. ๒๕๖๘-ก.ย. ๒๕๖๙ และต่อเนื่องทุกปี)										-อปท. - สนง. เกษตร จ. เพชรบุรี ณ์ - สนง. เกษตร อำเภอ วิเชียรบุรี	
												๑	๖๙,๐๕๐			

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมการเกษตร. (๒๕๖๕). ผลการดำเนินงาน การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ จาก

http://ecoplant.doae.go.th/report/form_๐๓_report_process_daily๕๕.php

สำนักงานพัฒนาที่ดิน จังหวัดเพชรบูรณ์. (๒๕๖๓). พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสมของพืชแต่ละชนิด

(ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗ จาก

<http://agri-map-online.moac.go.th/>

ภาคผนวก

โครงการที่ ๑ ถ่ายทอดความรู้เรื่องระบบการผลิตและกระจายเมล็ดข้าวพันธุ์ดี

กิจกรรม ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์ผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดี

ตำบล บ่อรัง อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักการและเหตุผล

อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วย ๑๔ ตำบล ๑๙๒ หมู่บ้าน มีผลผลิตข้าวเปลือกเฉลี่ย ๗๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ปัจจุบันการผลิตข้าวนาปีของอำเภอยะบوريให้ผลผลิตค่อนข้างต่ำ คุณภาพไม่ดีและขายไม่ได้ราคา นอกจากนี้เกษตรกรยังใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ไม่ถูกต้องหรือเหมาะสมทำให้มีต้นทุนการผลิตสูง ขายข้าวเปลือกได้กำไรน้อย

จากการจัดทำเวทีชุมชนเพื่อจัดทำเวทีชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลของเกษตรกร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนและส่วนราชการ การทำนามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำรายได้และเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของครัวเรือนเกษตรกร พิจารณาจากพื้นที่การผลิตข้าวนาปีของอำเภอยะบوري และการผลิตข้าวนาปียังคงมีปัญหาบางประการที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข กล่าวคือ เกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี รวมทั้งยังใช้เทคโนโลยีที่ไม่ถูกต้องทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำกว่าที่ควรจะเป็นและมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น อีกทั้งข้าวเปลือกที่ความชื้นสูงและคุณภาพต่ำเป็นเหตุให้เกษตรกรขายได้ราคาต่ำ นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการจัดการผลผลิต

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลของอำเภอยะบوري จึงจัดทำโครงการศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนเพื่อเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาการผลิตข้าวและกระจายพันธุ์ดีของชุมชน และเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องเหมาะสมไปยังเกษตรกรในตำบล

วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาการผลิตข้าวและกระจายพันธุ์ดีของชุมชน
- เพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องเหมาะสมในชุมชน

เป้าหมาย

ปี ๒๕๖๖ จำนวนพื้นที่ ๖,๐๐๐ ไร่ เกษตรกร ๓๐๐ ราย

ปี ๒๕๖๗ จำนวนพื้นที่ ๖,๐๐๐ ไร่ เกษตรกร ๓๐๐ ราย

ปี ๒๕๖๘ จำนวนพื้นที่ ๖,๐๐๐ ไร่ เกษตรกร ๓๐๐ ราย

ปี ๒๕๖๙ จำนวนพื้นที่ ๖,๐๐๐ ไร่ เกษตรกร ๓๐๐ ราย

ปี ๒๕๗๐ จำนวนพื้นที่ ๖,๐๐๐ ไร่ เกษตรกร ๓๐๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

แผนการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกร
๒. ประชุมชี้แจงโครงการ จัดทำใบสมัครและทะเบียนเกษตรกร
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. ถ่ายทอดความรู้แบบมีส่วนร่วม
๕. ติดตามและรายงานผล
๖. ประเมินผลงาน

วิธีดำเนินงาน

๑. คัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม โดยพิจารณาความพร้อมและความสมัครใจของเกษตรกร
๒. จัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ให้ตรงกับความต้องการของชุมชน
๓. กำหนดเป้าหมายการกระจายพันธุ์สู่ชุมชน
๔. สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ให้กับเกษตรกร รายละ ๒๐ ไร่ ๆ ละ ๑๕ กิโลกรัม

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

๑. ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว
๒. ปุ๋ยเคมีแปลงขยายพันธุ์ สูตร ๑๖-๒๐-๐ จำนวนไร่ๆละ ๓๐ กิโลกรัมๆละ ๘ บาท
๓. ปุ๋ยเคมีแปลงขยายพันธุ์สูตร ๔๖-๐-๐ จำนวนไร่ๆละ ๓๐ กิโลกรัมๆละ ๘ บาท

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโครงการ

๑. เกษตรกรมีเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีไว้ใช้อย่างแพร่หลาย
๒. เกษตรกรมีการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้องและเหมาะสม
๓. เกษตรกรได้ผลผลิตข้าวดีมีการเชื่อมโยงตลาด
๔. เกษตรกรมีเงินกองทุนหมุนเวียนในชุมชน

โครงการที่ ๒ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชผักปลอดภัยและได้มาตรฐาน

กิจกรรม ส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิตผักปลอดภัยตามระบบมาตรฐาน

ตำบลวังใหญ่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

หลักการและเหตุผล

พืชผักเป็นพืชที่นิยมปลูกเป็นจำนวนมากอีกพืชหนึ่งของเกษตรกรอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา พืชผักเป็นพืชที่ใช้พื้นที่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับผลตอบแทนต่อไร่กับพืชชนิดอื่น เกษตรกรสามารถเลือกปลูกได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่ ตามฤดูเพาะปลูก และความต้องการใช้ประโยชน์ของพืชผักแต่ละชนิด ซึ่งจะมีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อผักของเกษตรกรในแปลงปลูกมุ่งหวังผลตอบแทนด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก มีการเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้นโดยใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรเช่น พันธุ์ ปุ๋ยเคมี การเกษตรกรรม การชลประทาน โดยเฉพาะสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเป็นปัจจัยการผลิตที่ใช้ในปริมาณมากและเกินขอบเขตทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม และทำลายความสมดุลของระบบนิเวศน์เกษตร ส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตต่อหน่วยที่สูงขึ้น และสารเคมีตกค้างที่ติดไปกับผลผลิตซึ่งเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ประกอบกับปัจจุบันกระแสความนิยมบริโภคอาหารสะอาดหรืออาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษ และมีกระบวนการผลิตที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นและเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ ดังนั้นศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ของอำเภอลำทะเมนชัย จึงได้กำหนดให้มีโครงการกลุ่มพัฒนาการผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ

วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและปริมาณผลผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ
- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน ลดต้นทุนการผลิตค่าสารเคมีและหลีกเลี่ยงปัญหาสารเคมีตกค้างในผลผลิต

เป้าหมาย

จัดตั้งกลุ่มพัฒนาการผลิตและการตลาดผักปลอดภัยจากสารพิษ กลุ่ม ๆ ละ ๓๐ ราย ๆ ละ ๒ ไร่ ทุกตำบลของอำเภอลำทะเมนชัย

สถานที่ดำเนินการ

อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗

แผนการดำเนินการ

- ประชุมชี้แจงเกษตรกร
- คัดเลือกเกษตรกรและแปลงส่งเสริม
- จัดตั้งกลุ่มพัฒนาการผลิตและการตลาดผักปลอดภัยจากสารพิษ
- คัดเลือกวิทยากรเกษตรกรและจุดถ่ายทอดเทคโนโลยี GAP
- สนับสนุนงบประมาณและปัจจัยการผลิต
- ถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร
- ศึกษาดูงาน การบริหารงานกลุ่มและกองทุน
- จัดงานรณรงค์การบริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ ติดตามและประเมินผล

วิธีดำเนินการ

- คณะกรรมการศูนย์ชี้แจงโครงการในที่ประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดผู้ใหญ่บ้านและหาทางประชุมกลุ่มย่อยบุคคลเป้าหมาย

- คณะกรรมการศูนย์สำรวจและคัดเลือกเกษตรกร/แปลงส่งเสริม และเกษตรกรสมาชิกต้องมีพื้นที่ปลูกผักไม่น้อยกว่า ๒ ไร่ กลุ่มๆละ ๓๐ รายๆ
- คณะกรรมการศูนย์จัดทำทะเบียนรายชื่อสมาชิกและจัดตั้งกลุ่มพัฒนาการผลิตและการตลาดผักปลอดภัยจากสารพิษรวมทั้งให้สมาชิกร่วมกันกำหนดข้อตกลง ระเบียบและข้อบังคับกลุ่ม
- สมาชิกกลุ่มร่วมกันคัดเลือกวิทยากรเกษตรกรและจุดถ่ายทอดเทคโนโลยี (GAP) ดังนี้

วิทยากรเกษตรกร ๑ ราย

วิทยากรเกษตรกร (ผู้ช่วย) ๓ ราย

แปลงสาธิตการถ่ายทอดเทคโนโลยี GAP ๑ แปลง

- รายการสนับสนุนงบประมาณและปัจจัยการผลิตได้แก่ เมล็ดพันธุ์ผัก ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยอินทรีย์ สารเคมีและวัสดุอุปกรณ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสานการตรวจวิเคราะห์และอื่น ๆ และค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมศึกษาดูงานของเกษตรกร
- เลขานุการการศูนย์ประสานงานกับหน่วยราชการและวิทยากรเกษตรกรจัดหลักสูตรฝึกอบรมตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรจำนวน ๘ ครั้งๆละ ๓๐ คน ต่อฤดูกาลผลิต
- สมาชิกกลุ่มคัดเลือกตัวแทนจำนวน ๕ คน ศึกษาดูงานการบริหารกลุ่มและกองทุนหมุนเวียนด้านการเกษตรที่ประสบผลสำเร็จจำนวน ๑ ครั้ง / ๓ วัน

- คณะกรรมการศูนย์ หน่วยงานราชการ และเกษตรกรร่วมกันประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

งบประมาณ วัสดุ / อุปกรณ์

- ปัจจัยการผลิต เมล็ดพันธุ์ผัก ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยอินทรีย์ สารเคมีและสารอินทรีย์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช วัสดุอุปกรณ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช การตรวจวิเคราะห์และอื่นๆ รายละ ๒ ไร่ๆละ ๗,๕๐๐ บาท
- ป้ายแปลงสาธิตจำนวน ๑๔ แปลงๆละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๔,๐๐๐ บาท
- ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมจำนวน ๘ ครั้งๆละ ๑ วันๆละ ๓๐ คนๆละ ๑๒๕ บาท เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท
- ค่าใช้จ่ายในการจัดวันรณรงค์จำนวน ๑ ครั้งๆละ ๓ วัน เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
- ค่าใช้จ่ายในการศึกษาดูงานจำนวน ๑ ครั้ง / ๓ วัน / ๕ คน (เหม่าจ่าย) คนละ๑,๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๖,๐๐๐บาท

ผลตอบแทนของโครงการ / กิจกรรม

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง

- เกษตรกรจำนวน ๕ คน เป็นวิทยากรเกษตรกร
- เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน มีความรู้ ทักษะสามารถตัดสินใจในการผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษได้โดยตนเอง

ผลกระทบ/ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยทางอ้อม

- สมาชิกสามารถนำเทคโนโลยีการปลูกผักที่ดีและเหมาะสม (GAP) ไปใช้ในระดับไร่นานำไปสู่ผลผลิตพืชผักที่มีคุณภาพ ปลอดภัยจากสารพิษและตรงกับความต้องการของตลาด
- เกษตรกรในชุมชนมีความเข้มแข็งจากการร่วมกันบริหารกลุ่มและกองทุนหมุนเวียน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาการผลิตพืชผักที่ปลอดภัยจากสารพิษ ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร

โครงการที่ ๓ โครงการผลิตสารไล่แมลงและควบคุมศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน

กิจกรรม ส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิตผักปลอดสารตามระบบมาตรฐาน

ตำบลยางสาว อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักการและเหตุผล

อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ในปัจจุบันสภาพการเพาะปลูกการผลิตทางการเกษตรมีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีมากขึ้น ทำให้มีสารตกค้างในผลผลิตทางการเกษตรมากและเพิ่มต้นทุนการผลิตให้สูงขึ้นด้วย จากสถานการณ์และปัญหาดังกล่าวข้างต้นศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโคกปรัง จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการผลิตศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์เพื่อเป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์เพื่อลดการใช้สารเคมีและลดต้นทุนการผลิต สามารถแก้ปัญหาสารตกค้างในผลผลิตทางการเกษตรได้ด้วย

วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์
- เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการผลิตศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์เพื่อลดการใช้สารเคมีและลดต้นทุนการผลิต

เป้าหมาย

สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน จำนวน ๑๔ กลุ่มๆละ ๓๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

แผนการดำเนินการ

- ประชาสัมพันธ์โครงการ
- คัดเลือกเกษตรกรและวิทยากรเกษตรกร
- จัดอบรมเกษตรกรพร้อมสาธิตวิธีการผลิตสารชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืช
- ถ่ายทอดเทคโนโลยีแบบมีส่วนร่วม ประเมินผล

วิธีการดำเนินงาน

- คณะกรรมการศูนย์ประชาสัมพันธ์โครงการในที่ประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันผู้ใหญ่บ้านและหาทางประชุมเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย
- คัดเลือกสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน จำนวน ๑๔ กลุ่มๆละ ๓๐ ราย
- เชิญวิทยากรมาบรรยายเรื่องการผลิตสารชีวภัณฑ์ให้ความรู้แก่เกษตรกร
- จัดอบรมเกษตรกรและสาธิตการผลิตสารชีวภัณฑ์
- ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่สมาชิกกลุ่มและเกษตรกรผู้สนใจทั่วไป จำนวน ๑๔ กลุ่มๆละ ๓๐ ราย ตามกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง
- คณะกรรมการศูนย์ฯร่วมกับสมาชิกกลุ่มประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการและรายงานผลการดำเนินงานให้ส่วนราชการทราบ

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

- เมล็ดข้าวโพดสำหรับเป็นอาหารเลี้ยงเชื้อ ๑๕๐ กิโลกรัมๆ ละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๒,๒๕๐ บาท
- หัวเชื้อราขาวบิวเวอร์เรีย
- ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมเกษตรกร (ค่าอาหาร เครื่องดื่มและวัสดุฝึกอบรม) จำนวน ๕๒๐ ราย ๆ ละ ๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท

- ค่าวัสดุอุปกรณ์ชุดขยายเชื้อราบิวเวอร์เรีย (ถังนึ่ง, ถังแก๊ส, หม้อต้ม, ตู้เขี่ยเชื้อ, กระชอน, กะละมังแช่เมล็ดข้าวโพด) ชุดละ ๑๖,๐๐๐ บาท ๓ ชุด เป็นเงิน ๔๘,๐๐๐ บาท

ผลการตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง

-เชื้อราบิวเวอร์เรีย ๖๐๐ ถัง

-อบรมเกษตรกรเป้าหมาย ๕๒๐ ราย ๑ วัน

ผลกระทบ/ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยอ้อม

-เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ยอมรับและนำเทคโนโลยีการผลิตเชื้อราบิวเวอร์เรียไปปฏิบัติ

-ผลผลิตทางการเกษตรที่ได้จากการใช้สารชีวภัณฑ์จะปลอดสารตกค้างจากยาฆ่าแมลงและยังลดต้นทุนการผลิตได้อีกด้วย

**โครงการที่ ๔ อบรมให้ความรู้/ทัศนศึกษาดูงานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
กิจกรรม ส่งเสริมสร้างอาหาร ลดความเหลื่อมล้ำสู่ความยั่งยืน
ตำบลพุเตย อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์**

หลักการและเหตุผล

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลของอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ก่อตั้งขึ้นตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๒ เป็นต้นมา ซึ่งคณะกรรมการศูนย์ฯอยู่ในหมู่บ้านตำบลยังขาดความรู้ในการปฏิบัติงานหลาย ๆ เรื่องที่จะนำไปถ่ายทอดให้กับเกษตรกรที่มาติดต่อกิจการศูนย์ฯ ในการนี้เลขาธิการศูนย์ฯจึงได้เขียนโครงการเพื่อให้คณะกรรมการศูนย์ฯมีความรู้ความสามารถที่จะนำเทคโนโลยีใหม่ๆถ่ายทอดให้กับเกษตรกรนำไปปฏิบัติได้

วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มศักยภาพคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ
- เพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดความรู้คณะกรรมการศูนย์ฯ

เป้าหมาย

คณะกรรมการศูนย์ฯจำนวน ๒๑๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอวิเชียรบุรี

ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

แผนการดำเนินการ

- ประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯ
- ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้การบริหารจัดการศูนย์ฯ
- จัดหาวิทยากรเกษตรกรประจำศูนย์ฯ
- ศึกษาดูงาน ประเมินผล

วิธีการดำเนินงาน

- ประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯ
- ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้การบริหารจัดการศูนย์ฯ
- จัดหาวิทยากรเกษตรกรประจำศูนย์ฯ
- ศึกษาดูงาน ประเมินผล

งบประมาณ วัสดุ/อุปกรณ์

- ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้คณะกรรมการศูนย์ฯ จำนวน ๒๑๐ ราย ๆ ละ ๒๕๐ บาทเป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท
- ค่าวัสดุฝึกอบรม จำนวน ๒๑๐ รายๆละ ๗๕ บาท เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท
- ค่าทัศนศึกษาดูงานจำนวน ๑ ครั้ง/๓ วัน/๒๑๐ ราย (เหมาจ่าย) คนละ ๔๐๐ บาท เป็นเงิน ๒๔,๐๐๐ บาท
- ค่ารถวันละ ๘,๐๐๐ บาทจำนวน ๓ วัน เป็นเงิน ๒๔,๐๐๐ บาท
- ค่าที่พักวันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๒๑๐ ราย เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาทจำนวน ๒ วัน เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท

ผลการตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

- คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯมีความรู้สามารถนำไปถ่ายทอดให้กับเกษตรกรที่มาใช้บริการที่ศูนย์บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลได้อย่างถูกต้องแม่นยำ
- เกษตรกรรับความรู้นำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
- เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตและสามารถนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในชีวิตประจำวัน

โครงการที่ ๕ โครงการจัดตั้งโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์

กิจกรรม ส่งเสริมการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร

ตำบล พุขาม อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักการและเหตุผล

อำเภอวิเชียรบุรีส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก มีรายได้จาก ภาคเกษตรกรรมเป็นอันดับแรก มีกิจกรรมทางการเกษตรที่หลากหลาย และมีการรวมกลุ่มการประกอบอาชีพ เช่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้าน ที่สามารถสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้เกิดในชุมชน นั้น ในปัจจุบันผลิตผลทางการเกษตรในแต่ละชุมชนมีการผลิติดอกสู่ตลาดจำนวนมาก ทำให้สินค้าชนิดเดียวกันล้นตลาดจำหน่ายสินค้าไม่ทัน ผลิตเกิดความเสียหาย และราคาขายไม่คงที่

ทั้งนี้ สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรีจึงเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ รสชาติ สุขลักษณะที่ดีของสินค้า และการยืดอายุการเก็บรักษา เช่น การถนอมอาหาร หรือการแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า และมีความหลากหลายสามารถรองรับความต้องการของตลาด ประกอบกับพื้นที่ในแต่ละชุมชนนั้นๆ มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่มีการประกอบกิจการด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร เช่น แปรรูปเห็ด สมุนไพรอบแห้ง และสินค้าอบแห้งอื่นๆ ซึ่งการอบแห้งเป็นอีกหนึ่งขั้นตอนที่มีความสำคัญในการถนอมอาหาร และการแปรรูป ส่วนใหญ่เกษตรกรจะทำการอบแห้งโดยวิธีการตากแดดตามธรรมชาติ ทำให้ผลิตภัณฑ์แห้งที่ได้ไม่ถูกสุขลักษณะเท่าที่ควร และต้องขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ หากฝนตกหรือวันที่ไม่มีแดดจะต้องใช้เวลา ในการตากนานขึ้น ส่งผลต่อกระบวนการผลิตอื่นๆ หรือวิธีการอบแห้งโดยการใช้พลังงานเชื้อเพลิงอื่น เช่น แก๊ส น้ำมัน ไฟฟ้า เป็นต้น ทำให้มีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น จึงควรมีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ปรับปรุงคุณภาพการผลิตสินค้า ดังนั้นสำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรีจึงจัดทำโครงการติดตั้งโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อพัฒนาการแปรรูปผลิตผล ให้มีอายุการเก็บรักษาที่นานขึ้น และเพิ่มมูลค่าของสินค้าให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐาน มีความปลอดภัยถูกต้องตามสุขลักษณะที่ดี และสามารถลดอัตราการใช้พลังงานสิ้นเปลืองได้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ -๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมเกษตรปลอดภัย การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัด ในการพัฒนากระบวนการผลิต มาตรฐานการเกษตร การต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว
๒. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีการผลิตสินค้ามีคุณภาพมาตรฐาน ถูกสุขลักษณะและปลอดภัยต่อผู้บริโภค
๓. เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ให้แก่กลุ่มเกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้าน ได้ใช้ประโยชน์ และสามารถนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ทำอยู่ได้
๔. เพื่อสร้างอาชีพ รายได้ ให้แก่เกษตรกร เพิ่มชนิดสินค้าในการจำหน่ายให้มีความหลากหลาย และให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค
๕. เพื่อสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้

เป้าหมาย

๒๕๖๖ -ปี ๒๕๗๐ ติดตั้งโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ให้เกษตรกรใน อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

แผนการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
๒. ประชุมชี้แจงโครงการ/ให้แต่ละตำบลเสนอกิจกรรมโครงการสินค้า ชี้แจงเอกสารที่เกี่ยวข้อง
๓. โครงการอนุมัติ ดำเนินการติดตั้งโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์
๔. อบรมถ่ายทอดความรู้
๕. ติดตามและรายงานผล
๖. ประเมินผลงาน

วิธีดำเนินงาน

๑. คัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม โดยพิจารณาความพร้อมและความต้องการและสมัครใจของเกษตรกร
๒. ประชุมชี้แจงโครงการ/ให้แต่ละตำบลเสนอกิจกรรมโครงการสินค้าในแต่พื้นที่ จัดทำแบบ ปร.๔ ปร.๕ พร้อมเอกสารอนุญาตใช้ที่ดิน
๓. เมื่อโครงการอนุมัติ ดำเนินการติดตั้งโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์แล้วเสร็จ
๔. อบรมถ่ายทอดความรู้
๕. ติดตามและรายงานผล
๖. ประเมินผลงาน

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

๑. ค่าวัสดุ อุปกรณ์ การก่อสร้างโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์
๒. ค่าปรับพื้นที่ (ตามสภาพของแต่ละพื้นที่)

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโครงการ

๑. กลุ่มเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว
๒. กลุ่มเกษตรกรสามารถผลิตสินค้าคุณภาพมาตรฐาน ปลอดภัย และถูกสุขลักษณะที่ดี
๓. กลุ่มเกษตรกรได้รับความรู้เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวและเทคโนโลยีโรงอบแห้งพลังงาน . แสงอาทิตย์ สามารถใช้ประโยชน์ได้จริง และสามารถนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ทำอยู่ได้
๔. ชนิดสินค้าในการจำหน่ายมีความหลากหลาย ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค
๕. กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งตนเองได้

**โครงการ ๖ การแปรรูปเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพขยายพันธุ์ไม้ผลไม้ดอก
กิจกรรม การส่งเสริมการแปรรูปเพิ่มมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร
ตำบลชัยสมบูรณ อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์
หลักการและเหตุผล**

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพขยายพันธุ์ไม้ผลไม้ดอก หมู่ที่๖ ตำบลชัยสมบูรณ อำเภอยะบوري เกิดจากการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่รักสุขภาพ ให้ความสำคัญกับการบริโภคอาหารที่ปลอดภัยจากสารเคมี โดยกิจกรรมของเกษตรกรในกลุ่มได้แก่ ปลูกพืชสมุนไพร ผลไม้ต่างๆ แต่การผลิตในภาคการเกษตรยังขึ้นอยู่กับฤดูกาล และผลผลิตมีคุณภาพต่ำ ทำให้สินค้าล้นตลาด มีราคาตกต่ำ ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อคนต่อปีค่อนข้างต่ำ ส่วนหนึ่งเนื่องจากเกษตรกรขาดความรู้ในการเพิ่มมูลค่าหรือแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าให้สินค้าเกษตรมีมูลค่าสูง ปลอดภัยและได้มาตรฐาน จึงได้จัดตั้งโครงการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรขึ้นเพื่อให้มีการนำวัสดุในพื้นที่ของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ กลุ่มสามารถพึ่งพาตนเองได้เองได้ สร้างรายได้ให้กลุ่มและสมาชิกเพิ่มขึ้น ทำให้สมาชิกในกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามลำดับ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตผลทางการเกษตร ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
๒. เพิ่มรายได้จากการจำหน่ายสินค้าทั้งออนไลน์และออฟไลน์
๓. เกิดการรวมตัวของสมาชิกกลุ่ม ทำให้เกิดการพัฒนากลุ่ม

เป้าหมาย

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีผลิตภัณฑ์แปรรูปเพิ่ม ๑ อย่าง

พื้นที่เป้าหมาย

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพขยายพันธุ์ไม้ผลไม้ดอก จำนวน ๒๐ คน

ระยะเวลาดำเนินการ

ธันวาคม ๒๕๖๖ - มิถุนายน ๒๕๖๗

แผนการดำเนินการ

- ติดต่อวิทยากรที่เชี่ยวชาญในการสอนแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรที่ทางกลุ่มคัดเลือก
- จัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกกลุ่ม
- ศึกษาดูงานจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ประสบความสำเร็จด้านการทำพืชสมุนไพร
- จำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่ของกลุ่มทั้งตลาดออนไลน์และออฟไลน์
- ประชาสัมพันธ์กลุ่มและผลิตภัณฑ์กลุ่มให้ผู้บริโภครู้จักมากขึ้น

วิธีดำเนินการ

- ประชุมกลุ่มเพื่อร่วมกันเสนอผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มต้องการแปรรูปและจำหน่าย และคัดเลือกผลิตภัณฑ์มา ๑ ชนิด
- ขอรับการสนับสนุนเงินทุนในการจัดทำโครงการจากหน่วยงานของรัฐ / เอกชน
- ดำเนินการตามวิธีดำเนินงาน
- ติดตามผลการดำเนินงาน
- เจ้าหน้าที่ร่วมกับสมาชิกกลุ่มประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการและรายงานผลการดำเนินงาน

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

๓๐,๐๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีผลิตภัณฑ์แปรรูปเพิ่ม ๑ ชนิด

- สมาชิกกลุ่มมีรายได้เพิ่ม
- สมาชิกในกลุ่มเกิดการรวมกลุ่มร่วมกันคิดและแก้ปัญหา ทำให้กลุ่มมีความสามัคคีและเข้มแข็ง
- สมาชิกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และสร้างมูลค่าสินค้า

โครงการที่ ๗ โครงการสร้างจตุรบรรณสินค้าเกษตร หรือโรงคัดบรรจุสินค้าทางการเกษตรตามมาตรฐานการผลิต

กิจกรรม โรงคัดบรรจุสินค้าเกษตรต้นแบบ

ตำบล โคกปรัง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

หลักการและเหตุผล

อำเภอลำทะเมนชัยส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก มีรายได้จาก ภาคเกษตรกรรมเป็นอันดับแรก มีกิจกรรมทางการเกษตรที่หลากหลาย สินค้าเกษตรประเภทพืช ผัก ก็เป็นอีกหนึ่งสินค้าที่มีการผลิตอย่างหลากหลายชนิด

ซึ่งปัจจุบันการยกระดับสินค้าจากขายตามตลาดท้องถิ่น สู่อุตสาหกรรมในระดับที่สูงกว่า เช่น การส่งห้างสรรพสินค้า โรงงานส่งออกสินค้าทางการเกษตร เป็นต้น ปัจจัยสำคัญคือคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของสินค้า นั้น แต่เนื่องจากสินค้า พืชผัก เป็นสินค้าที่พร้อมรับประทาน ส่วนใหญ่ผิวบาง จึงเกิดการสูญเสียและมีการปนเปื้อนสิ่งสกปรกจากสภาพแวดล้อมได้ง่าย จำเป็นต้องมีการจัดการที่ดีเพื่อลดการสูญเสีย และการปนเปื้อนสิ่งสกปรกจากสภาพแวดล้อม เพิ่มสุขลักษณะที่ดีและปลอดภัย สร้างความมั่นใจแก่ผู้บริโภค ทั้งนี้การจัดการดังกล่าวจำเป็นต้องมีการบูรณาการให้ครอบคลุมในทุกขั้นตอนของระบบการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว (Postharvest Handling System) ตั้งแต่การเก็บเกี่ยวจนถึงการจำหน่ายถึงผู้บริโภค โดยเฉพาะการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา และการขนส่ง ซึ่งจะต้องได้รับการคัดแยกจากผลิตผลที่มีคุณภาพความปลอดภัย ตลอดจนขบวนการจัดการเพื่อการขนส่ง ตั้งแต่การขนย้ายภายในแหล่งผลิต จนถึงการขนส่งเพื่อจำหน่าย โดยติดเครื่องหมายแสดงชัดเจน และได้รับการป้องกัน การสัมผัส และปนเปื้อนจากวัสดุ และสารสังเคราะห์ต้องห้ามใดๆ ตามมาตรฐานการผลิตพืชปลอดภัย ตลอดจนระยะเวลาของขบวนการเก็บรักษาและขนส่ง เป็นต้น จตุรบรรณสินค้า หรือโรงคัดบรรจุผลิตผลทางการเกษตรจึงมีความสำคัญที่จะช่วยลดการสูญเสียของพืชผัก ผลิตผลทางการเกษตร ช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในตลาดการค้าทั้งในและต่างประเทศ ช่วยขยายโอกาสการศึกษาของเกษตรกรและเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการทำมาตรฐานปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตพืชผักปลอดภัย นอกจากนี้ยังสามารถเพิ่มมูลค่าราคาจำหน่าย สร้างความมั่นใจต่อผู้บริโภค และเป็นที่ต้องการของตลาดได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว
๒. เพื่อสร้างและพัฒนาจตุรบรรณสินค้า หรือโรงคัดบรรจุผลิตผลเกษตร
๓. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในการจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตรได้
๔. สินค้าได้รับมาตรฐาน เป็นที่ต้องการและยอมรับจากผู้บริโภค
๕. เพื่อสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้

เป้าหมาย

ปี ๒๕๖๖- ปี ๒๕๗๐ สร้างจตุรบรรณสินค้าเกษตร หรือโรงคัดบรรจุสินค้าทางการเกษตรตามมาตรฐานการผลิตใน อ.ลำทะเมนชัย จ.นครราชสีมา

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

แผนการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มอาชีพ
๒. ประชุมชี้แจงโครงการ/ให้แต่ละตำบลเสนอกิจกรรมโครงการสินค้า ชี้แจงเอกสารที่เกี่ยวข้อง
๓. โครงการอนุมัติ ดำเนินการสร้างจุดรวบรวมสินค้าเกษตร หรือโรงคัดบรรจุสินค้าทางการเกษตรตามมาตรฐานการผลิต
๔. อบรมถ่ายทอดความรู้
๕. ติดตามและรายงานผล
๖. ประเมินผลงาน

วิธีดำเนินงาน

๑. คัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม โดยพิจารณาความพร้อมและความต้องการและสมัครใจของเกษตรกร
๒. ประชุมชี้แจงโครงการ/ให้แต่ละพื้นที่เสนอกิจกรรมโครงการสินค้า จัดทำแบบ ปร.๔ ปร.๕ พร้อมเอกสารอนุญาตใช้ที่ดิน
๓. เมื่อโครงการอนุมัติ ดำเนินการสร้างจุดรวบรวมสินค้าเกษตร หรือโรงคัดบรรจุสินค้าทางการเกษตรตามมาตรฐานการผลิตแล้วเสร็จ
๔. อบรมถ่ายทอดความรู้
๕. ติดตามและรายงานผล
๖. ประเมินผลงาน

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

๑. ค่าวัสดุ อุปกรณ์ การสร้างจุดรวบรวมสินค้าเกษตร หรือโรงคัดบรรจุสินค้าทางการเกษตรตามมาตรฐานการผลิต
๒. ค่าปรับพื้นที่ (ตามสภาพของแต่ละพื้นที่)

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโครงการ

๑. กลุ่มเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว
๒. กลุ่มเกษตรกรมีจุดรวบรวมสินค้า หรือโรงคัดบรรจุผลิตผลเกษตร
๓. ผลผลิตทางการเกษตรมีมูลค่าเพิ่มขึ้น รายได้ดีขึ้น
๔. สินค้ามีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดและผู้บริโภคสนใจและต้องการเพิ่มขึ้น
๕. กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งตนเองได้

โครงการที่ ๘ โครงการส่งเสริมการบริหารศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)

กิจกรรม สนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการจัดการดินและปุ๋ย

ตำบล สามแยก อำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักการและเหตุผล

ดินเป็นปัจจัยพื้นฐานในการผลิตพืชที่สำคัญ ดินที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช ควรมีอินทรีย์วัตถุไม่ต่ำกว่า ๕% แต่ในพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่ของอำเภอเวียงบุรีเป็นดินที่มีอินทรีย์วัตถุต่ำ โดยอินทรีย์วัตถุมีความสำคัญในการช่วยปรับปรุงโครงสร้างดิน และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ยเคมี และในส่วนของต้นทุนการผลิตจะพบว่าเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการใช้ปุ๋ยสูง เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้เรื่องดิน และการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้อง

สำนักงานเกษตรอำเภอเวียงบุรี จึงได้มีการจัดตั้งศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ในพื้นที่หมู่ที่ ๑ ตำบลพุดาม อำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดต้นทุนการผลิต โดยใช้เทคโนโลยีปุ๋ยสั่งตัดและปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน โดยให้กลุ่มเกษตรกรมีการบริหารจัดการกันภายในศูนย์ฯ และมีการให้บริการให้ความรู้กับเกษตรกรภายในอำเภอ เพื่อยกระดับความรู้เรื่องดินปุ๋ย ให้มีการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้อง เพื่อลดต้นทุนการผลิตให้เกิดผลสำเร็จและยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นเครือข่ายสนับสนุนการทำงานด้านดินและปุ๋ย ที่บริหาร จัดการโดยเกษตรกร
๒. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการดินและการใช้ปุ๋ย เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
๓. เพื่อให้บริการตรวจวิเคราะห์ดิน ให้คำแนะนำการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยเบื้องต้น พร้อมทั้ง จัดหาและบริการจำหน่ายปัจจัยการผลิต เพื่อให้เกษตรกรได้ใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำ

เป้าหมาย

สมาชิกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน จำนวน ๒๙ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗

วิธีการดำเนินงาน

๑. ให้บริการตรวจวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบ N P K และ pH ในดินแบบรวดเร็ว และอาจรวมถึง การบริการตรวจวัดอินทรีย์วัตถุในดินด้วยชุดตรวจสอบอินทรีย์วัตถุในดิน
๒. ให้บริการวิชาการด้านดินและปุ๋ย
-ให้คำแนะนำการจัดการดิน และการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้อง โดยใช้เทคโนโลยีปุ๋ยสั่งตัด หรือ ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อลดต้นทุนการผลิต และรวมถึงเทคโนโลยีอื่นที่ในอนาคตจะได้รับการพัฒนาจนเป็น ที่ยอมรับและมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น
-จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้ด้านดินและปุ๋ย
-จัดทำแปลงเรียนรู้ และจุดสาธิต เพื่อขยายผลการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต
๓. บริการจัดหาและจำหน่ายปัจจัยการผลิต คุณภาพดี ราคาถูก โดยเฉพาะแม่ปุ๋ยเพื่อให้สมาชิกและ ชุมชน ได้ใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำ

งบประมาณ

๑. ชุดตรวจสอบ N P K และ pH ในดิน ๕๐ ตัวอย่าง ราคา ๔,๐๐๐ บาท

๒. แม่ปุ๋ย N P K

ปุ๋ยสูตร ๑๖-๐-๐ จำนวน ๒๐๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๒๗.๖๐ บาท เป็นเงิน ๕,๕๒๐ บาท

ปุ๋ยสูตร ๑๘-๔๖-๐ จำนวน ๒๐๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๑๙.๕๐ บาท เป็นเงิน ๓,๙๐๐ บาท

ปุ๋ยสูตร ๐-๐-๖๐ จำนวน ๒๐๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๘ บาท เป็นเงิน ๑,๖๐๐ บาท

๓. ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งละ ๓,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การจัดการดิน และการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้องมีประสิทธิภาพ เพื่อ ลดต้นทุนการผลิต

๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีได้ อย่างน้อยร้อยละ ๒๐

๓. เกษตรกรเป้าหมายและชุมชนได้ใช้ปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ ในราคาที่เหมาะสม

๔. เกิดการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อร่วมกันพัฒนาการผลิตและความเป็นอยู่ ของชุมชน

๕. ทรัพยากรดินได้รับการบำรุงรักษาให้สามารถผลิตพืชผลที่มีคุณภาพได้อย่างยั่งยืน

ลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของเกษตรกร

โครงการที่ ๙ โครงการส่งเสริมการบริหารศูนย์ศัตรูพืช (ศจช.)

กิจกรรม พัฒนาและยกระดับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน

ตำบล น้ำร้อน อำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักการและเหตุผล

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน เป็นศูนย์ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร และชุมชน จากภัยศัตรูพืช ที่ทำให้เกิดปัญหาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศัตรูพืชของ เกษตรกรที่ผ่านมา ดำเนินการโดยการพึ่งพาสารเคมีเป็นหลัก การควบคุม ศัตรูพืชอาศัยประสบการณ์และความเคยชิน ขาดความรู้ด้าน วิชาการเป็นอย่างมาก จึงทำให้การผลิตพืชไม่ได้ทั้งปริมาณ คุณภาพ และระบบนิเวศน์ถูกทำลายลงอย่างต่อเนื่อง การ ดำเนินการของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนเน้นการพัฒนาเกษตรกร ชุมชนให้สามารถจัดการ ศัตรูพืชได้ด้วยตนเองอย่าง ครบวงจร โดยเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ชุมชนและหน่วยราชการ มีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการ เพื่อให้เกษตรกร ชุมชน มีความเข้มแข็งในอาชีพเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาเกษตรกร/ชุมชนให้มีความรู้สามารถจัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน
๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตเชื้อจุลินทรีย์ใช้ควบคุมศัตรูพืชได้ด้วยตนเอง
๓. เพื่อให้บริการความรู้ด้านการเกษตรแก่เกษตรกรและชุมชน

เป้าหมาย

สมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน จำนวน ๓๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์

ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

วิธีการดำเนินงาน

๑. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM) ดำเนินการถ่ายทอดความรู้การจัดการ ศัตรูพืชโดยวิธี ผสมผสาน

๒.๑ หลักสูตรการสำรวจติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ลงสำรวจแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง นำมาลงในแบบสำรวจติดตาม สถานการณ์ศัตรูพืชเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ และตัดสินใจประกาศเตือนภัย เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวัง เกษตรกรได้ฝึกปฏิบัติการจำแนก วินิจฉัยศัตรูพืชที่ศูนย์จัดการ ศัตรูพืชชุมชนและนำ ความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์แปลงตนเอง และแปลงข้างเคียงนอกจากนี้ การสำรวจสถานการณ์ ศัตรูพืช สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง เป็นการสนับสนุนศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนให้มีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง

๒.๒ หลักสูตรการผลิต ขยายสารชีวภัณฑ์

๒.๓ หลักสูตรการควบคุมศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM) เกษตรกรจะเก็บตัวอย่างศัตรูพืชจาก แปลงติดตาม สถานการณ์ศัตรูพืช ทำการจำแนก วินิจฉัย ศัตรูพืชและวิเคราะห์ ร่วมกันก่อนตัดสินใจเลือกวิธีการควบคุม ศัตรูพืชแต่ละวิธี

๓. การบริการจัดการศัตรูพืช

๓.๑ การเตือนการระบาด ข้อมูลที่เก็บได้จากแปลงติดตามและแปลงของเกษตรกรข้างเคียง หลังจากผ่าน การ วิเคราะห์ตัดสินใจแล้วนำมาใช้เตือนการระบาดศัตรูพืช

๓.๒ การบริการวินิจฉัยศัตรูพืชให้แก่เกษตรกรและชุมชนที่มีปัญหาการระบาดของศัตรูพืช เกษตรกร สามารถ นำ ตัวอย่างศัตรูพืชมาวินิจฉัยได้ตามวัน เวลา ที่ได้กำหนดตารางของแต่ละสัปดาห์ไว้

๓.๓ การตรวจวิเคราะห์สารพิษตกค้าง วินิจฉัยศัตรูพืช ศูนย์บริหารศัตรูพืชให้บริการ ตรวจวิเคราะห์ สารพิษตกค้าง ให้แก่เกษตรกรที่มาขอรับบริการ

๔. ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ผ่านทาง วิทยุท้องถิ่น หนังสือพิมพ์ถิ่น ติดประกาศ ระดับตำบล ผ่านทาง หอกระจายข่าว กรรมการหมู่บ้าน อบต. แจกทางโทรศัพท์ ชาวเดือนภัย

๕. การเชื่อมโยงเครือข่าย สร้างเครือข่ายการจัดการศัตรูพืชในชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและการพัฒนาเกษตรกร ชุมชน ด้านการจัดการศัตรูพืชและด้านการเกษตร จัดแหล่งเรียนรู้ให้เกษตรกรหรือศูนย์ฯอื่น ๆ มาศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกิดการเรียนรู้

๖. การบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการศัตรูพืช นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล ทำหน้าที่ประสานงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อถ่ายทอดความรู้ตามที่เกษตรกรต้องการ และฝึกปฏิบัติให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ

งบประมาณ

๑. ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๒. ค่าวัสดุอุปกรณ์ฝึกอบรมการทำสารชีวภัณฑ์ เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ชุมชนให้มีความรู้สามารถจัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน

๒. เกษตรกรสามารถผลิตเชื้อจุลินทรีย์ใช้ควบคุมศัตรูพืชได้ด้วยตนเอง

๓. เกษตรกรและชุมชนมีความรู้ด้านการเกษตรมีการสร้างเครือข่ายการจัดการศัตรูพืชในชุมชน

โครงการที่ ๑๐ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

กิจกรรมปลูกผักกินเอง

ตำบลชัยน้อย อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักการและเหตุผล

ปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกินของเกษตรกร เป็นปัญหาสำคัญยิ่งในปัจจุบัน และการประกอบอาชีพทางการเกษตรโดยเฉพาะในเขตที่ใช้น้ำฝนทำนาเป็นหลัก เกษตรกรจะมีความเสี่ยงสูง เป็นเหตุให้ผลผลิตข้าวอยู่ในระดับต่ำ ไม่เพียงพอต่อการบริโภค ด้วยพระอัจฉริยะในการแก้ปัญหา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ จึงได้พระราชทาน "ทฤษฎีใหม่" ให้ดำเนินการในพื้นที่ทำกินที่มีขนาดเล็ก ประมาณ ๑๕ ไร่ ด้วยวิธีการจัดการทรัพยากรระดับไร่นาอย่างเหมาะสม ด้วยการจัดสรรการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยให้มีการจัดสร้างแหล่งน้ำในที่ดินสำหรับการทำการเกษตรแบบผสมผสานอย่างได้ผล เพื่อให้เกษตรกรสามารถเลี้ยงตัวเองได้ ให้มีรายได้ไว้ใช้จ่ายและมีอาหารไว้บริโภคตลอดปี พระราชดำริ "ทฤษฎีใหม่" เป็นแนวทางหรือหลักการในการจัดการทรัพยากรระดับไร่นาคือที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสถียรภาพของการผลิต เสถียรภาพด้านอาหารประจำวัน ความมั่นคงของรายได้ ความมั่นคงของชีวิต และความมั่นคงของชุมชนชนบท เป็นเศรษฐกิจพึ่งตนเองมากขึ้น มีการจัดสรรพื้นที่ทำกินและที่อยู่อาศัย ให้แบ่งพื้นที่ ออกเป็น ๔ ส่วน ตามอัตราส่วน ๓๐:๓๐:๓๐:๑๐ ซึ่งหมายถึง พื้นที่ส่วนที่หนึ่งประมาณ ๓๐% ให้ขุดสระเก็บกักน้ำ เพื่อใช้เก็บกักน้ำฝนในฤดูฝนและ ใช้เสริมการปลูกพืชในฤดูแล้ง ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์น้ำและพืชน้ำต่าง พื้นที่ส่วนที่สองประมาณ ๓๐% ให้ปลูกข้าวในฤดูฝน เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวันในครัวเรือนให้เพียงพอตลอดปี เพื่อตัดค่าใช้จ่ายและสามารถพึ่งตนเองได้ พื้นที่ส่วนที่สามประมาณ ๓๐% ให้ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก พืชไร่ พืชสมุนไพร ฯลฯ เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวัน หากเหลือบริโภคก็นำไปจำหน่ายและพื้นที่ส่วนที่สี่ประมาณ ๑๐% ใช้เป็นที่อยู่อาศัยเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนอื่น ๆ

สำนักงานเกษตรอำเภอลำลูกเกดจึงส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรที่มีความสนใจจาก ๑๔ ตำบล ในอำเภอลำลูกเกด ได้นำหลักทฤษฎีใหม่ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอย่างเหมาะสม ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ของเกษตรกรตามภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ โดยมุ่งหวังจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ อันเกิดจากการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยการสร้างอาชีพอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรนำแนวทางทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร ในพื้นที่ของตนเองตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นที่ของเกษตรกร
๒. เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น สามารถลดรายจ่ายในครัวเรือน และมีรายได้เสริม

เป้าหมาย

เกษตรกรที่มีความสนใจ ในพื้นที่ ๑๔ ตำบล จำนวน ๒๘๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์

ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

วิธีการดำเนินงาน

๑. เตรียมการ

- ๑.๑ ตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน
- ๑.๒ กำหนดแนวทาง/แผน/คู่มือ
- ๑.๓ ประชาสัมพันธ์
- ๑.๔ คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรเป้าหมาย

๒. การดำเนินงาน

- ๒.๑ อบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการแก่เกษตรกรเป้าหมาย
- ๒.๒ สนับสนุนปัจจัยการผลิตการแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่
- ๓. ติดตาม รายงานและประเมินผล

งบประมาณ

- ๑. อบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการ
- ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑. เกษตรทฤษฎีใหม่ได้นำไปปฏิบัติอย่างแพร่หลาย
- ๒. เกษตรกรได้รับความรู้ สามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดและรูปแบบในการประกอบอาชีพให้มีศักยภาพในการพึ่งพาตนเอง ลดค่าใช้จ่าย เพิ่มรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับตนเองและครอบครัว

โครงการที่ ๑๑ โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

กิจกรรม ทำให้เกิดฟางจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

ตำบลภูน้ำหยด อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีพื้นที่เขตเกษตรกรรม ๑๕๓,๑๘๔,๕๒๗ ไร่ หรือร้อยละ ๔๗.๗๗ ของพื้นที่ประเทศไทยเพื่อรองรับเกษตรกรจำนวน ๕.๘ ล้านครัวเรือน มีการผลิตพืชผลทางการเกษตรกว่า ๒๐๐ ชนิด เกิดวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรหลายประเภท เช่น ฟางข้าว ใบไม้ เปลือกผลไม้ เปลือกถั่ว แกลบ และขังข้าวโพด วัสดุเหล่านี้มีปริมาณมากและเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในแต่ละปีมีปริมาณวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรประมาณ ๘๐ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๕). ข้อมูลสถิติการเกษตร) เกษตรกรและชุมชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร จึงนิยมนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปทิ้ง แทนที่จะนำมาแปรรูปให้เกิดประโยชน์ วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีปริมาณมาก สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเชิงเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนสามารถนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า จะช่วยเพิ่มรายได้ ลดต้นทุนการผลิต และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร จะช่วยให้เกษตรกรและชุมชนได้รับประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้เหล่านี้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนำเศษวัสดุการเกษตรมาใช้ประโยชน์ สามารถลดต้นทุนและสร้างมูลค่าเพิ่มขึ้นได้

๒. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุการเกษตรในท้องถิ่นและเกิดนวัตกรรมชุมชน

เป้าหมาย

เกษตรกรที่มีความสนใจ ในพื้นที่ ๑๔ ตำบล จำนวน ๒๘๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ระยะเวลา ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

วิธีการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน

๑) วิเคราะห์ชุมชน ถ่ายทอดองค์ความรู้ การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (วิเคราะห์เศษวัสดุในพื้นที่ ถ่ายทอดองค์ความรู้)

๑.๑ วิเคราะห์ปริมาณวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในจังหวัด

๑.๒ วิเคราะห์ข้อมูล : สถานการณ์ปัจจุบัน ศักยภาพ จุดเด่น ปัญหา ความรู้ที่ต้องการ

๑.๓ สร้างการรับรู้ในการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรทำให้เกิดประโยชน์

๑.๔ ชุมชนร่วมกันกำหนดเป้าหมายของตัวเอง

๑.๕ จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของชุมชน

๒) ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาธุรกิจ พัฒนาศักยภาพด้านการตลาด

๒.๑ การถ่ายทอดองค์ความรู้

๒.๒ การถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาธุรกิจ พัฒนาศักยภาพด้านการตลาด การจัดทำ BMC

๒.๓ ฝึกอบรมเกษตรกร

๓) ติดตาม นิเทศ สรุปรูป ประเมินผล และจัดทำรายงาน

- ๓.๑ สรุปผลวิเคราะห์ชุมชน
- ๓.๒ การรายงานการดำเนินงาน

แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๖			ปี ๒๕๖๗								
	ต.ค. ๖๖	พ.ย. ๖๖	ธ.ค. ๖๖	ม.ค. ๖๗	ก.พ. ๖๗	มี.ค. ๖๗	เม.ย.	พ.ค. ๖๗	มิ.ย. ๖๗	ก.ค. ๖๗	ส.ค. ๖๗	ก.ย. ๖๗
๑.วิเคราะห์ชุมชน ถ่ายทอดองค์ความรู้การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (วิเคราะห์เศษวัสดุในพื้นที่ ถ่ายทอดองค์ความรู้)							←			→		
๒.ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาธุรกิจพัฒนาศักยภาพด้านการตลาด									←		→	
๓.ติดตาม นิเทศ สรุป ประเมินผล และจัดทำรายงาน					←						→	

ตัวชี้วัดโครงการ (ระบุตัวชี้วัดให้ชัดเจน)

- เชิงปริมาณ เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ ไม่น้อยกว่า ๒๘๐ ราย
- เชิงคุณภาพ
 ๑. ได้รูปแบบการจัดการเศษวัสดุการเกษตรของชุมชน จำนวน ๑๔ ตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี
 ๒. สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ (แผนย่อยเกษตรชีวภาพ)

ผลผลิต ผลลัพธ์

ผลผลิต (Output) เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ ไม่น้อยกว่า ๒๘๐ ราย

ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับเศษวัสดุการเกษตรในพื้นที่ของตนเองได้
๒. เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุการเกษตรในท้องถิ่นและเกิดนวัตกรรมชุมชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนำเศษวัสดุการเกษตรมาใช้ประโยชน์ สามารถลดต้นทุน และสร้างมูลค่าเพิ่มขึ้นได้
๒. ชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการก่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชน

โครงการที่ ๑๒ ส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร

กิจกรรมส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร

ตำบลท่าโรง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง กรุงเทพฯ และปริมณฑล ได้ประสบปัญหาหมอกควันปกคลุมและเกิดมลพิษทางอากาศเป็นประจำทุกปี โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเผาในที่โล่ง ทั้งในพื้นที่ป่าและพื้นที่การเกษตร ซึ่งการเผาดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก รวมทั้งยังส่งผลเสียต่อการทำอาชีพการเกษตรโดยตรง กล่าวคือ ทำให้ดินเสื่อมโทรม ขาดความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับผิดชอบดำเนินการควบคุมการเผาในพื้นที่การเกษตร และมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร ที่มีเป้าหมายในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกษตรกรตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และนำเสนอทางเลือกในการใช้เทคโนโลยีการเกษตรทดแทนการเผา สร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผา รวมทั้งสร้างต้นแบบในการทำการเกษตรปลอดการเผาเพื่อสนับสนุนการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตรในระยะต่อไป

วัตถุประสงค์

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเกษตรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร

เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

อบรมเกษตรกร ๑๔ ตำบล จำนวน ๒๘๐ ราย

สร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผาเพื่อสร้างกลไกในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่

การสร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผาเพื่อสร้างกลไกในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

การส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร

(๑) วิเคราะห์ปัญหา โดยใช้ข้อมูลจำนวน จุดสะสมความร้อน จากสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) จากหน่วยงานภายในจังหวัด เช่น สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เป็นต้น นำไปวิเคราะห์ปัญหาเชิงพื้นที่ พื้นที่การเผา (ไร่) สถานการณ์การผลิตในพื้นที่ และความพร้อมของชุมชน เพื่อคัดเลือกพื้นที่และบุคคลเป้าหมายโครงการ

(๒) ถ่ายทอดความรู้และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้สามารถเป็นวิทยากรด้านการทำการเกษตรปลอดการเผา ส่งเสริมให้มีจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรทดแทนการเผาทำลาย ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตจากเดิม มุ่งสู่การทำการเกษตรปลอดการเผาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการปลูกไม้ผลไม่ยืนต้นเพื่อลดพื้นที่การปลูกพืชที่เสี่ยงจะเกิดการเผา

(๓) สาธิตการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อทดแทนการเผา โดยจัดกิจกรรมนำร่องสาธิตเทคโนโลยีการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรทดแทนการเผา หรือส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเพื่อแก้ปัญหการเผาอย่างยั่งยืน หรือจัดทำแปลงสาธิตการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อทดแทนการเผา ให้พิจารณาใช้วิทยาศาสตร์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการจัดการเศษวัสดุทางการเกษตรทดแทนการเผาที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ โดยจัดในพื้นที่ของเกษตรกร เช่น

(๓.๑) กิจกรรมฝึกอบรมต่อซังฟางข้าว หรือเศษซากพืช

(๓.๒) กิจกรรมอัดก้อนตอซังฟางข้าว ใบอ้อย หรือเศษซากพืช

(๓.๓) กิจกรรมทำปุ๋ยจากเศษวัสดุทางการเกษตร

- (๓.๔) กิจกรรมส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเพื่อแก้ปัญหาการเผาอย่างยั่งยืน
- (๓.๕) กิจกรรมสาธิตเทคโนโลยีการจัดการเศษวัสดุการเกษตรทดแทนการเผา
- (๓.๖) กิจกรรมรวบรวมเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรส่งโรงไฟฟ้าชีวมวล
- (๓.๗) กิจกรรมการเพาะเห็ด
- (๓.๘) กิจกรรมผลิตเฟอร์นิเจอร์ กระถางต้นไม้
- (๓.๙) กิจกรรมการเลี้ยงแมลงที่มีประโยชน์ต่อการผลิตและระบบนิเวศ และแมลงเศรษฐกิจ
- (๓.๑๐) หรือ กิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อ

ทดแทนการเผา เป็นต้น

เพื่อเป็นกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ สร้างจิตสำนึก หรือใช้เป็นจุดเรียนรู้และศึกษาดูงานในด้านการทำการเกษตร ปลอดภัยการเผา งบประมาณเป็นค่าค่าวัสดุสาธิต, นิทรรศการ, สื่อประชาสัมพันธ์ ฯลฯ

(๔) จัดงานรณรงค์หยุดเผาในพื้นที่การเกษตร

(๕) ส่งเสริมการรวมกลุ่ม & สร้างเครือข่ายเกษตรปลอดภัยการเผา

(๖) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เครือข่ายต้นแบบชุมชนเกษตรปลอดภัยการเผา หรือสื่อการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร หรือเอกสารวิชาการ

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗

แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน											
	ปี ๒๕๖๖			ปี ๒๕๖๗								
	ต.ค. ๖๖	พ.ย. ๖๖	ธ.ค. ๖๖	ม.ค. ๖๗	ก.พ. ๖๗	มี.ค. ๖๗	เม.ย. ๖๗	พ.ค. ๖๗	มิ.ย. ๖๗	ก.ค. ๖๗	ส.ค. ๖๗	ก.ย. ๖๗
๑. การส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร												
๑.๑ ถ่ายทอดความรู้และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรฯ พื้นที่นำร่องกลุ่มเดิม		←				→						
๑.๒ ถ่ายทอดความรู้และพัฒนาศักยภาพเกษตรกรฯ พื้นที่นำร่องกลุ่มใหม่		←				→						
๑.๓ สาธิตทดแทนการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร		←				→						
๑.๔ จัดงานรณรงค์ลดการเผาในท้องถิ่น		←				→						
๑.๕ ส่งเสริมการรวมกลุ่ม & สร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผา							←					→
๑.๖ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เครือข่ายต้นแบบชุมชนเกษตรกรปลอดการเผา หรือสื่อการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร หรือเอกสารวิชาการ							←					→
๒. ประชุม												
๒.๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการสรุปผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร		←	→									
๒.๒ พัฒนาศักยภาพ ถ่ายทอดความรู้ งานวิจัย การส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร							←					→
๓. ติดตาม												
๓.๑ ติดตาม สนับสนุน สสำรวจ นิเทศ แนะนำ ประเมินผลการดำเนินงาน และสรุปรายงาน	←											→

๘. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๘.๑ ผลผลิต (output)

- (๑) เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ ไม่น้อยกว่า ๒๘๐ ราย
- (๒) มีเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผาในพื้นที่ ๑ เครือข่าย

๘.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับปฏิบัติ ส่งผลให้พื้นที่เผาลดลงจากปี ๒๕๖๖ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ (๑) จำนวนเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๒๘๐ ราย

เชิงคุณภาพ (๑) ร้อยละของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการลดต้นทุนจากการใช้เศษวัสดุทางการเกษตร ร้อยละ ๖๐

(๒) พื้นที่เผาไหม้ ลดลง และจุดความร้อน (hotspot) ลดลง ส่งผลให้สุขอนามัยของประชาชนดีขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่ายปลอดการเผา มีกิจกรรมการลดต้นทุนจากการใช้เศษวัสดุทางการเกษตรมาผลิตปุ๋ยหมักทดแทนการเผา และการใช้อินทรีย์วัตถุปรับปรุงบำรุงดินทำให้โครงสร้างดินดีขึ้น และมีรายได้เพิ่มจากการเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

พื้นที่เผาไหม้ และจุดความร้อน (hotspot) ในพื้นที่เกษตรของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการลดลง ส่งผลให้สุขอนามัยของประชาชนดีขึ้น

โครงการที่ ๑๓ โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map)

กิจกรรมบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

ตำบล บึงกระจับ อำเภอบึงนาราง

หลักการและเหตุผล

ในสถานการณ์ปัจจุบัน เกษตรกรยังมีการผลิตอยู่ในพื้นที่เหมาะสมน้อย (Sm) หรือไม่เหมาะสม (N) ทำให้มีต้นทุนในการผลิตสูง ในขณะที่ได้ผลตอบแทนการผลิตต่ำ เนื่องจากผลผลิตที่ได้ไม่ค่อยมีคุณภาพ และผลผลิตสินค้าเกษตรหลายชนิดมากเกินความต้องการของตลาด ทำให้ประสบภาวะราคาตกต่ำ ภาครัฐต้องเข้าไปช่วยเหลือโดยการแทรกแซงราคา รัฐบาลจึงมีแนวคิดในการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อสนับสนุนการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ มีความสมดุลระหว่างอุปทานและอุปสงค์ และใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ โดยวิเคราะห์ความเหมาะสมของที่ดิน (Land Suitability) กับปัจจัยความต้องการของพืชแต่ละชนิด (Crop Requirement) ตามสภาพที่มีการเพาะปลูกพืช ร่วมกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ อาทิ เขตป่าไม้ตามกฎหมาย เขตพื้นที่โครงการชลประทาน การผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบัน (Existing Land Use) หรือเงื่อนไขสำหรับการผลิตอื่น ๆ เช่น เป็นพื้นที่ปลอดโรค เป็นต้น ซึ่งได้ดำเนินการออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดเขตเหมาะสมสำหรับการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญแล้ว ดังนี้ ด้านพืช ประกอบด้วย ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน ลำไย สับปะรดโรงงาน เงาะทุเรียน มังคุด กาแฟ มะพร้าว ด้านปศุสัตว์ ประกอบด้วย โคเนื้อ โคเนื้อ สุกร ไก่เนื้อ ไก่ไข่ และด้านประมง ประกอบด้วย กุ้ง ปลานิล ปลาน้ำจืด ซึ่งเมื่อมีการประกาศเขตเหมาะสมสำหรับการผลิตแล้ว ต้องถือว่าพื้นที่นั้นคือยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการผลิต ซึ่งระดับพื้นที่จังหวัดต้องพิจารณาใช้พื้นที่ที่มีความเหมาะสมเป็นยุทธศาสตร์การผลิตด้านการเกษตร โดยใช้การตลาดเป็นตัวชี้้นำในการส่งเสริมการผลิต ซึ่งตั้งเป้าหมายว่าผลผลิตออกมาแล้วต้องขายได้ในราคาที่เกษตรกรอยู่ได้ ในการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม นอกจากคำนึงถึงเขตการผลิตที่เหมาะสมแล้ว ยังต้องพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้อง คือการปรับรูปแบบการผลิตในเขตเหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม เพื่อสร้างมาตรฐานสินค้าและลดต้นทุนด้วยการจัดการระบบขนส่งสินค้า (Logistic) เป็นต้น

สำหรับการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่หรือเกษตรกรเป้าหมายในพื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (Sm) หรือไม่เหมาะสม (N) ที่มีต้นทุนการผลิตสูง และผลตอบแทนต่ำ เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตจากพืชหรือชนิดสินค้าเดิมในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปสู่การปลูกพืชหรือผลิตสินค้าชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสมกว่า ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ โดยการใช้ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri - Map Online) เป็นเครื่องมือช่วยบริหารจัดการการเกษตรไทยด้วยข้อมูลเชิงสารสนเทศพร้อมระบบแนะนำผลการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตด้วยพืชทดแทนมีการปรับข้อมูลให้ทันสมัยพัฒนาเพิ่มความสะดวกต่อการใช้งานอยู่เสมอ ครอบคลุมการใช้ประโยชน์ทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การเพาะปลูกและผลผลิตด้านการเกษตร ซึ่งสามารถตอบโจทย์ช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้เกษตรกรในพื้นที่ได้

วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อให้เกษตรกรวางแผนการผลิตและทำการผลิตสินค้าเกษตรได้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ตามเขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืช และปัจจัยทางเศรษฐกิจอื่น ๆ

๓.๒ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิตพืช

เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๔.๑ เป้าหมาย

เกษตรกรมีการผลิตสินค้าเกษตรตามหลักของการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม โดยปรับเปลี่ยนการผลิตพืชในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อย (S๓) หรือไม่เหมาะสม (N) เป็นพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่

๔.๒ สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตามหรือมีความเหมาะสมน้อยในอำเภอยะบوري

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

- ๑) ตรวจสอบแผนที่ภาพถ่ายจากดาวเทียม เพื่อทบทวน ปรับปรุง เพิ่มเติมฐานข้อมูลที่สำคัญ
- ๒) ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตพืชที่เหมาะสมตามแผนที่ Agri - Map
- ๓) สนับสนุนการบริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗

แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน										
	ปี ๒๕๖๖			ปี ๒๕๖๗							
	ต.ค. ๖๖	พ.ย. ๖๖	ธ.ค. ๖๖	ม.ค. ๖๗	ก.พ.	มี.ค. ๖๗	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย. ๖๗	ก.ค. ๖๗	ส.ค. ๖๗
๑. ตรวจสอบแผนที่ภาพถ่ายเพื่อทบทวน ปรับปรุง เพิ่มเติมฐานข้อมูลที่สำคัญ	←										→
๓. ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตพืชที่เหมาะสมตามแผนที่ Agri - Map			←								→
๓.๑ อบรมให้ความรู้ และศึกษาดูงานการปลูกพืชทางเลือกใหม่		↔									
๓.๒ สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชชนิดใหม่ที่เหมาะสม				←			→				
๔. สนับสนุนการบริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการ											
๔.๑ ประสานงานสนับสนุนติดตามการดำเนินโครงการฯ	←										→
๔.๒ จัดทำเอกสารเผยแพร่					←						→

ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

ผลผลิต (output)

พื้นที่การผลิตพืชไม่เหมาะสม (S๓,N) ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชตามศักยภาพของพื้นที่ จำนวน

๓๐ ไร่

ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรมีการผลิตสินค้าเกษตรตามเขตความเหมาะสมของพื้นที่ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยมีรายได้เพิ่มขึ้น หรือลดต้นทุนการผลิต ร้อยละ ๑๐

ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ จำนวนพื้นที่ไม่เหมาะสม (Sn,N) มีการปรับเปลี่ยนการผลิต ๓๐ ไร่

เชิงคุณภาพ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชตามความเหมาะสมของพื้นที่ สามารถลดต้นทุนการผลิตหรือมีรายได้เพิ่มขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรสามารถดำเนินการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่มีศักยภาพทำให้มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถทำการเกษตรต่อไปได้อย่างมั่นคงยั่งยืน

โครงการที่ ๑๔ ผลผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน (พืชผัก)

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

ตำบลสระประดู่ สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักการและเหตุผล

พืชผักเป็นที่ยอมรับปลูกเป็นจำนวนมากพืชหนึ่งของเกษตรกรตำบลสระประดู่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ พืชผักเป็นพืชที่ใช้พื้นที่น้อย เมื่อเปรียบเทียบกับผลตอบแทนต่อไร่กับพืชชนิดอื่น เกษตรกรสามารถเลือกปลูกได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่ตามฤดูกาลเพาะปลูกและความต้องการใช้ประโยชน์ของพืชผักแต่ละชนิด ในปี ๒๕๕๙ ตำบลสระประดู่ มีพื้นที่ปลูกผักรวม ๒๓๐ ไร่ เกษตรกรที่ปลูกมีการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เป็นปัจจัยการผลิตที่ใช้ในปริมาณมากและเกินขอบเขต ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมและทำลายความสมดุลของระบบนิเวศเกษตร ส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตต่อหน่วยที่สูงขึ้น และสารเคมีตกค้างที่ติดไปกับผลผลิต ซึ่งเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคประกอบกับปัจจุบันกระแสความนิยมบริโภคอาหารสะอาดหรืออาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษและมีกระบวนการผลิตที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้น และเป็นที่ต้องการของตลาดดังนั้นศูนย์บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลสระประดู่ จึงได้กำหนดให้มีโครงการส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดภัยจากสารพิษ

วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและผลผลิตปลอดภัยจากสารพิษ
- ลดต้นทุนค่าปุ๋ยเคมีสารเคมีกำจัดศัตรูพืช
- เป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดความรู้

เป้าหมาย

- เกษตรกร จำนวน ๑๐ ราย
- จัดทำแปลงผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ จำนวน ๕ ไร่
- อบรมถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๑ ครั้ง
- ทัศนศึกษาดูงาน จำนวน ๑ ครั้ง เกษตรกร จำนวน ๑๐ ราย

ระยะเวลาดำเนินการ

- ปี ๒๕๖๗ เกษตรกร ๑๐ ราย
- ปี ๒๕๖๘ เกษตรกร ๑๐ ราย
- ปี ๒๕๖๙ เกษตรกร ๑๐ ราย
- ปี ๒๕๗๐ เกษตรกร ๑๐ ราย

สถานที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๒,๕ ตำบลสระประดู่ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

กิจกรรม

- ประชุมชี้แจงเกษตรกร
- คัดเลือกเกษตรกรและแปลงส่งเสริม
- จัดตั้งกลุ่มพัฒนาการผลิต
- คัดเลือกวิทยากรเกษตรกรและชุดถ่ายทอดเทคโนโลยี GAP
- สนับสนุนงบประมาณและปัจจัยการผลิต
- ถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

- ศึกษาดูงานบริหารกลุ่มบริหารกองทุน
- ติดตามและประเมินผล

วิธีดำเนินการ

- ประชุมคณะกรรมการศูนย์โครงการในที่ประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันบ้าน
- คณะกรรมการศูนย์สำรวจคัดเลือกเกษตรกร / แปลงส่งเสริม
- คณะกรรมการศูนย์จัดทำทะเบียนรายชื่อสมาชิกและจัดตั้งกลุ่มพัฒนาการผลิต
- สมาชิกคัดเลือกวิทยากรเกษตรกร
- สนับสนุนปัจจัยการผลิตดำเนินงานตามโครงการ
- คณะกรรมการศูนย์หน่วยราชการและเกษตรกรร่วมกันประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

งบประมาณ จำนวน ๒๔,๕๐๐ บาท

- ค่าเอกสาร จำนวน ๑๐ เล่มๆละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
- ค่าอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน ๑๐ คนๆละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๕๐๐ บาท
- ค่าสารชีวภัณฑ์ จำนวน ๑๐ ลิตรๆละ ๗๐๐ บาท เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท
- ค่ากากน้ำตาล จำนวน ๔๐๐ กก.ๆละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท
- ค่าถังพลาสติกขนาดบรรจุ ๑๕๐ ลิตร จำนวน ๑๐ ใบๆละ ๓๕๐ บาทเป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท
- ค่าป้ายแปลง จำนวน ๑ ป้ายๆละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท
- ค่าใช้จ่ายในการศึกษาดูงาน จำนวน ๑ ครั้ง/๒วัน/๑๐ คน(เหมาจ่าย)คนละ ๘๐๐ บาท เป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒๔,๕๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถเพิ่มผลผลิตได้ ๓๐ %
- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ทักษะสามารถตัดสินใจในการผลิตผักปลอดภัยด้วยตัวเองได้
- เกษตรกรในชุมชน มีความเข้มแข็งมีการรวมกลุ่มบริหารงานกองทุนได้

โครงการที่ ๑๕ โครงการส่งเสริมการปลูกถั่วเขียวพื้นที่เกษตรหลังน้ำท่วม

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๑. หลักการและเหตุผล

ในช่วงฤดูฝนของทุกปี พื้นที่เกษตรกรรมของตำบลชัยน้อยได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมฉับพลันและน้ำขัง ส่งผลให้พืชเศรษฐกิจหลัก เช่น ข้าว มันสำปะหลัง และอ้อย ได้รับความเสียหาย โดยเฉพาะในพื้นที่ลุ่มต่ำหลังน้ำลด พื้นดินยังไม่สามารถรองรับการปลูกพืชฤดูถัดไปได้ทันที และเกษตรกรจำเป็นต้องมีพืชพันธุ์ที่สามารถปลูกได้เร็ว ดูแลง่าย และให้ผลตอบแทนในระยะสั้น

ถั่วเขียว ถือเป็นพืชหลังนา/หลังน้ำท่วมที่เหมาะสมอย่างยิ่ง เนื่องจากมีอายุเก็บเกี่ยวสั้น (๖๐-๗๕ วัน) เป็นพืชที่ต้องการน้ำน้อย สามารถทนแล้งได้และยังเป็นพืชที่สามารถนำมาบำรุงดินได้ และสามารถขายเป็นสินค้าเกษตรที่มีตลาดรองรับ ทั้งในรูปแบบเมล็ดแห้งและเมล็ดพันธุ์ นอกจากนี้ ยังช่วยปรับปรุงโครงสร้างดินด้วยการตรึงไนโตรเจนจากอากาศ ช่วยให้การปลูกพืชในฤดูถัดไปมีคุณภาพดีขึ้น

การส่งเสริมการปลูกถั่วเขียวหลังน้ำท่วมจึงเป็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจชุมชน ลดความเสียหายทางการเกษตร และเพิ่มความยั่งยืนของระบบการผลิตในชุมชน

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม
๒. เพื่อส่งเสริมการปลูกถั่วเขียวซึ่งเป็นพืชอายุสั้น ทนแล้ง และคืนธาตุอาหารให้ดิน
๓. เพื่อเพิ่มรายได้ระยะสั้นให้แก่เกษตรกรหลังประสบภัยพิบัติ
๔. เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการจัดการดินหลังน้ำท่วม และวางแผนการเพาะปลูกแบบยั่งยืน

๓. เป้าหมายของโครงการ

เป้าหมายเชิงปริมาณ

- เกษตรกรเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ **ไม่ต่ำกว่า ๓๐ ราย**
- พื้นที่ปลูกถั่วเขียวพันธุ์ **ไม่ต่ำกว่า ๖๐ ไร่**
- แจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว **ไม่น้อยกว่า ๑๕๐ กิโลกรัม**

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- เกษตรกรมีรายได้จากถั่วเขียวไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท/ไร่
- พื้นที่ได้รับการปรับปรุงดินและสามารถปลูกพืชฤดูถัดไปได้ดีขึ้น

๔. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ลุ่มต่ำที่เคยได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมใน ตำบลชัยน้อย อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม ๒๕๖๘ – ธันวาคม ๒๕๖๘ (เริ่มปลูกถั่วเขียวทันทีหลังน้ำลด)

๖. วิธีดำเนินการ

๖.๑ คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย

- ลงพื้นที่สำรวจและคัดเลือกเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ปี ๒๕๖๘
- เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและยืนยันข้อมูลการเพาะปลูก

๖.๒ จัดอบรมเกษตรกร

- ฝึกอบรมเรื่องการปรับปรุงดินหลังน้ำท่วม เช่น การใส่ปูนโดโลไมท์ น้ำหมัก ปุ๋ยคอก
- ถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกถั่วเขียว: วิธีการปลูก, ระยะห่าง, การให้น้ำและการเก็บเกี่ยว

๖.๓ แจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว

- แจกเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท ๗๒ หรือพันธุ์ที่เหมาะสม จำนวน ๒.๕ กก./ไร่ รายละเอียดไม่เกิน ๑๐ ไร่
- พร้อมแนบคู่มือการปลูกและติดตามให้คำแนะนำรายแปลง

๖.๔ ติดตามให้คำแนะนำในแปลง

- เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม ๒ ครั้ง (ระยะงอก - ออกฝัก)
- ให้คำแนะนำการควบคุมวัชพืชและศัตรูพืช เช่น เพลี้ยอ่อน หนอนเจาะฝัก

๖.๕ เก็บเกี่ยวผลผลิต

- ประเมินผลผลิต/ไร่ และให้คำแนะนำการเก็บเกี่ยว การขายผลผลิต
- รวบรวมข้อมูลราคาตลาดจากผู้ค้าถั่วในพื้นที่

๖.๖ สรุปผลและประเมินโครงการ

- เกษตรกรตอบแบบประเมินความพึงพอใจและรายได้
- เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลเสนอหน่วยงานระดับอำเภอ/จังหวัด

๗. งบประมาณ (ประมาณ ๔๕,๐๐๐ บาท ต่อกลุ่มเกษตรกร ๓๐ ราย)

รายการ	จำนวน	ราคา/หน่วย	รวม (บาท)
เมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว	๑๕๐ กก.	๖๐ บาท	๙,๐๐๐
ค่าวัสดุปรับปรุงดิน (ปูนโดโลไมท์/น้ำหมักชีวภาพ)	๓๐ ชุด	๒๐๐ บาท	๖,๐๐๐
ค่าอบรม / ค่าเอกสาร / ค่าอาหารว่าง	๓๐ คน	๒๐๐ บาท	๖,๐๐๐
ค่าติดตามและนิเทศในแปลง	๒ รอบ	๒,๐๐๐ บาท	๔,๐๐๐
ค่าจ้างแรงงาน/พาหนะเจ้าหน้าที่	เหมาจ่าย	-	๕,๐๐๐
สำรองจ่ายหรือค่าอุปกรณ์ประกอบ (กระสอบ, ถัง)	เหมาจ่าย	-	๕,๐๐๐
รวมงบประมาณ			๔๕,๐๐๐ บาท

๘. แหล่งงบประมาณ

- งบสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร
- งบฟื้นฟูภัยพิบัติจากสำนักงานเกษตรจังหวัด
- สนับสนุนร่วมจาก อบต. / เทศบาล / เงินสมทบกลุ่มเกษตรกร

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. พื้นที่เกษตรกรหลังน้ำท่วมได้รับการฟื้นฟูด้วยพืชอายุสั้น ตามพื้นที่ของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย หรือไม่ต่ำกว่า ๖๐ ไร่
๒. เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย ๑,๕๐๐ - ๒,๕๐๐ บาทต่อไร่ จากถั่วเขียว
๓. พื้นที่ดินมีคุณภาพดีขึ้นในฤดูถัดไป โดยไม่ต้องใช้ปุ๋ยเคมีมาก
๔. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้และประสบการณ์ในการจัดการดินและปลูกพืชหลังภัยพิบัติ

๑๐. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
จำนวนเกษตรกรเข้าร่วม	≥ ๓๐ รายหรือตามจำนวนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ
พื้นที่ปลูกถั่วเขียว	≥ ๖๐ ไร่
รายได้เฉลี่ยต่อไร่	≥ ๒,๐๐๐ บาท
ความพึงพอใจของเกษตรกร	≥ ๘๐%
การปลูกถั่วเขียวสำเร็จตามแผน	≥ ๙๐% ของพื้นที่เป้าหมาย

๑๑. การติดตามและประเมินผล

- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรตำบล/อำเภอลงพื้นที่นิเทศ ๒ ครั้ง
- ประเมินผลผลิตโดยการชั่งน้ำหนักจริงจากแปลง
- สอบถามเกษตรกรด้วยแบบประเมินความพึงพอใจ
- จัดทำรายงานผล พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อขยายผลในฤดูถัดไป

โครงการที่ ๑๖ จัดตั้งจุดตรวจวัดปริมาณน้ำฝนประจำหมู่บ้าน เพื่อการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติด้านการเกษตร ฤดูฝน อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดนครราชสีมา (ปีงบประมาณ ๒๕๖๙)

๑. หลักการและเหตุผล

จากการคาดการณ์ของกรมอุตุนิยมวิทยาในฤดูฝน ปี ๒๕๖๙ พบว่ามีแนวโน้มปริมาณฝนจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ ๕-๑๐ และอาจมีพายุหมุนเขตร้อน ๑-๒ ลูกเคลื่อนผ่านประเทศไทย ซึ่งส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกในอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดนครราชสีมา มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันชุมชนยังขาดข้อมูลปริมาณฝนแบบจุด (real-time) ทำให้การแจ้งเตือนภัยเป็นไปอย่างล่าช้า ส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถปรับแผนระบายน้ำหรือเคลื่อนย้ายเครื่องจักรออกจากพื้นที่เสี่ยงได้ทันเวลา ผู้นำชุมชนจึงเสนอแนวทางการติดตั้งอุปกรณ์วัดปริมาณน้ำฝนไว้ประจำหมู่บ้านทุกแห่ง พร้อมทั้งจัดระบบการรายงานข้อมูลผ่านช่องทางไลน์กลุ่มหรือวิทยุสื่อสารเพื่อใช้ในการแจ้งเตือนล่วงหน้า หากดำเนินการติดตั้งกระบอกวัดน้ำฝนครบทุกหมู่บ้าน จะสามารถสร้างฐานข้อมูลฝนละเอียดระดับหมู่บ้าน ซึ่งจะช่วยให้การวางแผนเพาะปลูกและการร้องขอรับความช่วยเหลือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในทางกลับกัน หากไม่ดำเนินการ โครงการนี้จะต้องพึ่งพาข้อมูลจากสถานีอุตุนิยมวิทยาระดับอำเภอซึ่งอยู่ห่างไกล ทำให้ข้อมูลไม่ทันต่อเหตุการณ์ อันจะนำไปสู่ความเสียหายต่อพืชผลและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรเพิ่มขึ้น โครงการนี้ยังสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติทางการเกษตร และสนับสนุนยุทธศาสตร์จังหวัดนครราชสีมา ข้อ ๓ ว่าด้วย “การพัฒนาภาคเกษตรอย่างยั่งยืน”

๒. วัตถุประสงค์

- ๑. สร้างระบบเฝ้าระวังปริมาณน้ำฝนระดับหมู่บ้านครอบคลุม ทุก ๑๙๒ หมู่บ้าน ในอำเภอนิคมพัฒนา ภายใน ปี ๒๕๖๙
- ๒. เพิ่มศักยภาพผู้นำชุมชนในการรวบรวม-รายงานข้อมูลฝน และออกประกาศเตือนภัยภายใน ๓๐ นาที หลังปริมาณฝนเกินค่ามาตรฐาน
- ๓. ลดความเสียหายด้านการเกษตรจากอุทกภัยในฤดูฝน ๒๕๖๙ ลงอย่างน้อย ๒๐ % เมื่อเทียบค่าเฉลี่ย ๓ ปีที่ผ่านมา

๓. เป้าหมาย

ประเภทผลงาน	ปริมาณ/คุณภาพ	ระยะเวลาเสร็จ
กระบอกวัดน้ำฝน ขนาด ๑๐๐ มม. พร้อมขาตั้ง	๑๙๒ ชุด (๑ ชุด/หมู่บ้าน) คุณภาพตาม มกอช. ๑๗๐๑-๒๕๕๙	จัดซื้อ-ติดตั้ง ต.ค. ๒๕๖๘-ก.ย. ๒๕๖๙
การอบรมผู้นำชุมชน	ผู้นำ ๑๙๒ คน ผ่านการอบรม & ผ่านการทดสอบ ≥ ๘๐ คะแนน	ต.ค. ๒๕๖๘-ก.ย. ๒๕๖๙
ระบบรายงาน Line OA “ฝนนิคมพัฒนา”	๑ ระบบ ใช้งานได้จริง ≥ ๙๐ % uptime	ต.ค. ๒๕๖๘-ก.ย. ๒๕๖๙

๔. วิธีการดำเนินงาน

๑. เตรียมการ

- แต่งตั้งคณะทำงานโครงการ
- สำรวจ/ยืนยันจำนวนหมู่บ้านและจุดติดตั้ง

๒. จัดซื้ออุปกรณ์

- จัดทำ TOR, ประกาศจัดซื้อ กระบอกวัดน้ำฝนชนิดเกจอ่านค่า ๐-๑๐๐ มม. วัสดุ PVC ใส่ + ขาตั้งเหล็กชุบสังกะสีสูง ๑.๒ ม.

๓. ติดตั้งและทดสอบ

- ส่งมอบอุปกรณ์แก่ อบต./กำนัน
- ติดตั้งกระบอกที่บ้านผู้นำชุมชน (จุดปลอดภัย ไม่บังต้นไม้/สิ่งปลูกสร้าง)
- ทดสอบการอ่านค่าเทียบกับสถานีอุตุฯ อำเภอ (±๓ มม.)

๔.อบรม & สื่อสารชุมชน

- จัดอบรม ๑ วัน/รุ่น จำนวน ๓ รุ่น (๕๐-๕๕ คน/รุ่น)
- จัดทำคู่มือ A๕ “การอ่านค่าฝน & ขั้นตอนประกาศเตือน” แจกทุกหมู่บ้าน

๕. จัดตั้งระบบรายงาน

- เปิด Line Official Account “ฝนวิเชียรบุรี”
- สร้างฟอร์ม Google Form รับค่าฝน (เข้า-เย็น) ดึงข้อมูลเข้า Google Sheet + Dashboard

๖. ติดตามผลและบำรุงรักษา (ก.ย.-ต.ค. ๒๕๖๙ และต่อเนื่องทุกปี)

- เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอตรวจเยี่ยมและสอบเทียบอุปกรณ์ทุก ๓ เดือน
- บันทึกค่าฝน ≥ 10 มม. ต่อ ชั่วโมงจะขึ้นสถานะ “เฝ้าระวัง” สีเหลืองใน Dashboard อัตโนมัติ

๕. ระยะเวลาโครงการ

กิจกรรม	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
แต่งตั้งคณะทำงาน	●						
สำรวจจุดติดตั้ง	●	●					
จัดซื้อ/จัดจ้าง		●	●				
ติดตั้ง & ทดสอบ			●	●			
อบรม & ประชาสัมพันธ์					●		
ติดตาม/ประเมินผลรอบแรก						●	●

๖. สถานที่โครงการ

- จุดติดตั้ง : บ้านผู้นำหมู่บ้านทุกหมู่บ้านของอำเภอวิเชียรบุรี (รวม ๑๙๒ จุด)
- สถานที่อบรม : ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี และศูนย์เรียนรู้การเกษตร (สำรอง)

๗. งบประมาณ (หน่วย: บาท)

รายการ	จำนวนหน่วย	ราคา/หน่วย	รวม
กระบอกวัดน้ำฝน + ขาดัง	๑๙๒ ชุด	๔,๕๐๐	๘๖๔,๐๐๐
ป้ายสติ๊กเกอร์มาตรฐานการอ่านค่า	๑๙๒ ชุด	๕๐	๙,๖๐๐
จัดอบรม (อาหาร+อาหารว่าง)	๑๙๒ คน	๑๒๕	๒๔,๐๐๐
ค่าวิทยากรอบรม	๖ ชั่วโมง	๖๐๐	๓,๖๐๐
รวม			๙๐๑,๒๐๐

๘. การติดตามและประเมินผล

- ติดตาม :
 - ตรวจสอบการบันทึกค่าฝนผ่าน Dashboard รายวัน (อัตราการรายงาน $\geq 90\%$)
 - ตรวจเยี่ยมจุดติดตั้งทุก ๓ เดือน ตรวจสอบความเที่ยง ± 3 มม.
- ประเมินผล :
 ๑. ด้านประสิทธิผล: เปรียบเทียบความเสียหายพืชผลปี ๒๕๖๙ กับค่าเฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลัง (เป้าหมายลด $\geq 20\%$)
 ๒. ด้านประสิทธิภาพ: ค่าใช้จ่ายต่อหมู่บ้านไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท
 ๓. ด้านความพึงพอใจ: สํารวจ Sample เกษตรกร > 300 คน คะแนนพึงพอใจ $\geq 4.0/5$
 - ระยะเวลา : ประเมินผลกลางโครงการ (ส.ค. ๒๕๖๙) และหลังสิ้นสุดฤดูฝน (ต.ค. ๒๕๖๙)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีข้อมูลฝนระดับหมู่บ้านแบบเรียลไทม์และระบบแจ้งเตือนภัยที่ชุมชนเข้าถึงได้ภายใน ๓๐ นาที
๒. เกษตรกรสามารถปรับแผนจัดการน้ำ/ป้องกันทรัพย์สินได้ทันท่วงที ความสูญเสียลดลง $\geq 20\%$
๓. ผู้นำชุมชน ๑๙๒ คน มีทักษะด้านอุตุนิยมวิทยาการเกษตรขั้นพื้นฐาน สร้างต้นแบบการบริหารจัดการภัยพิบัติชุมชน
๔. ฐานข้อมูลฝนเชิงพื้นที่ (Micro-climate) สนับสนุนงานวิจัย/นโยบายด้านการเกษตรยั่งยืนของจังหวัด

